

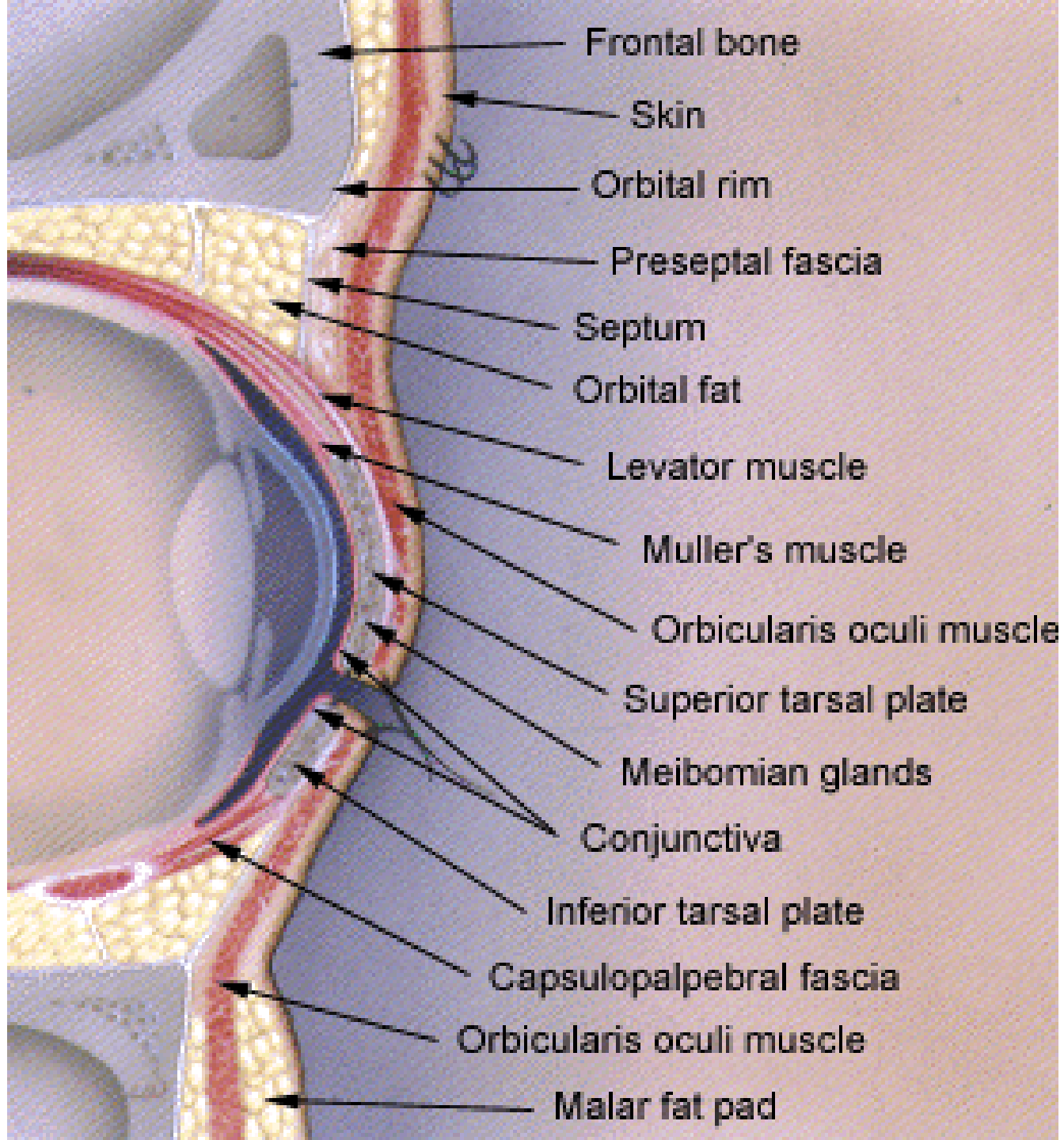
Spojivka

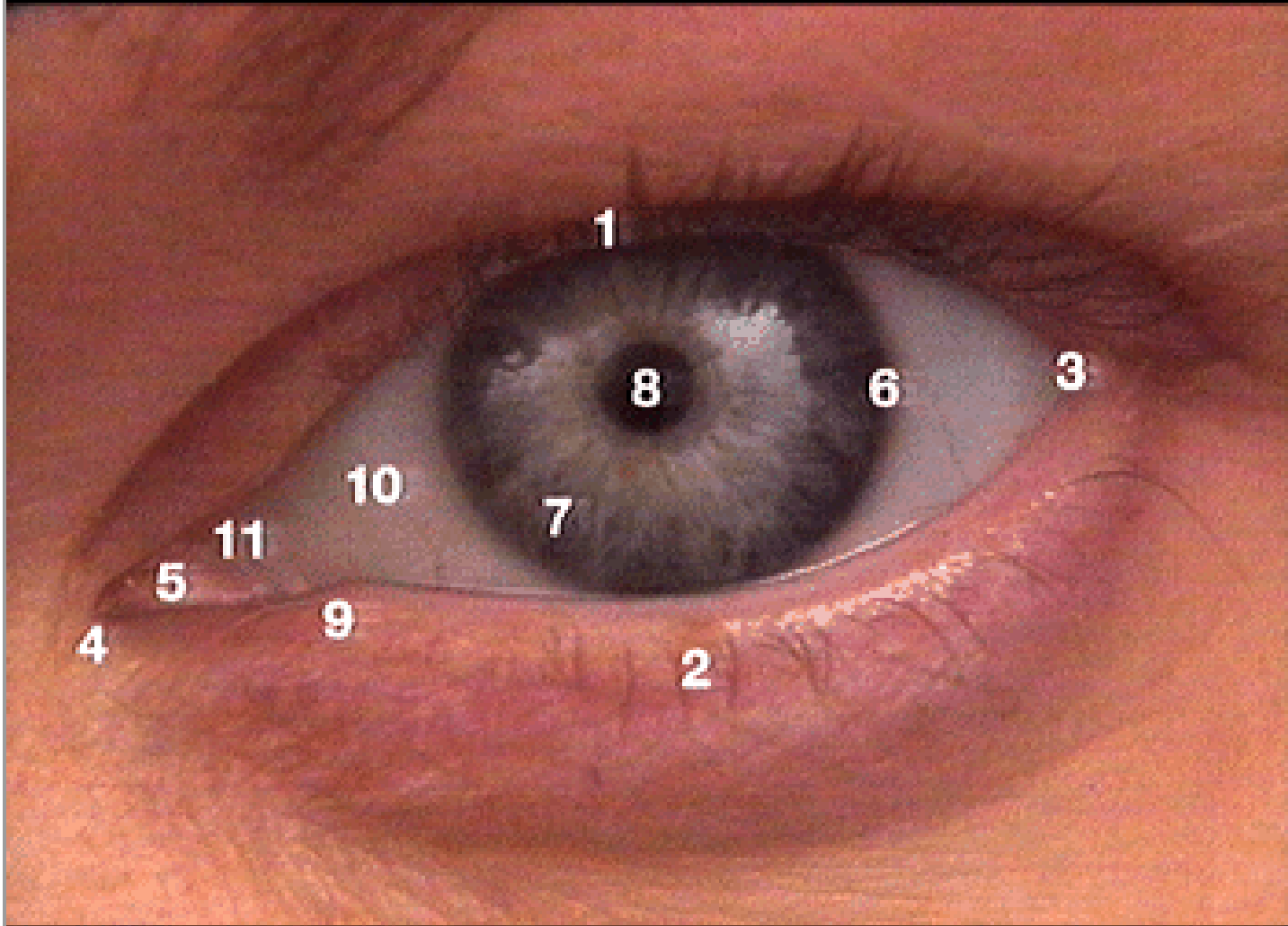

Spojivka

- **Conjunctiva palpebralis**
  - Tarzální
  - Orbitální
  - Lymfatická tkáň - folikuly
  - Papily
- **Fornix**
- **Conjunctiva bulbi**
  - Sklerální
  - Limbální

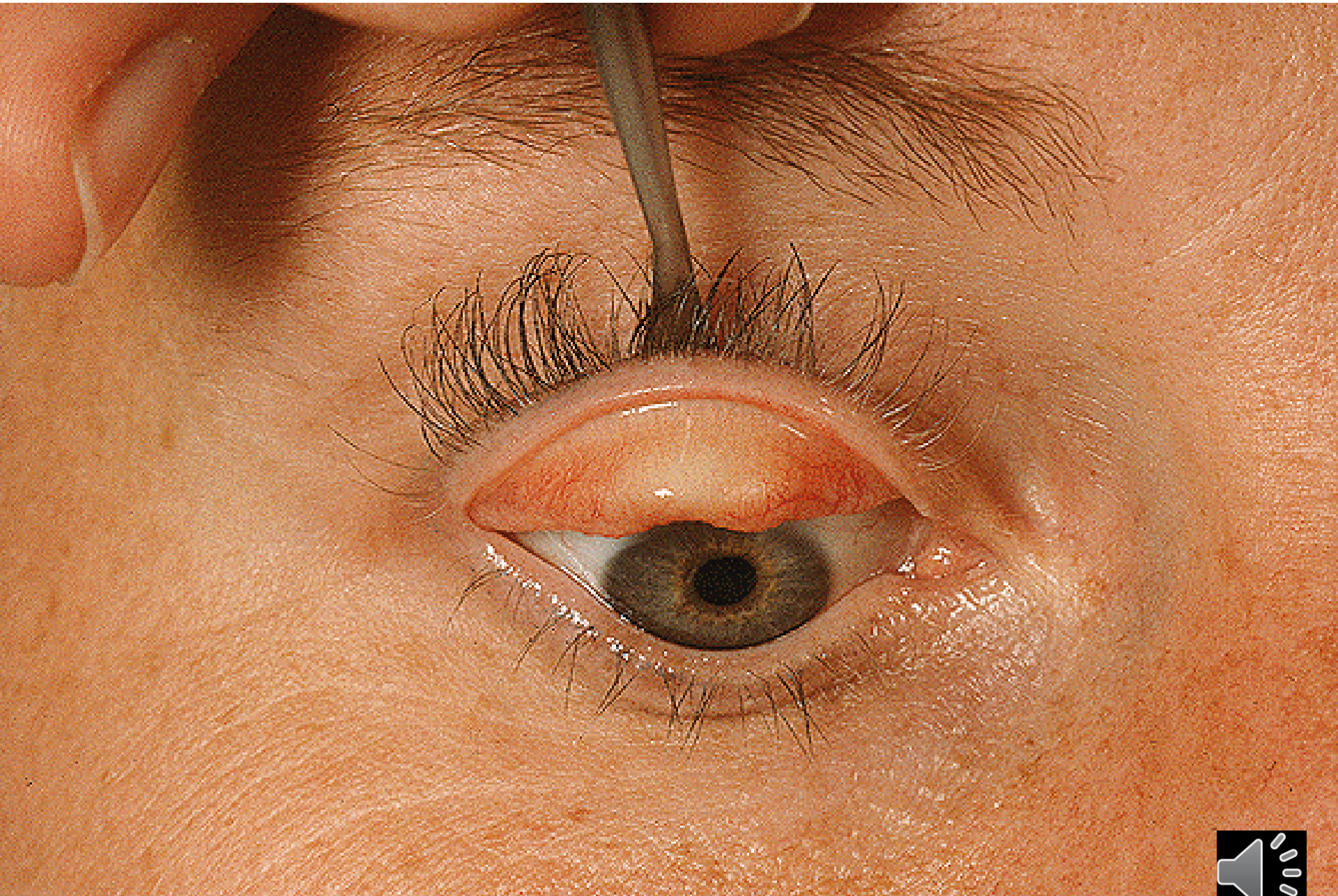

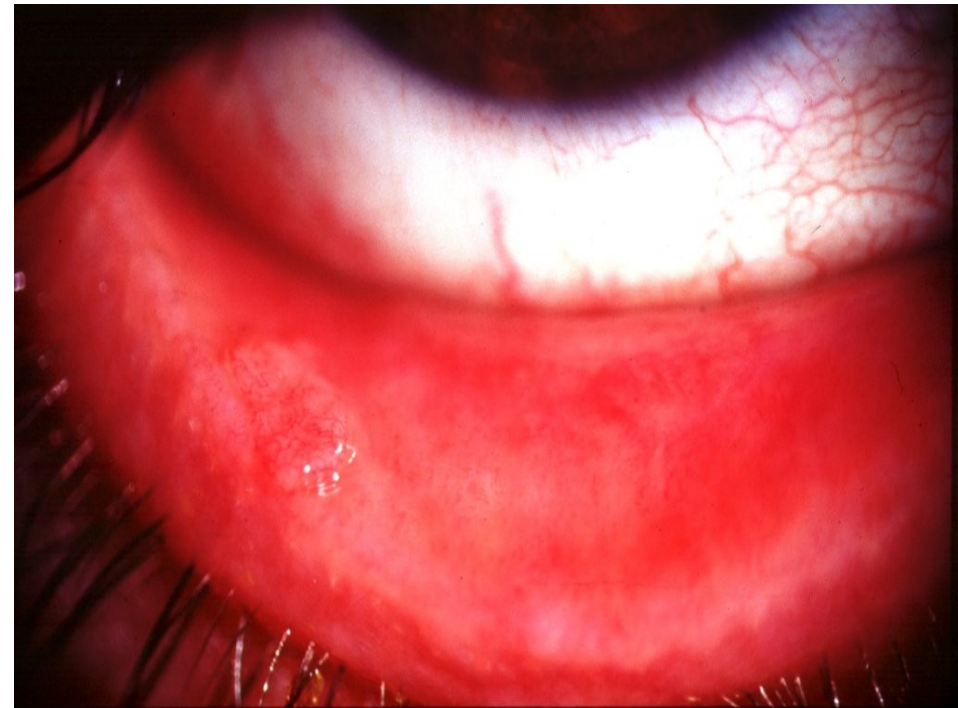

Copyright 1997 The Anatomy Project

Tarzální spojivka

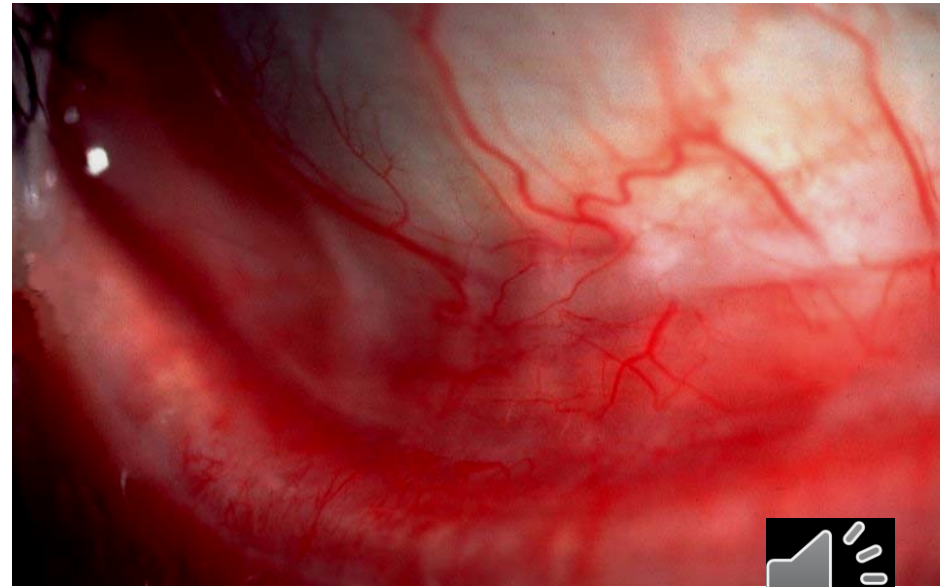
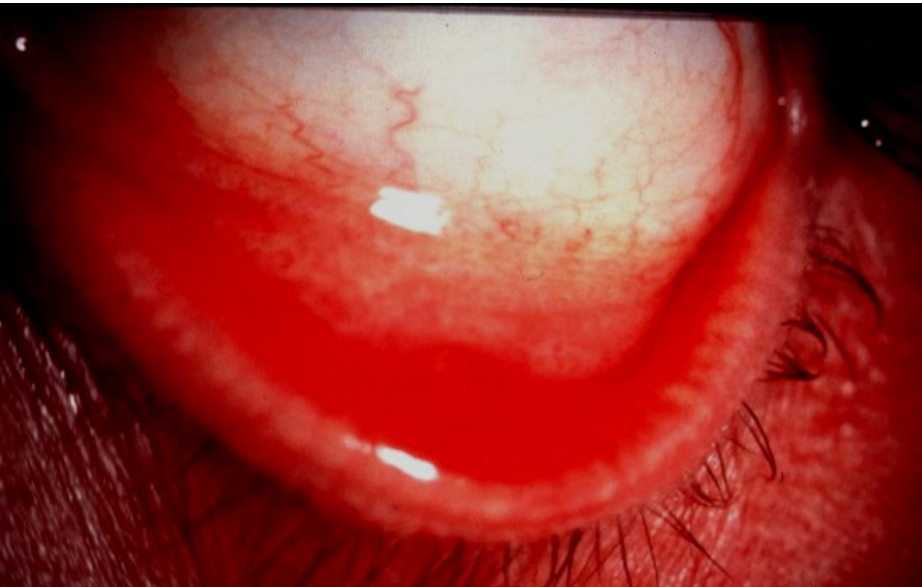
Papilární reakce tarzální spojivky

Folikulární reakce spojivky

Dolní přechodná řasa spojivky – fornix conjunctivae

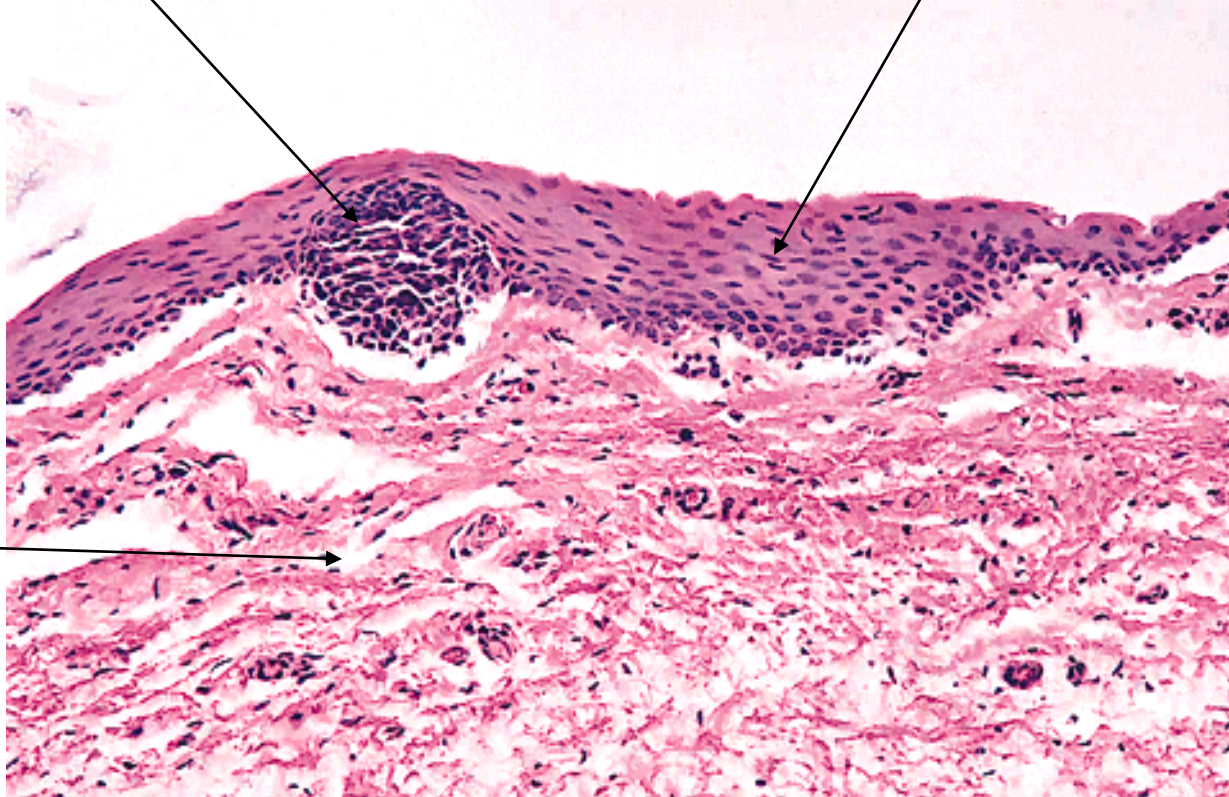
Chemoza spojivky

Junkční naevus spojivky

Vícevrstevný nerohovějící epitel spojivky

**Substantia
propria**

Spojivka

- Akcesorní slzné žlázy Wolfringovy a Krauseho
- Henleho krypty Manzovy žlázy mazové
- Lysozym + Ig (sekreční IgA, IgE) - baktericidní efekt

Anatomie spojivky a jejích žlázek

Spojivkový
fornix

Forniceal conjunctiva

Glands of Krause

Krauseho žlázky

Bulbární spojivka

Bulbar conjunctiva

Goblet cells

Pohárkové buňky

Víčková spojivka

Palpebral conjunctiva

Glands of Manz

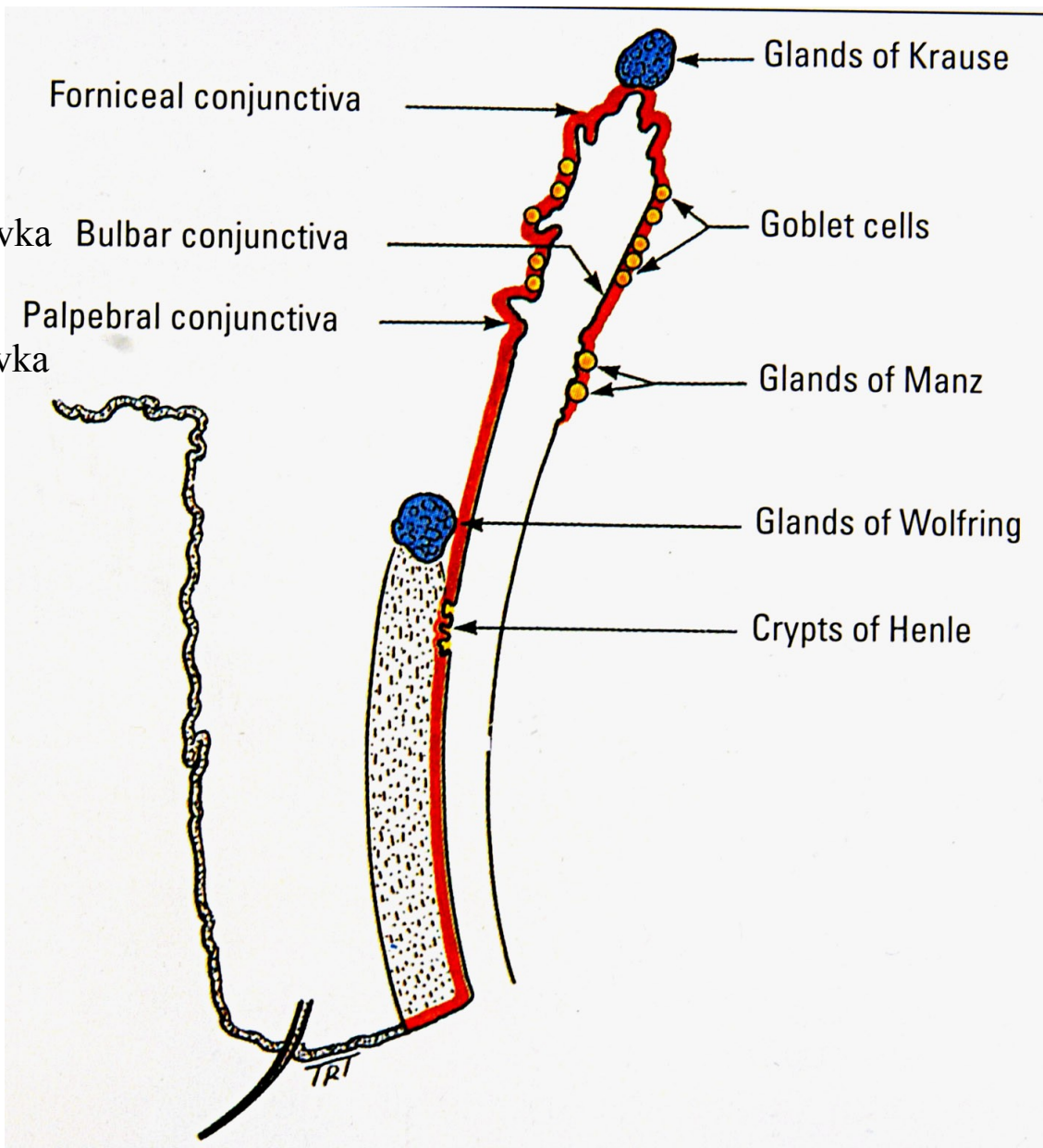
Manzovy žlázky

Glands of Wolfring

Wolfringovy žlázky

Crypts of Henle

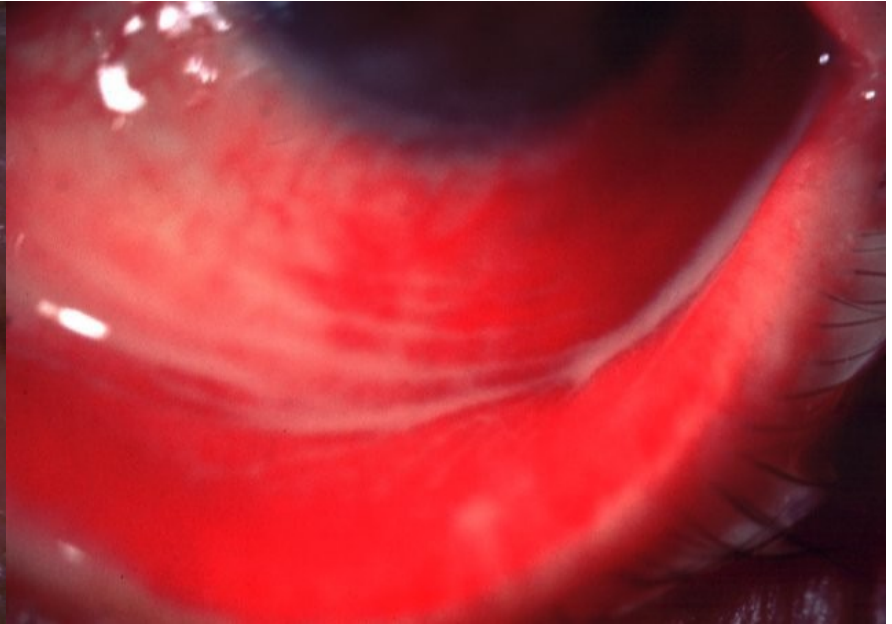
Henleho krypty

Bakteriální konjunktivitida

**Krusty zasychajícího sekretu
na víčkách a povrchní injekce spojivky**

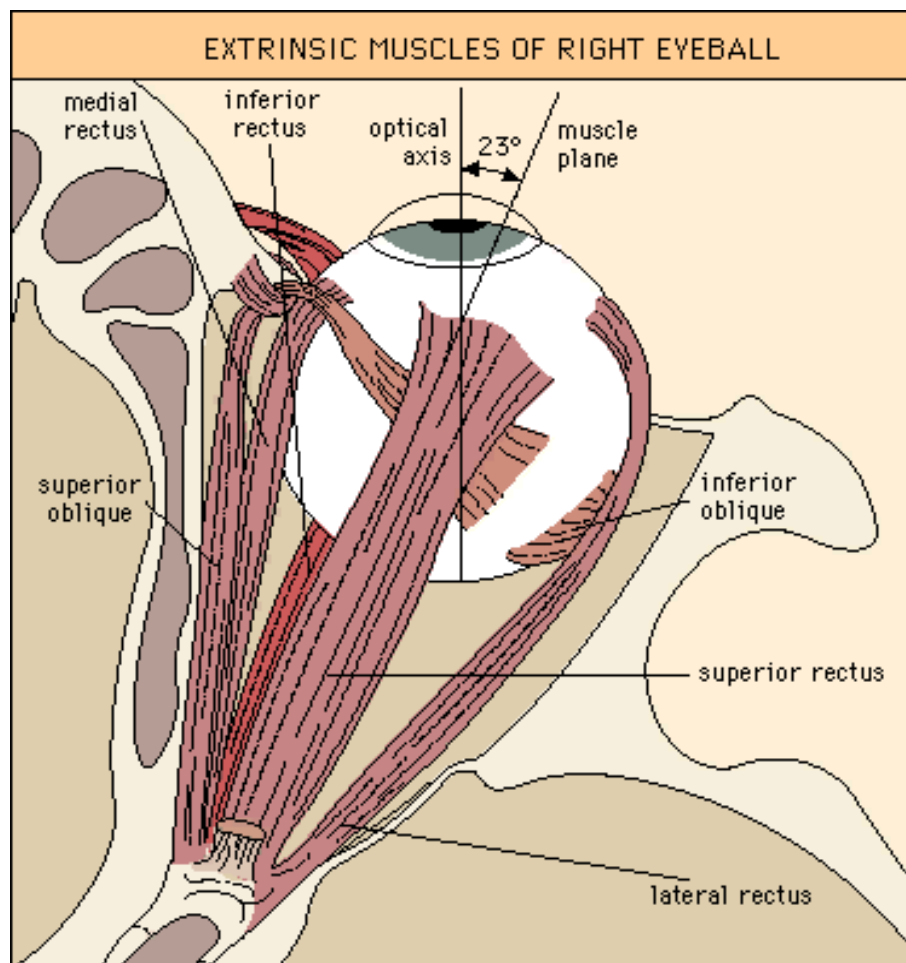
Mukopurulentní sekrece

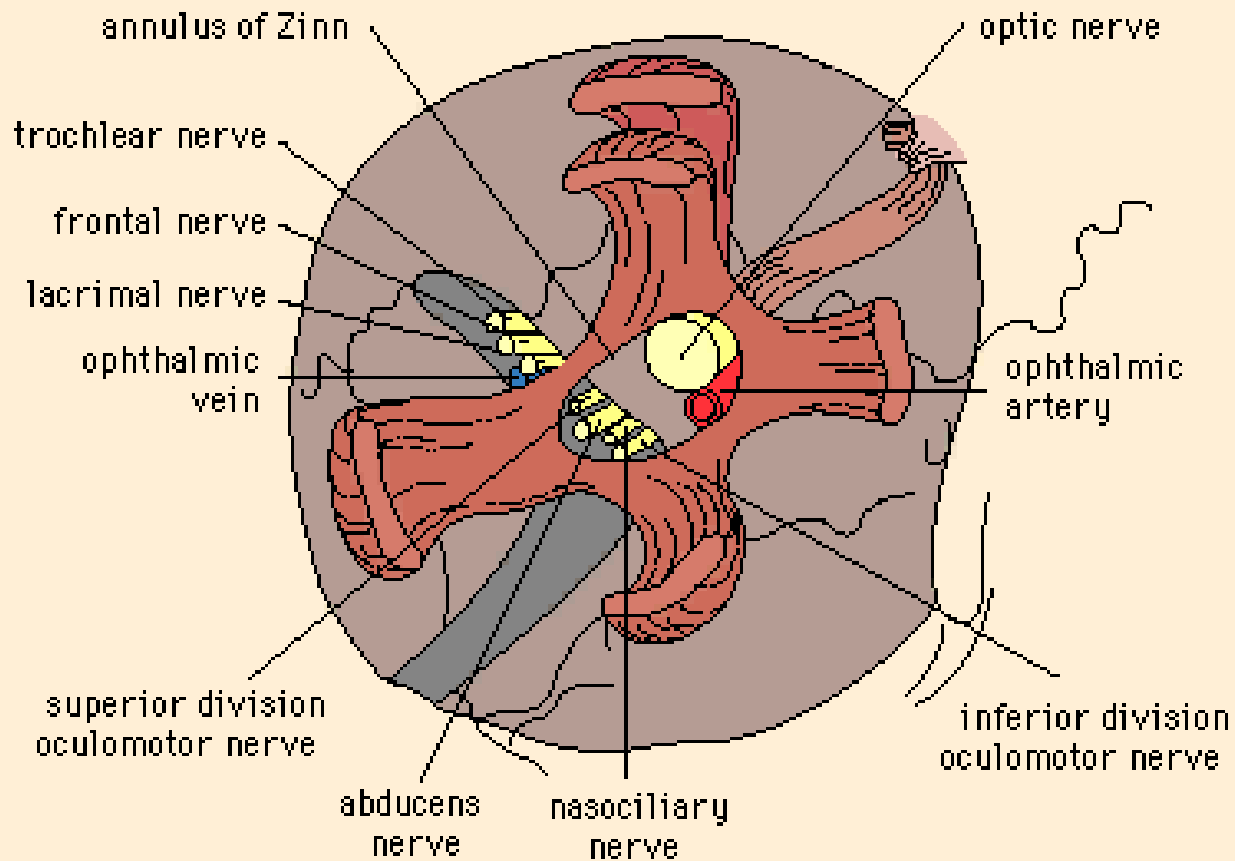
Okohybný systém oka

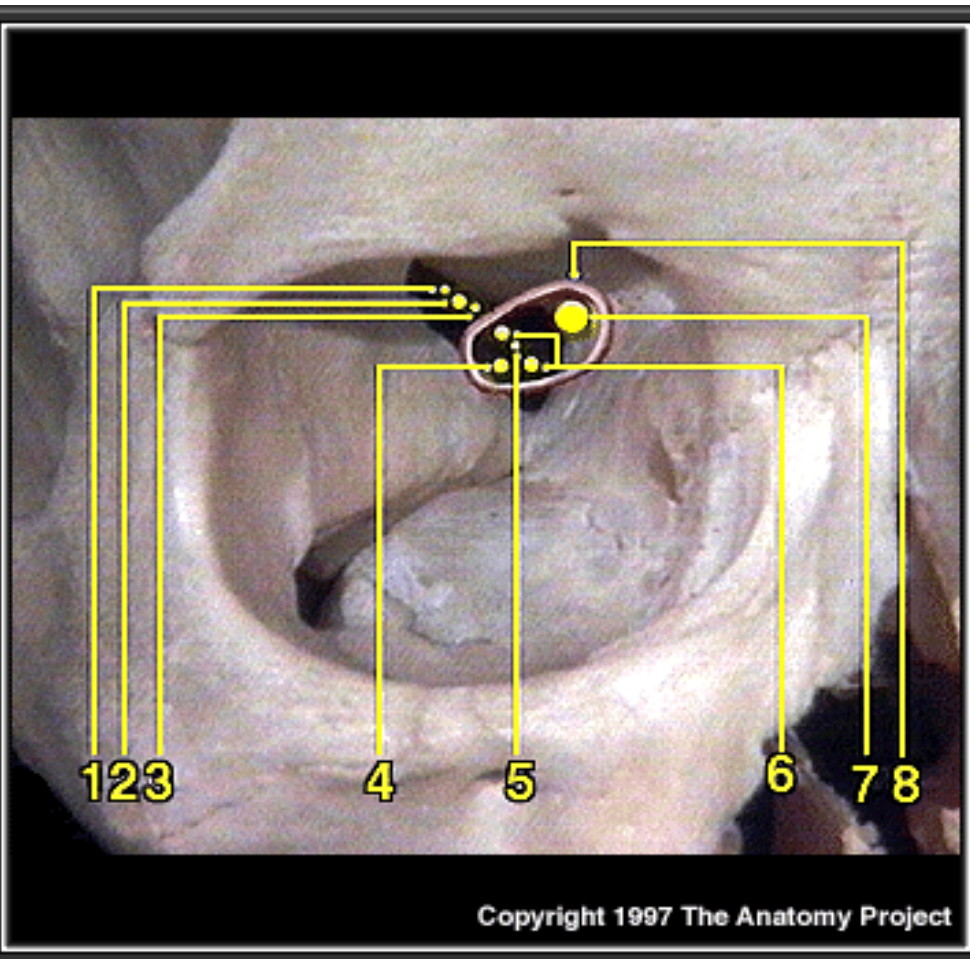
Zevní oční svaly pravého oka v primárním pohledovém směru (pohled shora)

THE ANNULUS OF ZINN AND SURROUNDING STRUCTURES

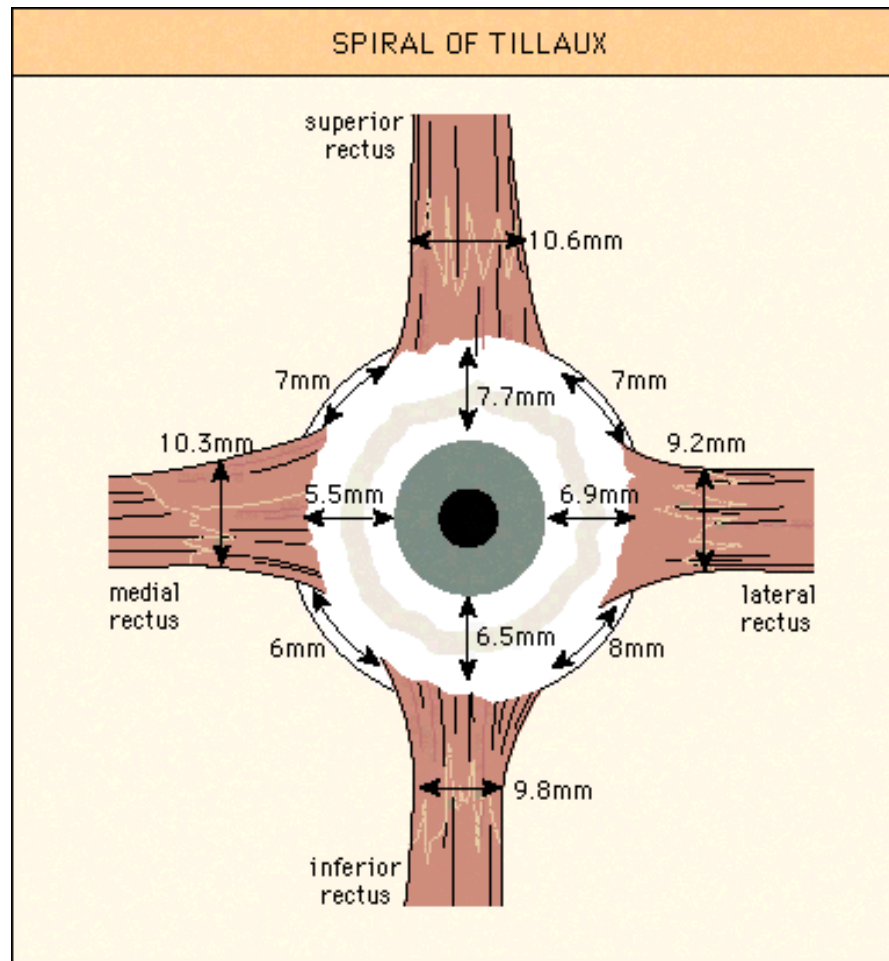

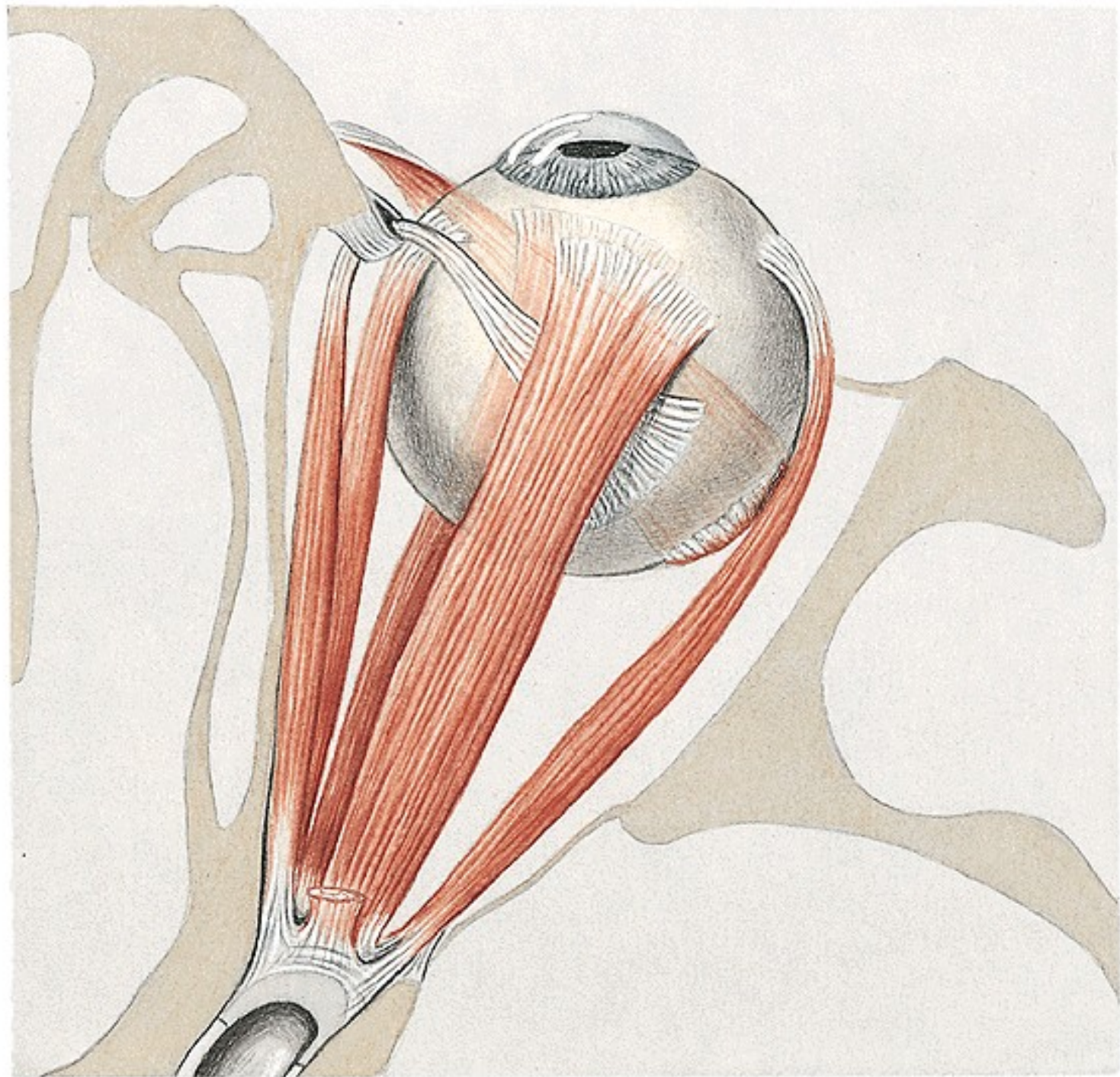
Copyright 1997 The Anatomy Project

1. N. lacrimalis (V)
2. N. frontalis (V)
3. N. trochlearis (IV)
4. N. abducens (VI)
5. N. Nasociliaris (V)
6. Horní & dolní větev nervus oculomotorius (III)
7. N. opticus (II)
8. Anulus tendineus communis

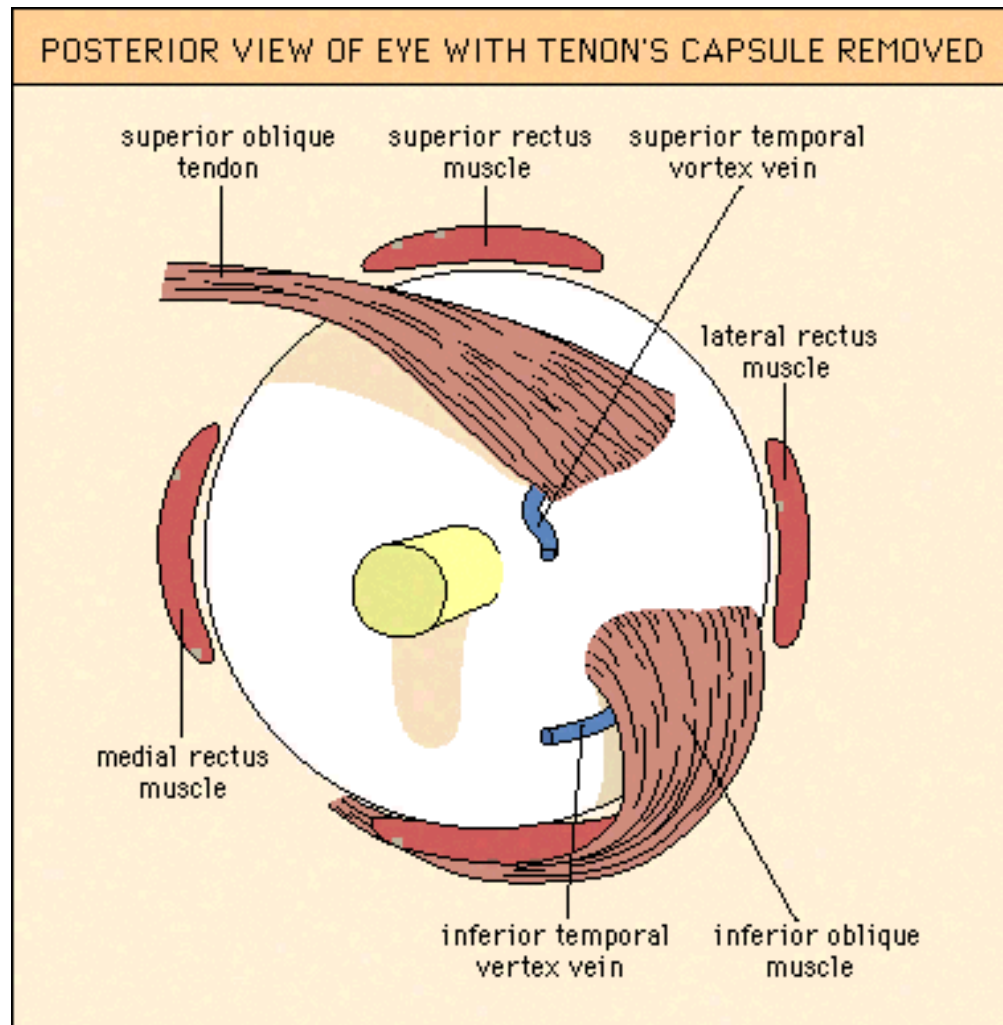

Tillauxova spirála

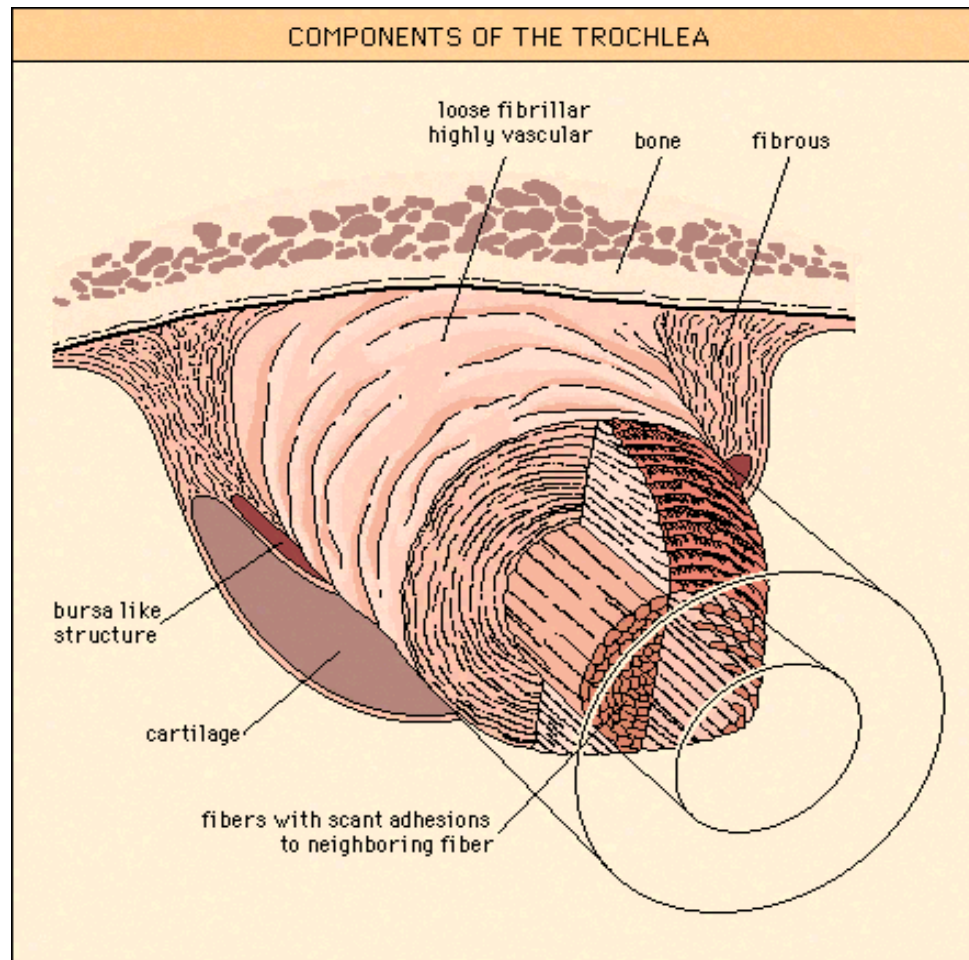

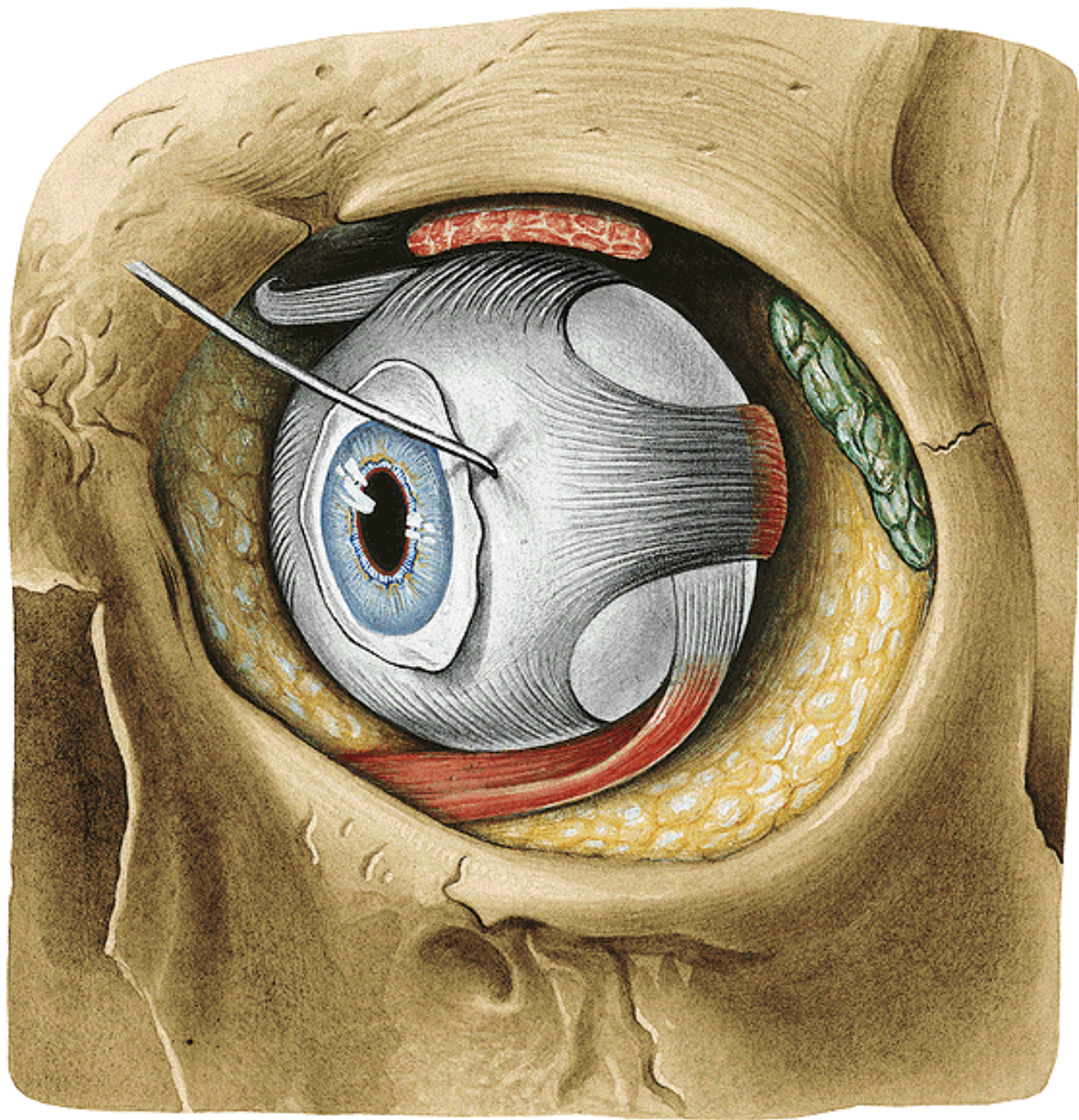

Dorzální pohled na bulbus

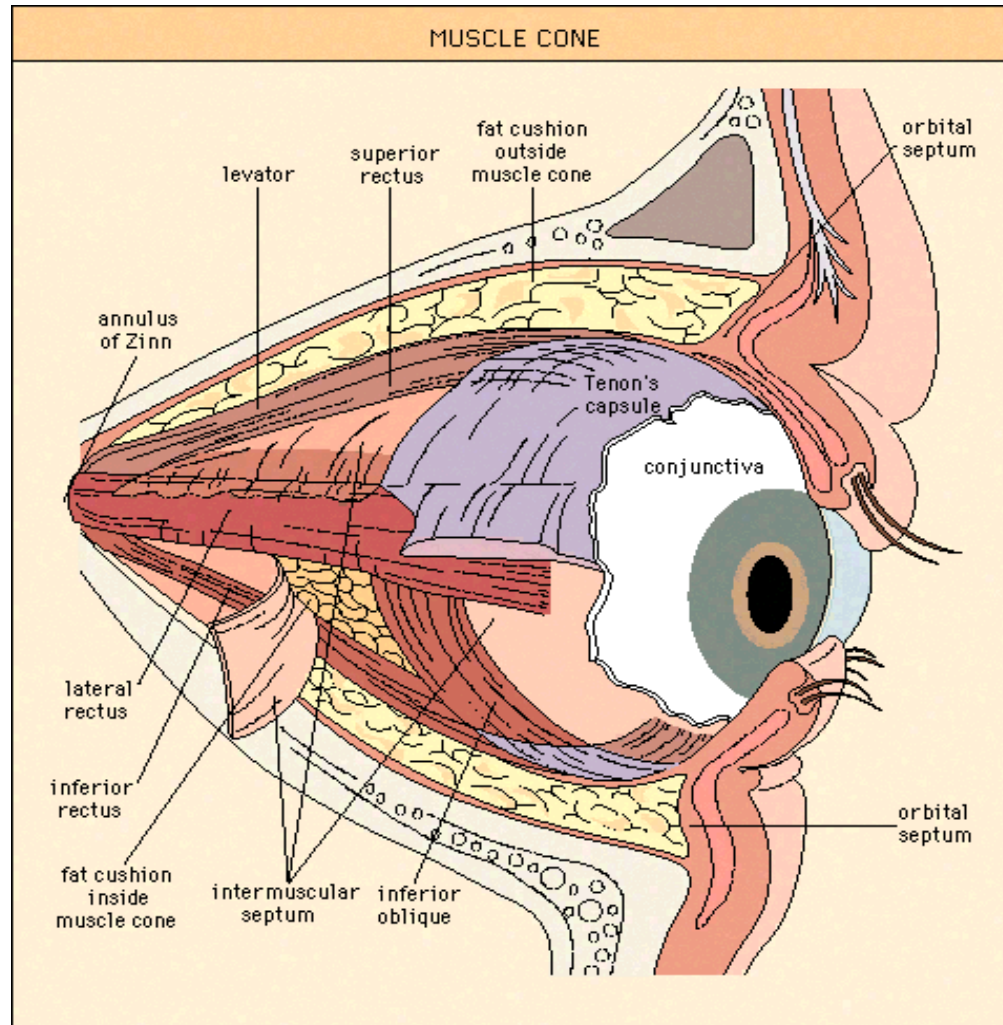

Struktura trochlee - kladky

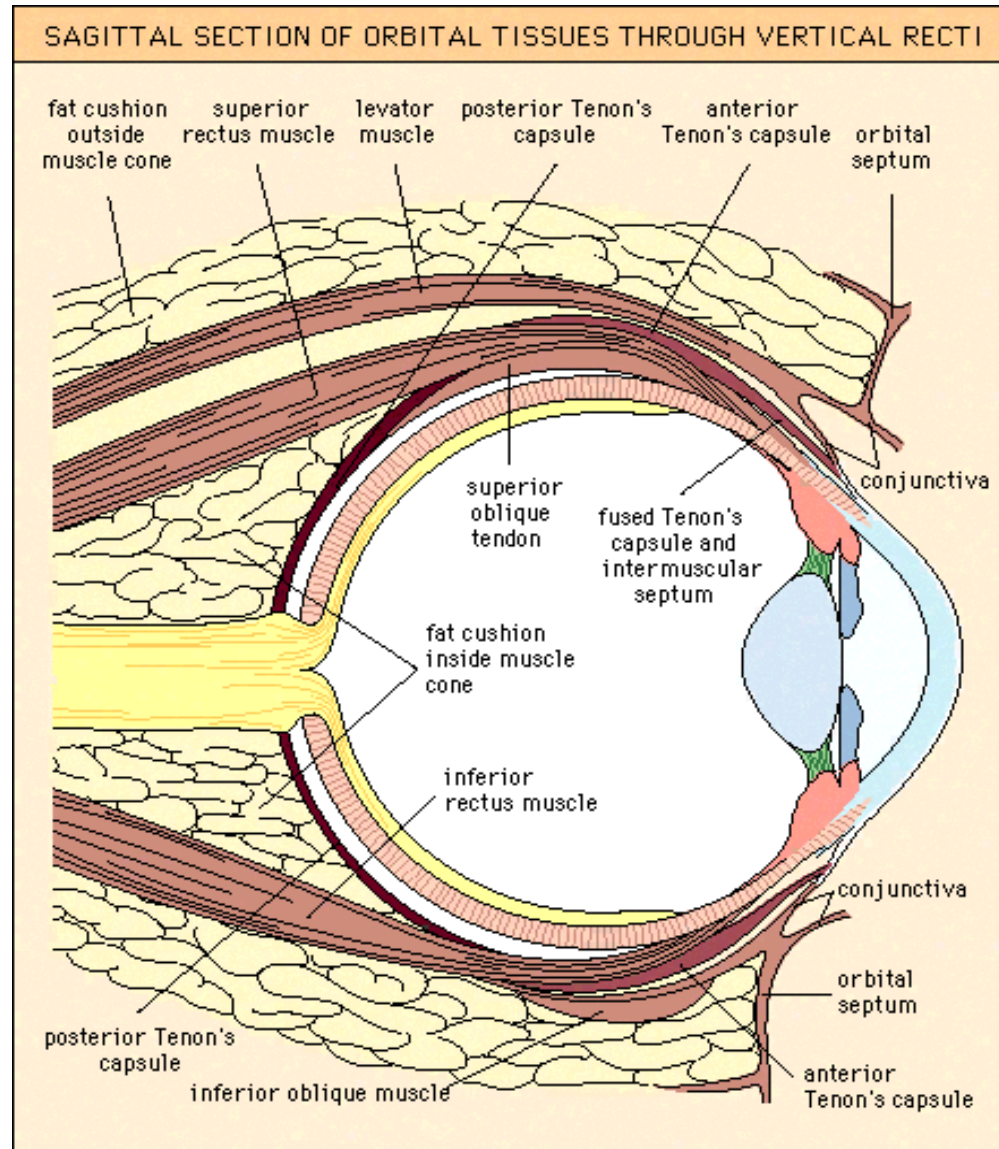

Svalový kužel

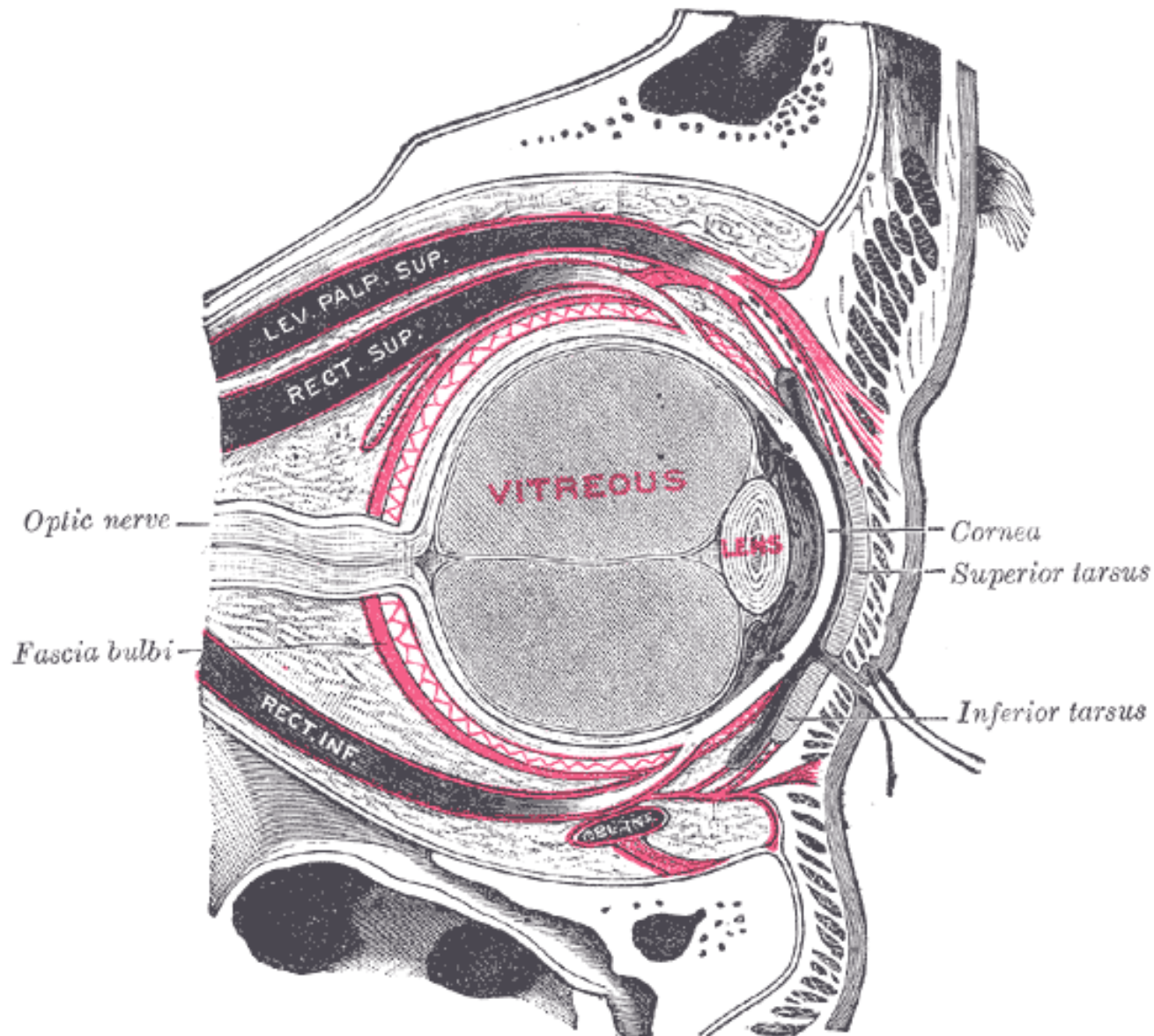

Sagitální řez okem - Tenonské pouzdro

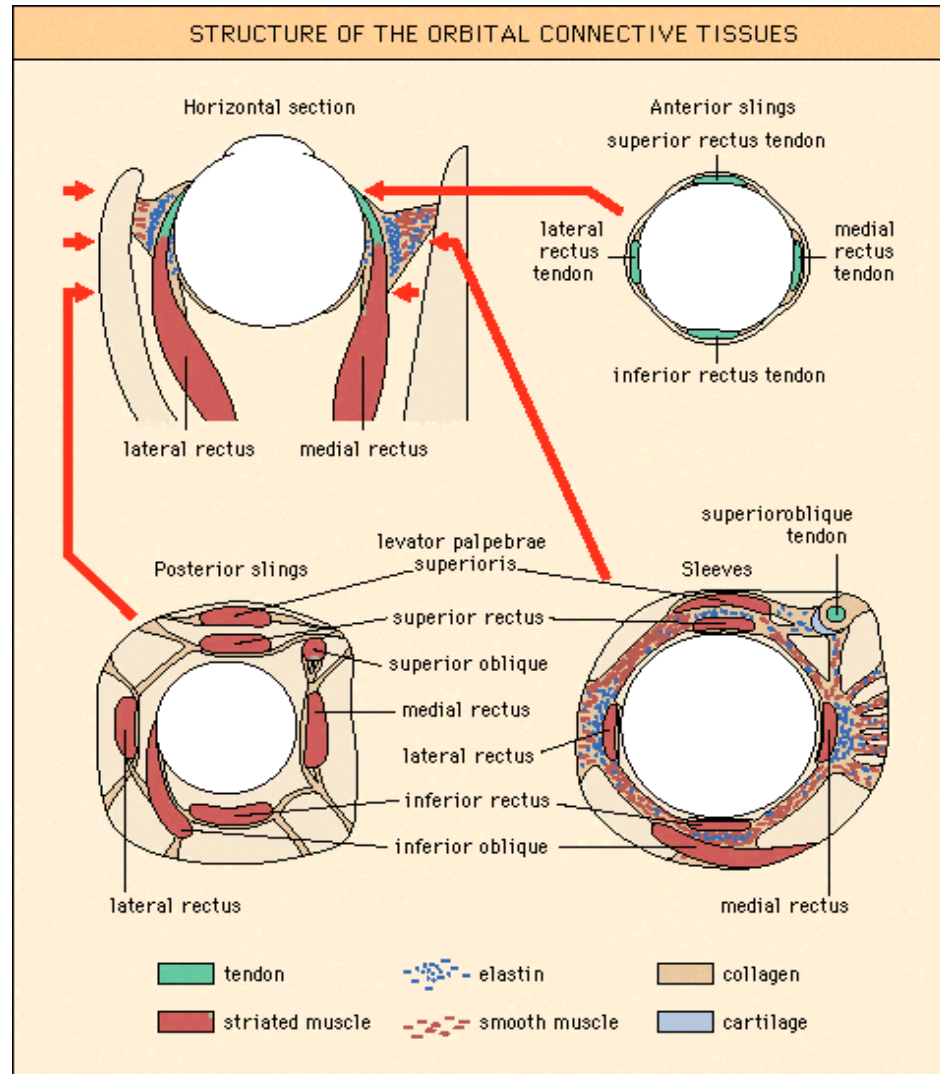

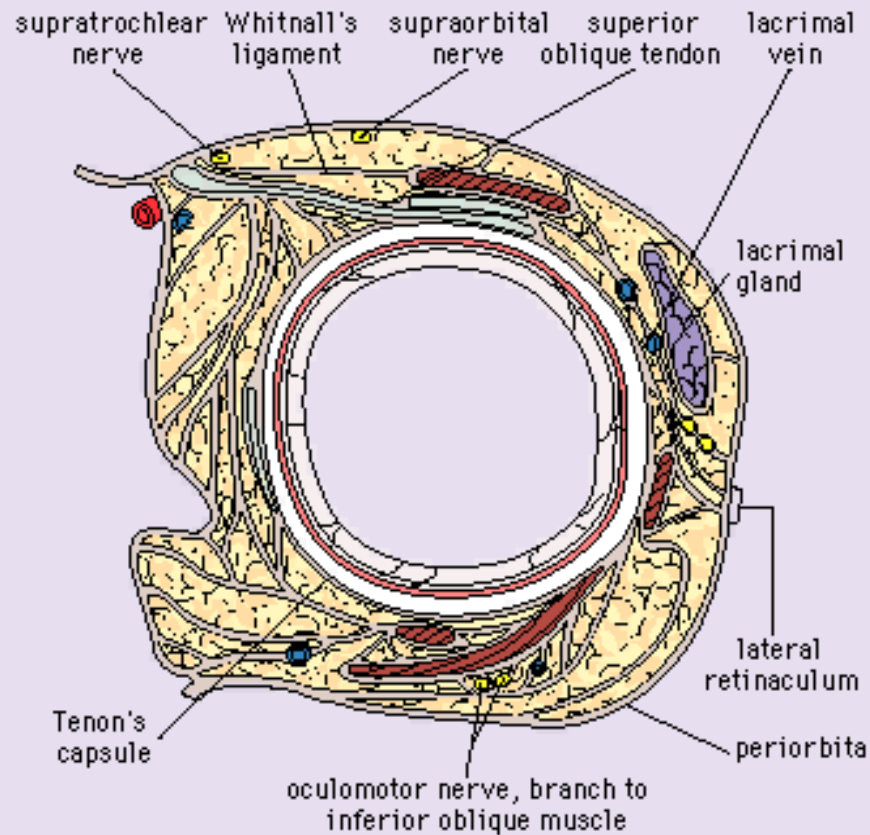
Sagitální řez okem - Tenonské pouzdro

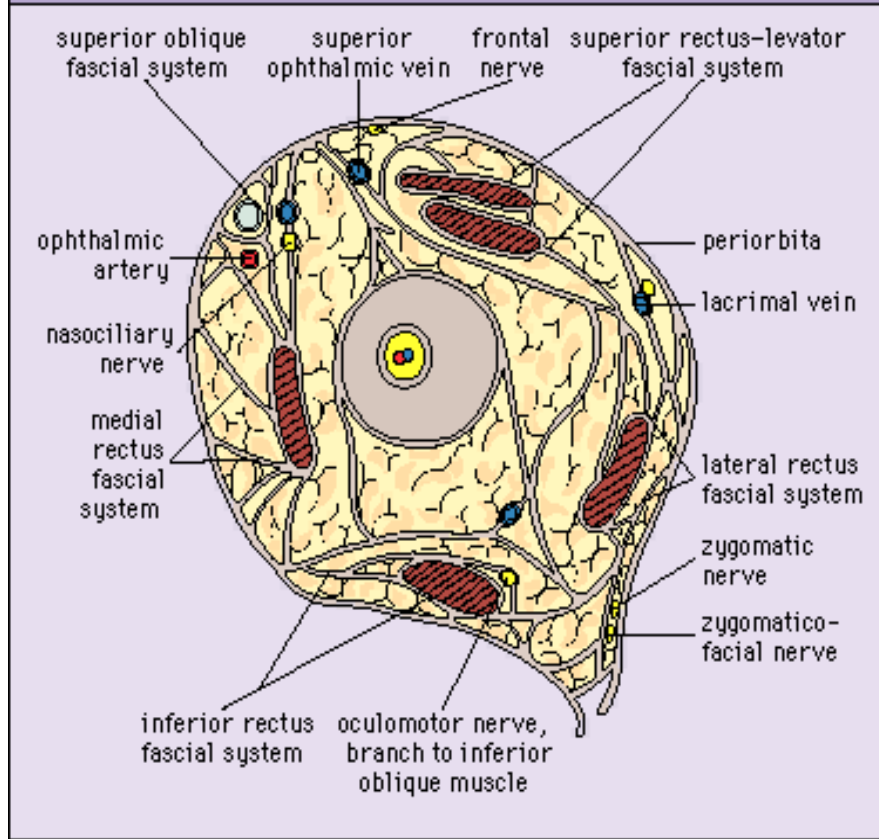
Pojivové struktury orbity

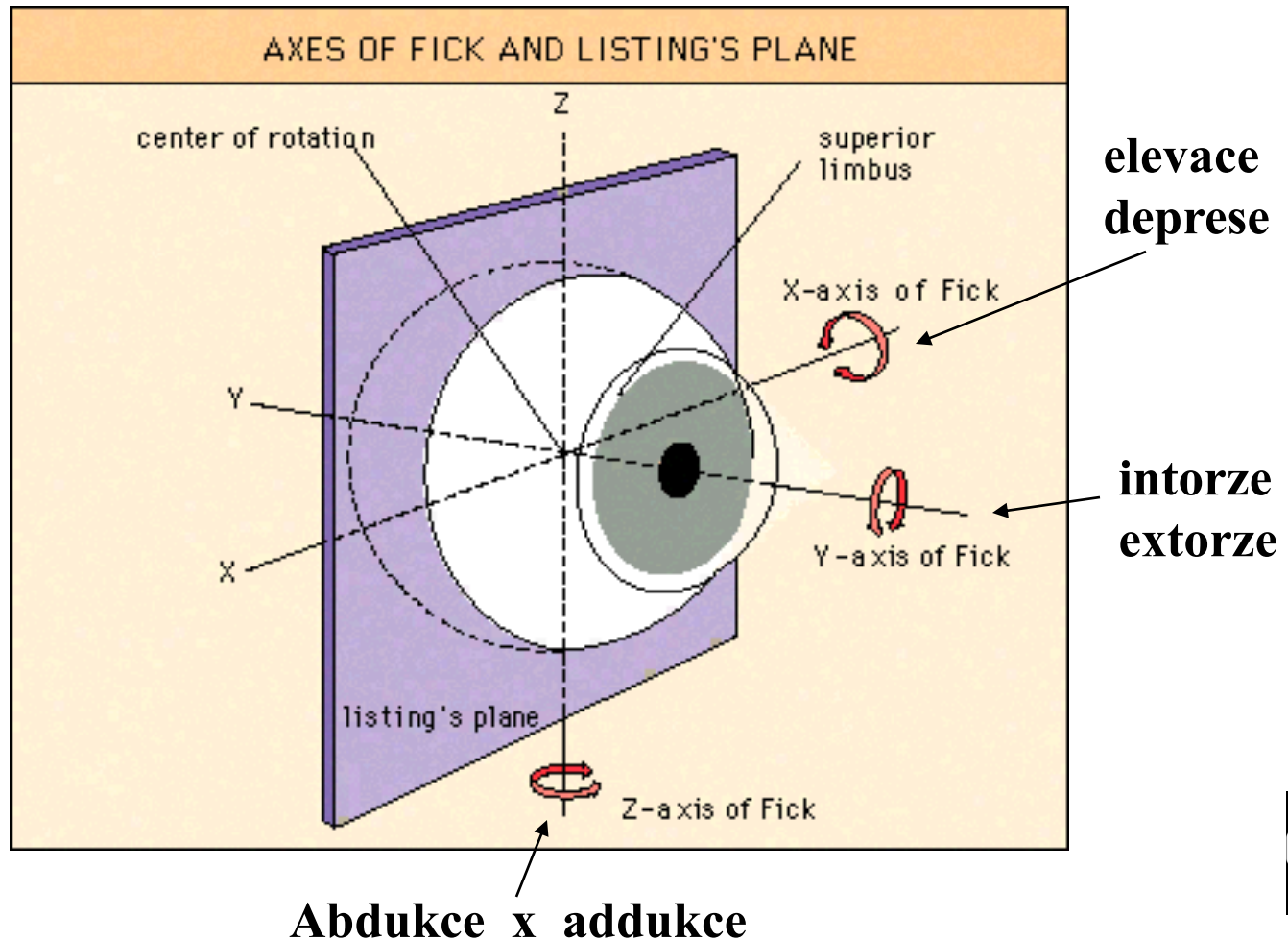
ORBITAL FASCIAL SYSTEM, ANTERIOR ORBIT

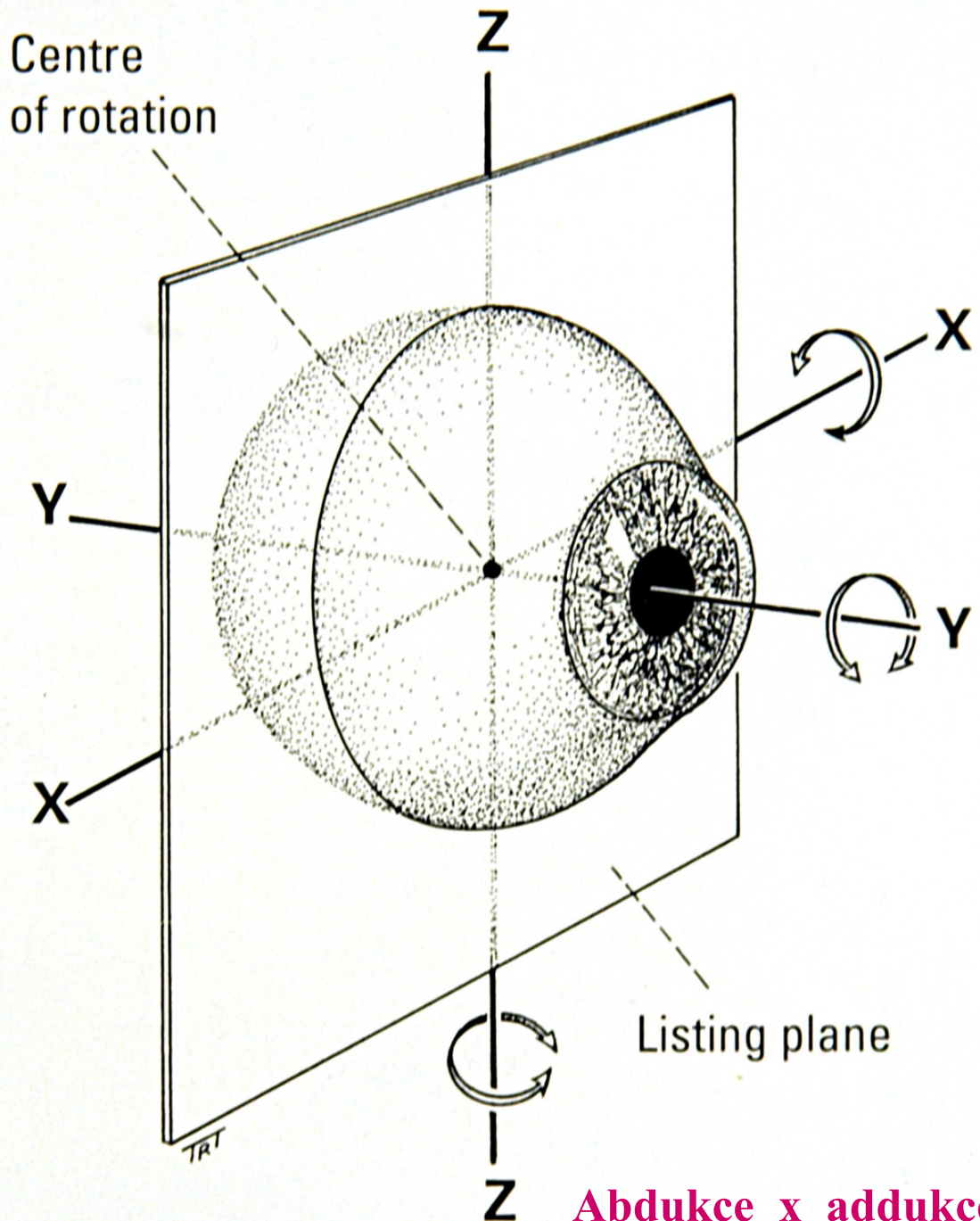

ORBITAL FASCIAL SYSTEM, MIDORBIT

Osy hybnosti bulbu

elevace
deprese

intorze
extorze

Abdukce x addukce

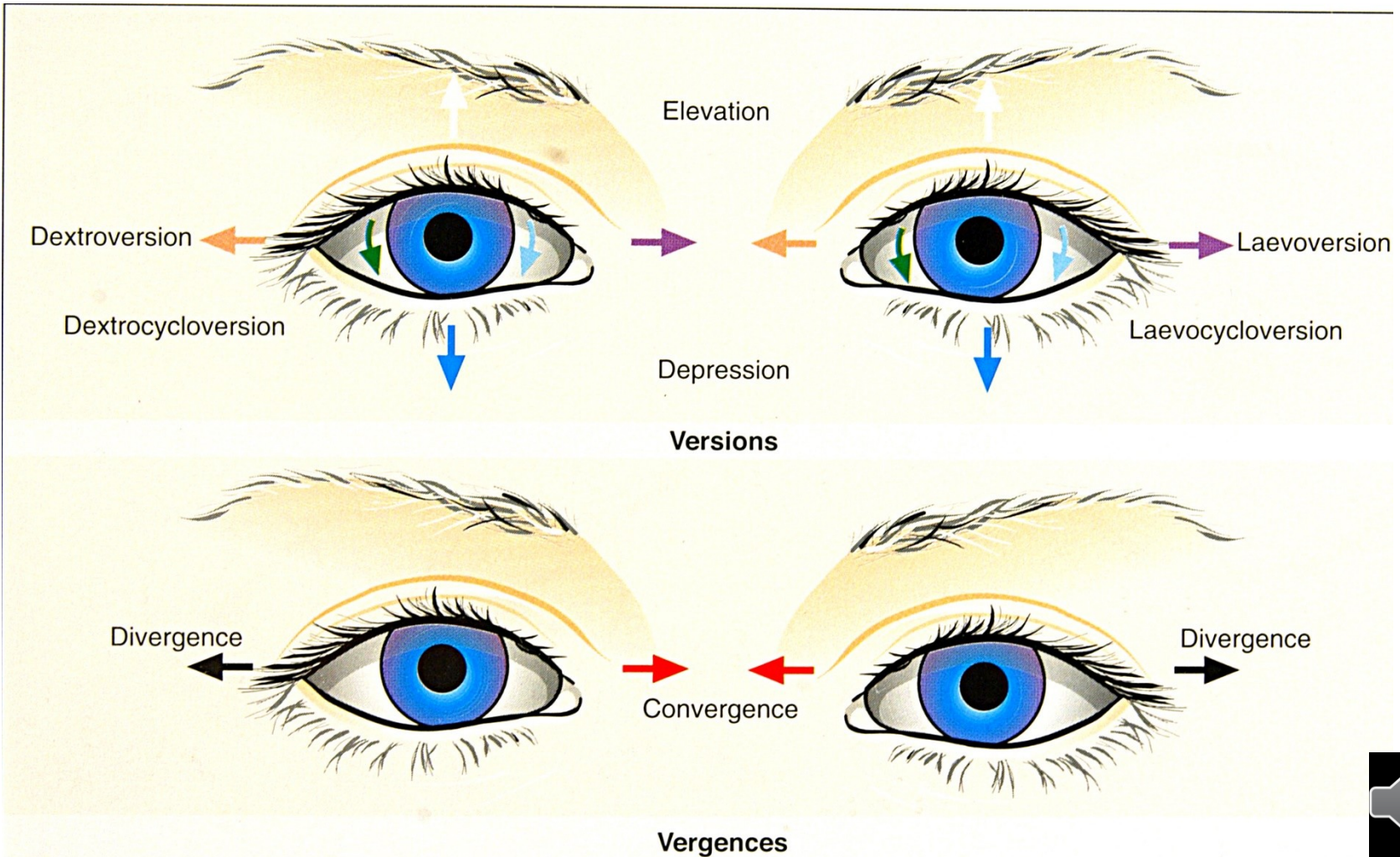

EYE MOVEMENT TERMINOLOGY

Terminology	Movement
Ductions: Adduction Abduction Depression Elevation Intorsion Extorsion Dextrocycloduction Levocycloduction	Nasal rotation Temporal rotation Downward rotation Upward rotation Upper corneal pole rotates inward Upper corneal pole rotates outward Upper corneal pole rotates rightward Upper corneal pole rotates leftward
Versions: Dextroversion Levoversion Supraversion Infraversion Dextrocycloversion Levocycloversion	Both eyes rotate to patient's right Both eyes rotate to patient's left Both eyes rotate upward Both eyes rotate downward Upper corneal poles of both eyes rotate to patient's right Upper corneal poles of both eyes rotate to patient's left
Vergences: Convergence Divergence Positive vertical vergence Negative vertical vergence Incyclovergence Excyclovergence	Both eyes rotate nasally Both eyes rotate temporally Right eye rotates higher than left Left eye rotates higher than right Upper corneal poles of both eyes rotate inward Upper corneal poles of both eyes rotate outward

Dukce - Verze - Vergence

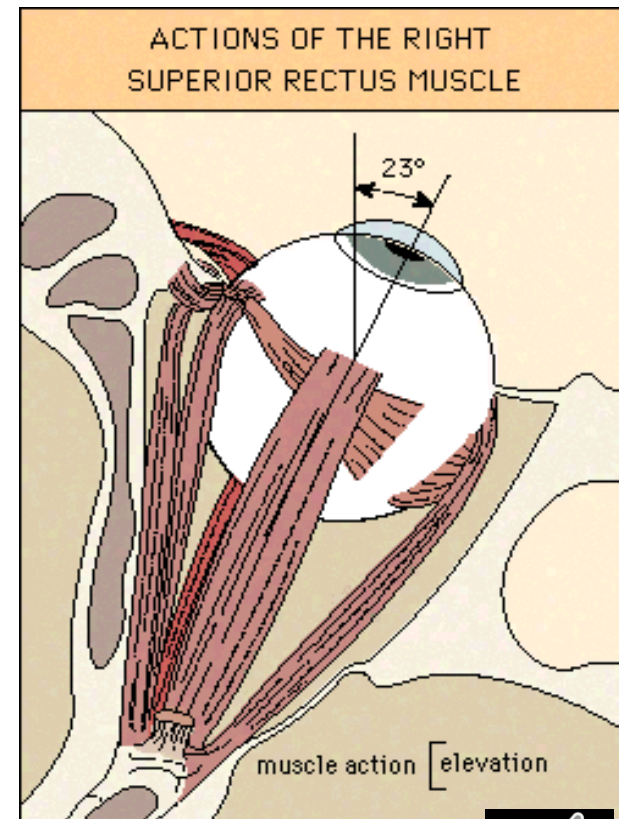
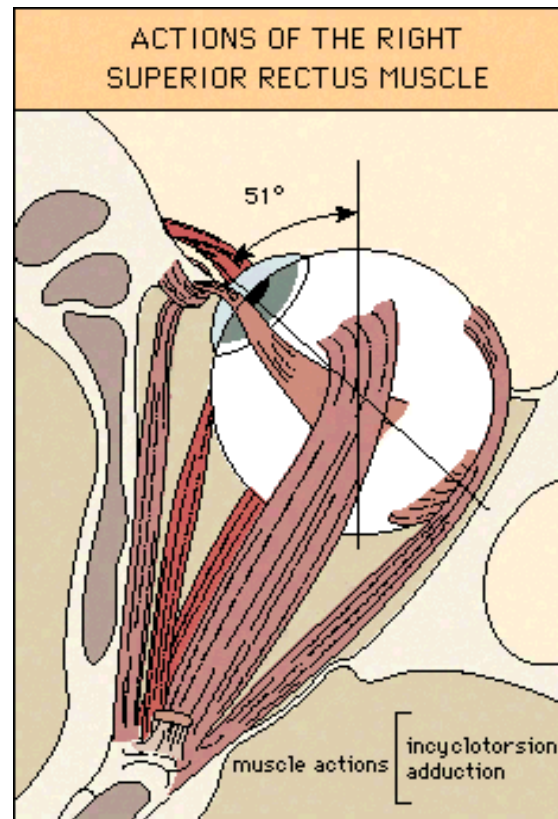
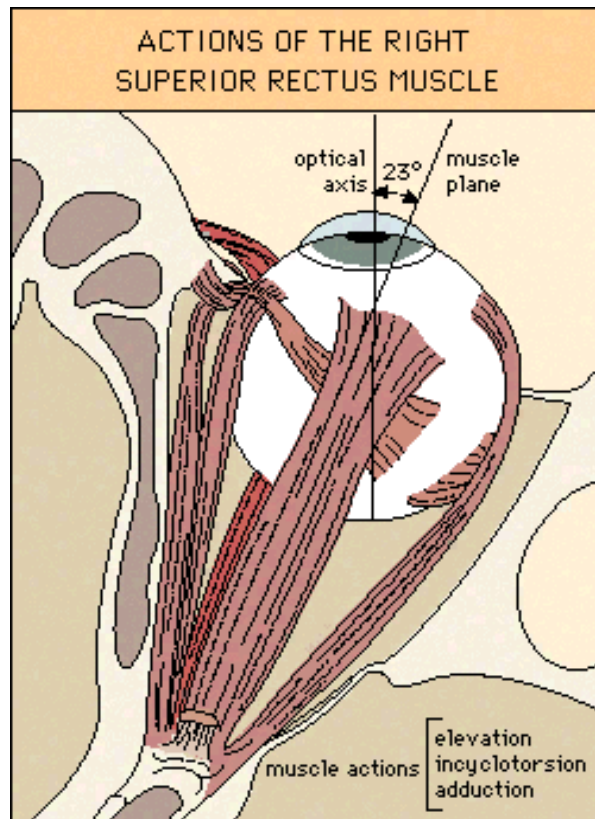

Vlastnosti zevních očních svalů

EXTRAOCULAR MUSCLE CHARACTERISTICS								
Muscle	Origin	Insertion	Muscle length (mm)	Tendon length (mm)	Width of insertion (mm)	Direction of pull from 1° position (°)	Action: i. Primary ii. Secondary iii. Tertiary	Innervation (cranial nerve)
Medial rectus	Annulus of Zinn	5.5mm behind nasal limbus	41	3.5	10.3	90	i. Adduction	Inferior III
Lateral rectus	Annulus of Zinn	6.9mm behind temporal limbus	41	8	9.2	90	i. Abduction	VI
Superior rectus	Annulus of Zinn	7.7mm behind superior limbus	42	5	10.6	23	i. Elevation ii. Incyclotorsion iii. Adduction	Superior III
Inferior rectus	Annulus of Zinn	6.5mm behind inferior limbus	40	6	9.8	23	i. Depression ii. Exocyclotorsion iii. Adduction	Inferior III
Superior oblique	Frontoethmoidal suture above annulus of Zinn	Posterior, lateral, superior quadrant	32	26	10.8	51	i. Incyclotorsion ii. Depression iii. Abduction	IV
Inferior oblique	Posterior to lacrimal fossa	Posterior, lateral, inferior quadrant	35	1	9.6	51	i. Exocyclotorsion ii. Elevation iii. Abduction	Inferior III

Činnost *m. rectus superior*

AGONIST-ANTAGONIST PAIRS (IN THE SAME EYE)

Medial rectus-lateral rectus

Superior rectus-inferior rectus

Superior oblique-inferior oblique

PAIRED AGONISTS (IN SEPARATE EYES)

Left medial rectus-right lateral rectus

Left lateral rectus-right medial rectus

Left superior rectus-right inferior oblique

Left inferior rectus-right superior oblique

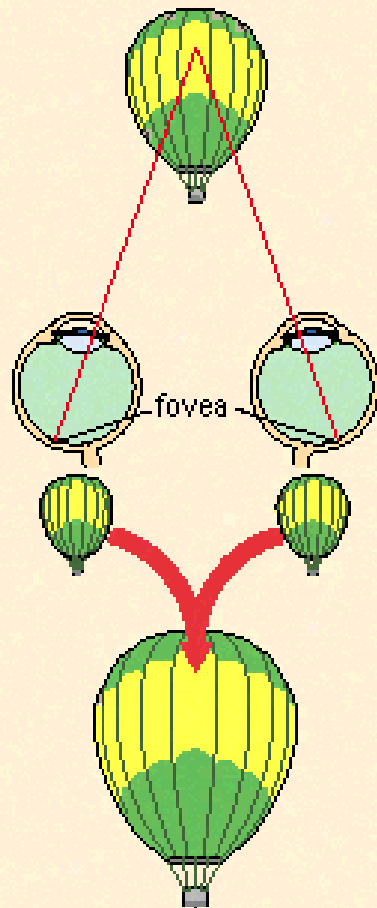
Left superior oblique-right inferior rectus

Left inferior oblique-right superior rectus

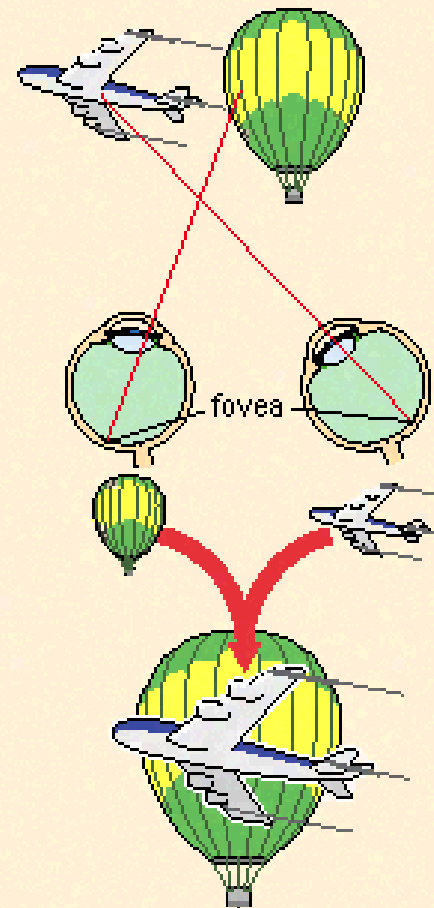

ALIGNMENT OF FOVEAL IMAGES

Normal alignment

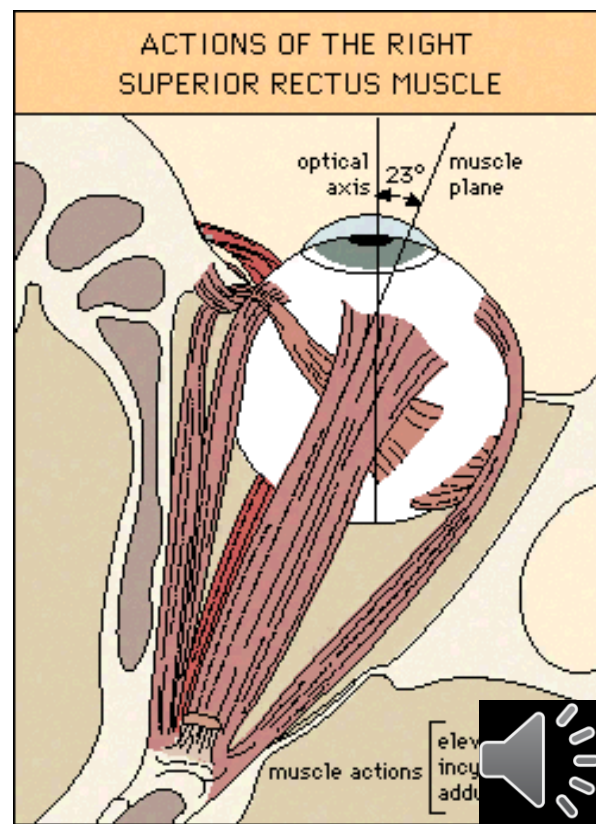
Right esotropia

Koule oční

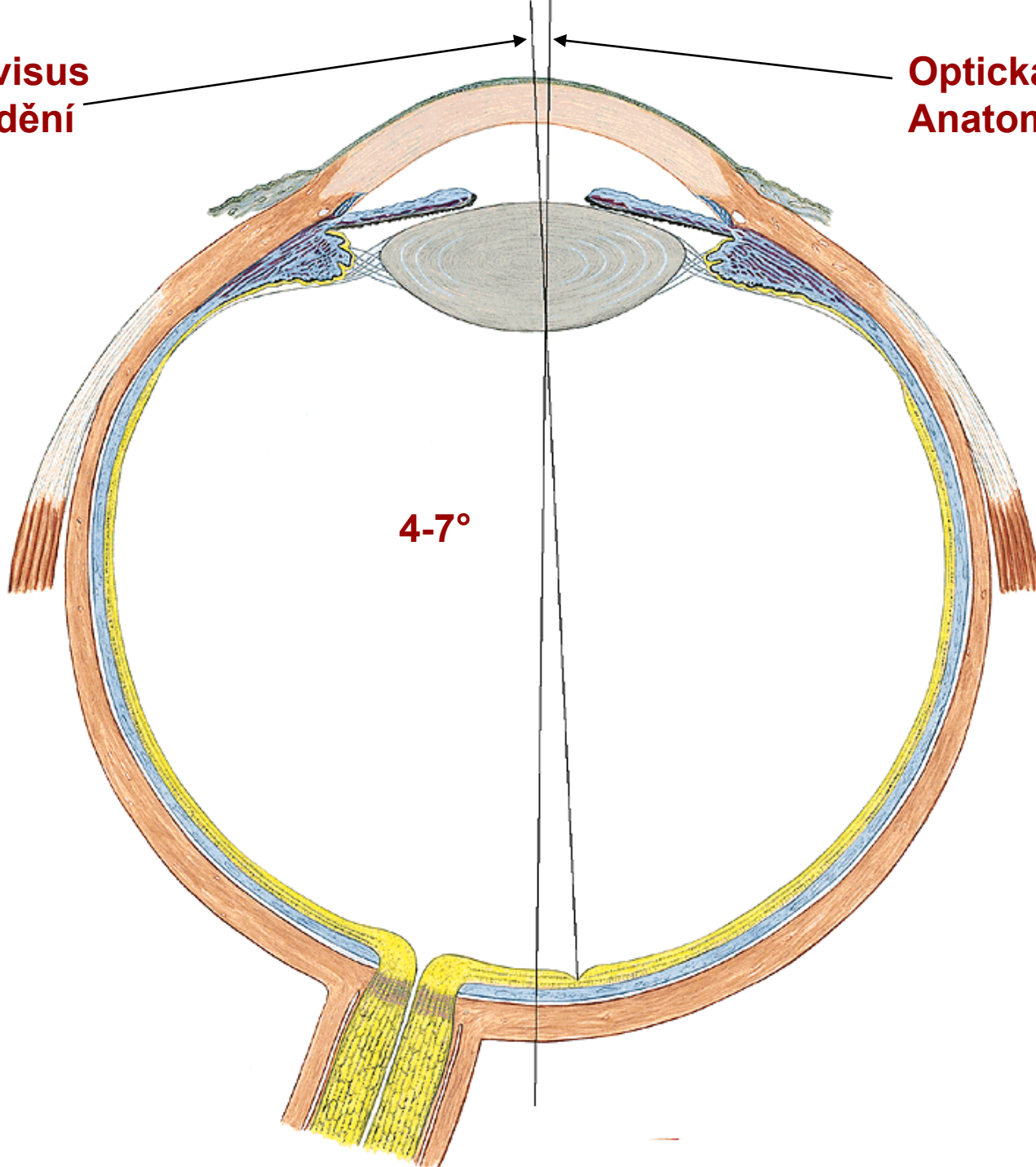

- Vzdálenost bulbu od stěn očnice ~ 1cm
- Přední a zadní pól, ekvátor, meridiány
- Předozadní délka ~ 24,2mm, od ekvátoru k ekvátoru ~ 24,1mm, vertikálně ~ 23,6mm, zadní plocha rohovky - makula ~ 21,74mm, váha ~ 7g, obsah ~ 6,5cm²
- Úhel mezi osou bulbu a osou očnice je 23°
- Bellův fenomén - stočení bulbů nahoru ve spánku (povolí tonus svalů)
- Anatomická osa - spojnice mezi oběma póly oka
- Optická osa - spojuje bod max. zakřivení rohovky a obou ploch čočky
- Osa vidění - spojnice fovea centralis a bodu fixace

Linea visus
Osa vidění

Optická osa
Anatomická osa

Obaly bulbu

- **Tunica fibrosa** - rohovka
- bělima
- **Tunica vasculosa - uvea** - cévnatka
- řasnaté tělísko
- duhovka
- **Tunica nervosa** - stratum pigmenti retinae
- retina

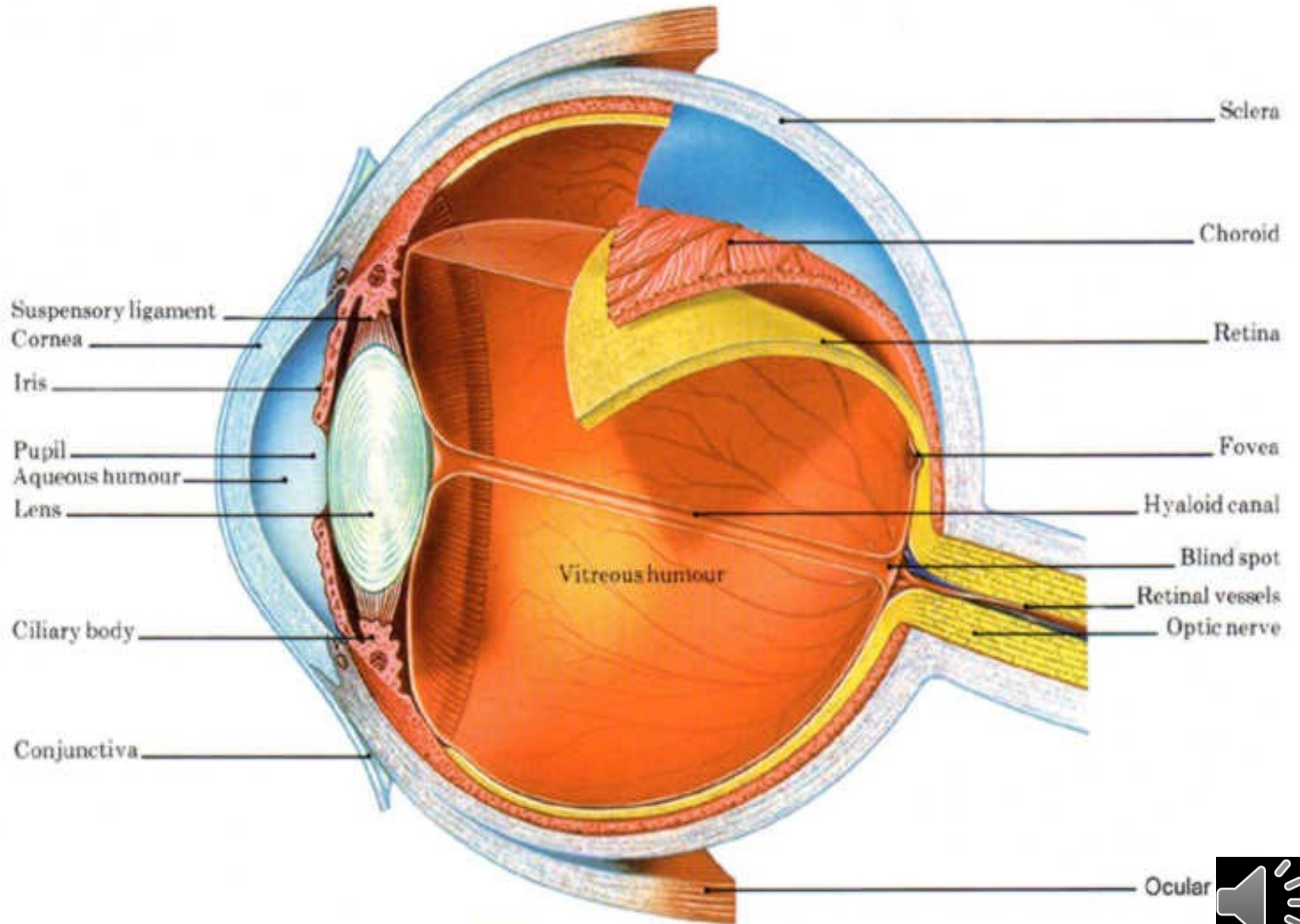

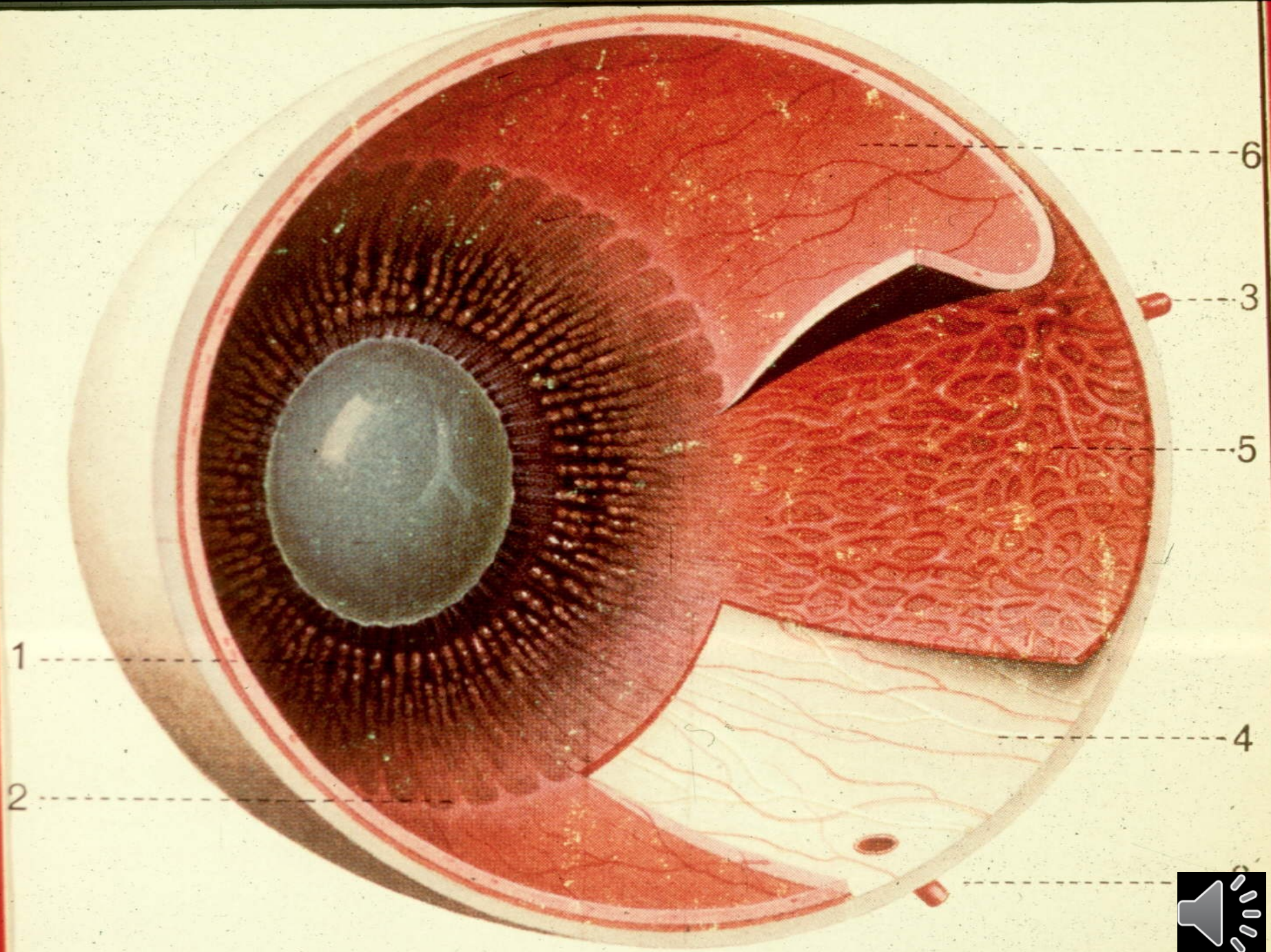

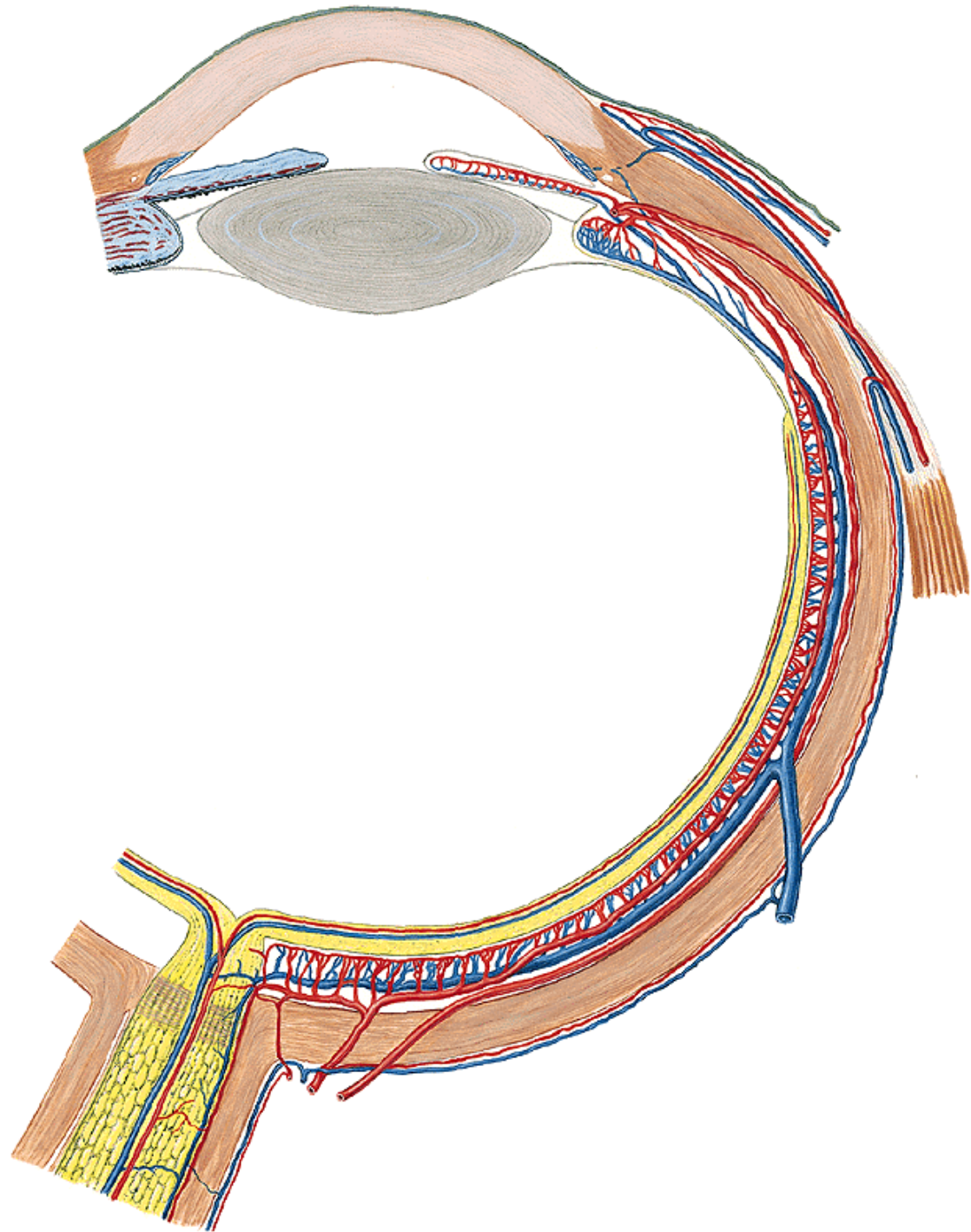
Obsah koule oční

- **Lens cristalina (čočka)**
- **Corpus vitreum (sklivec)**
- **Humor aquaeus (komorová voda)**

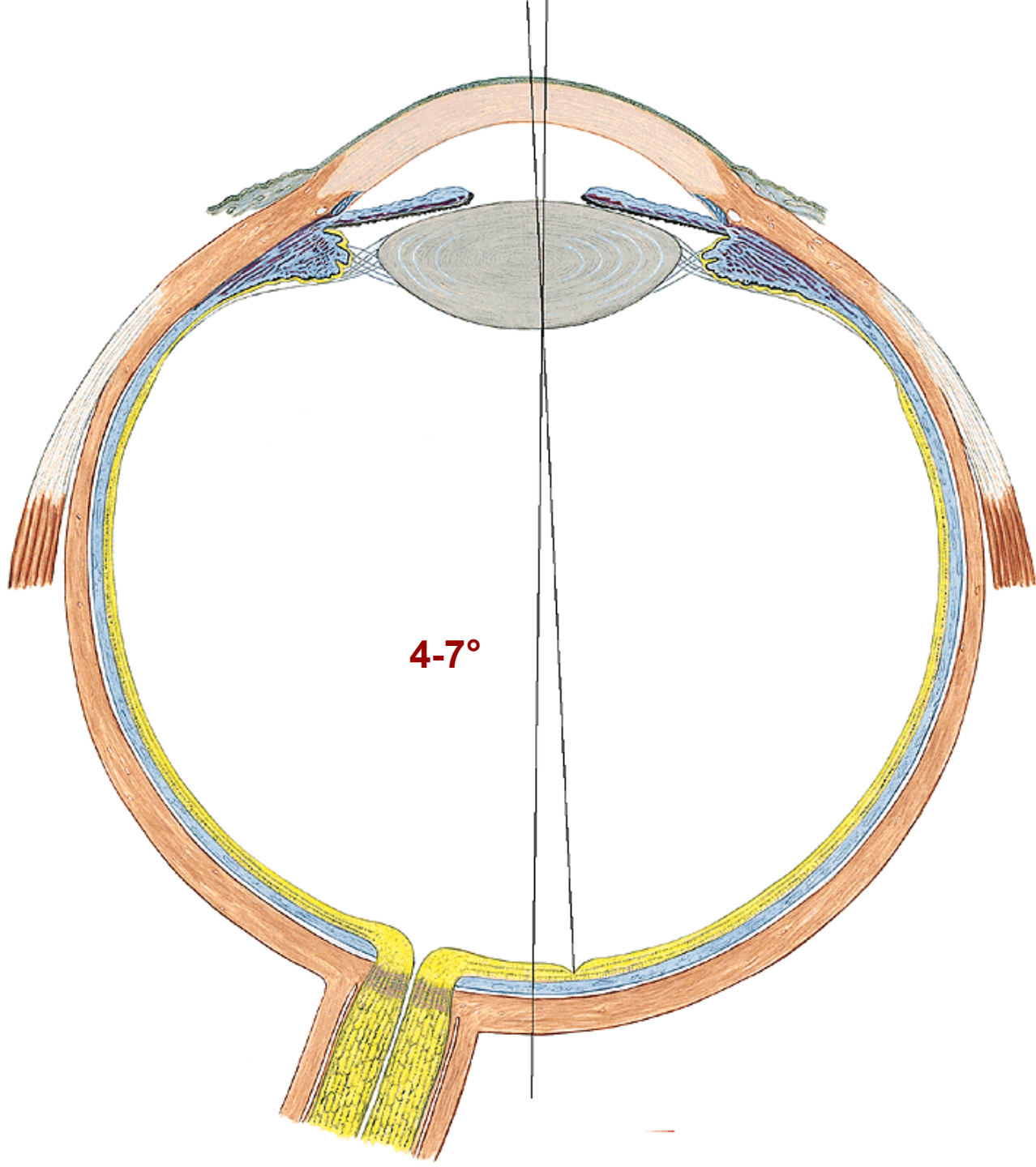

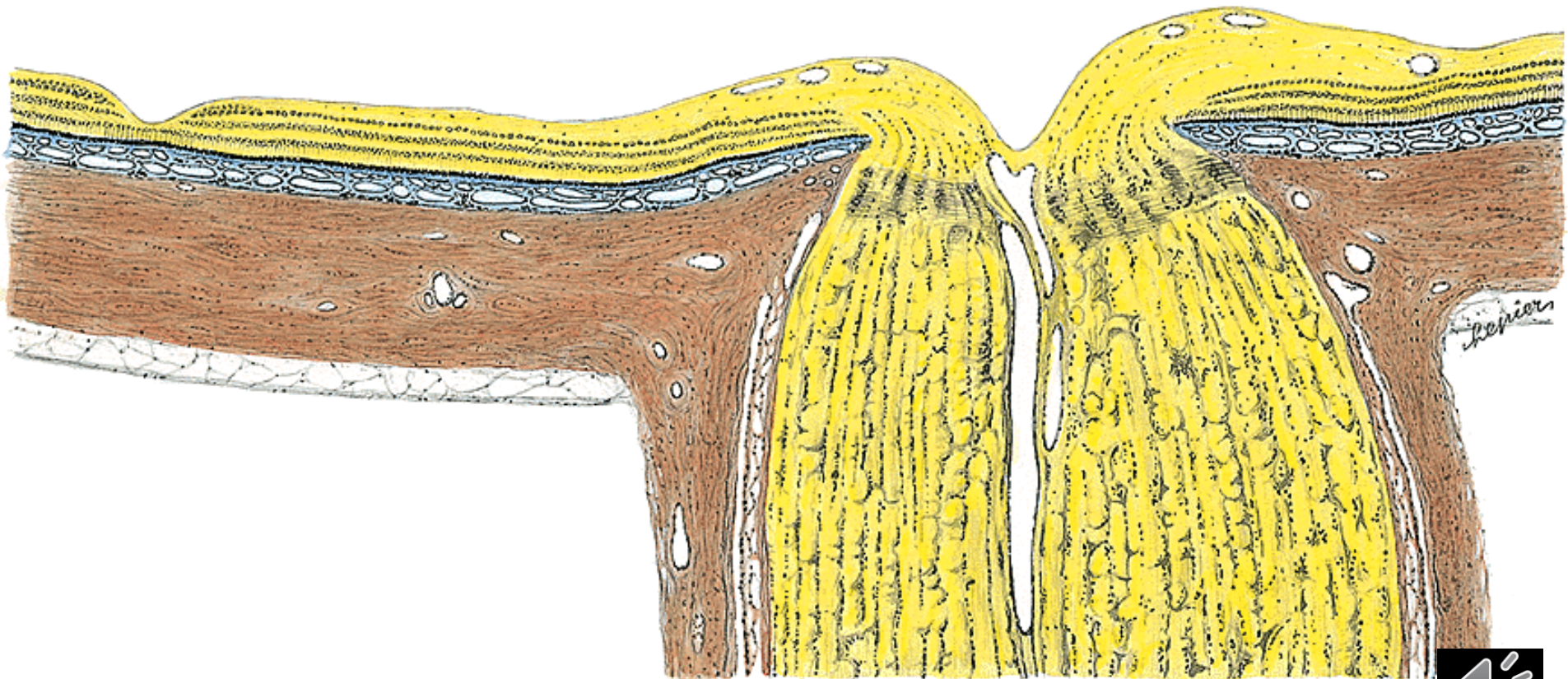
Bělima (sclera)

- 5/6 (>80%) pevného obalu oka
- **Episkléra** - vnější pojivový kryt (1-0,6mm)
- **Area cribriformis sclerae** - výstup n. opticus
- Na zadním pólu přechází skléra do pochev n.II, vpředu korneosklerálním limbem v rohovku
- **Histologie:** kolagenní (nejvíce typ I, méně typ III-VI) a elastinová vlákna (málo ➤ malá možnost vyklenutí), proteoglykany a glykoproteiny, ojediněle fibroblasty, obsahuje 90% vody

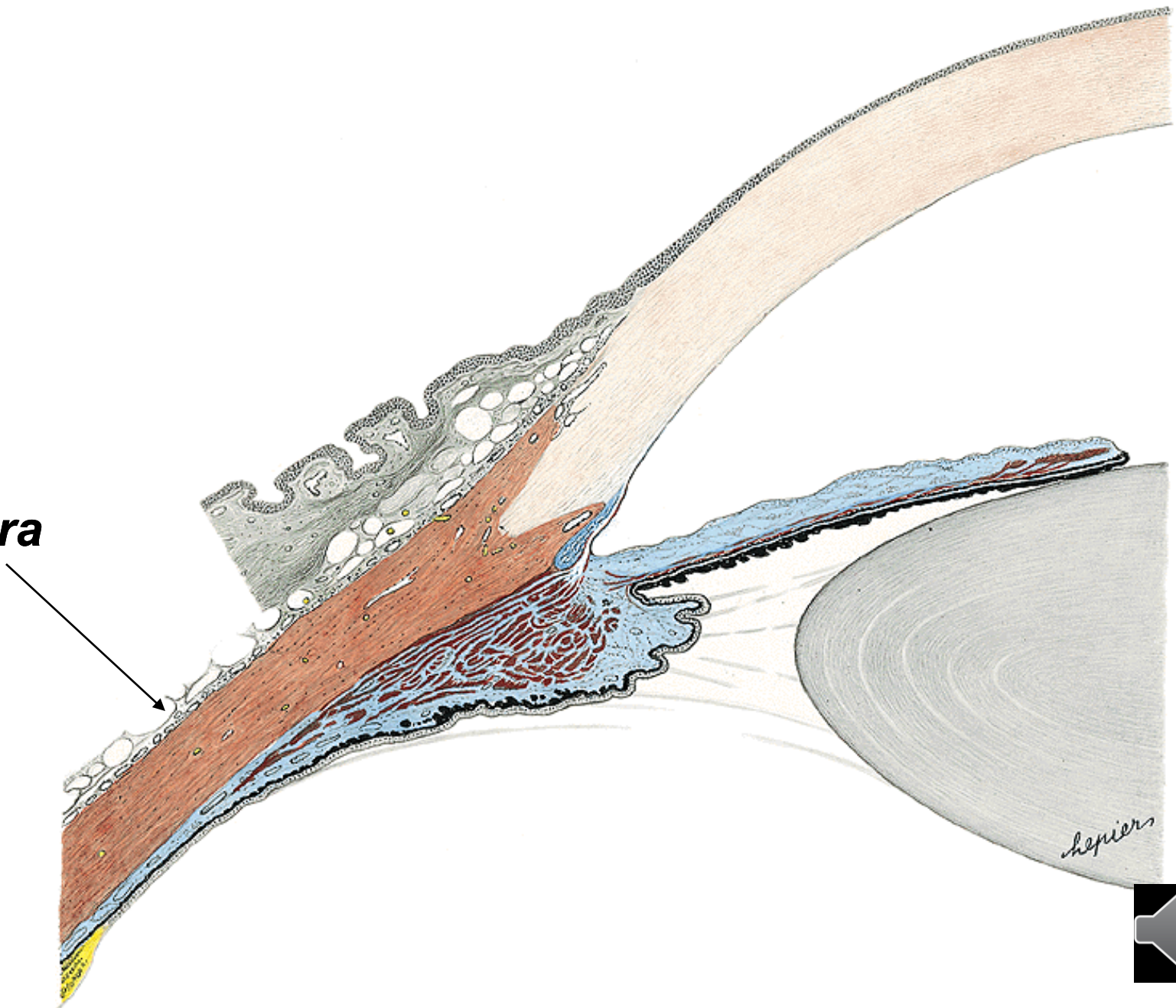

Přechod skléry do pochev optiku na zadním pólu oka

Přechod skléry do rohovky - korneosklerální limbus

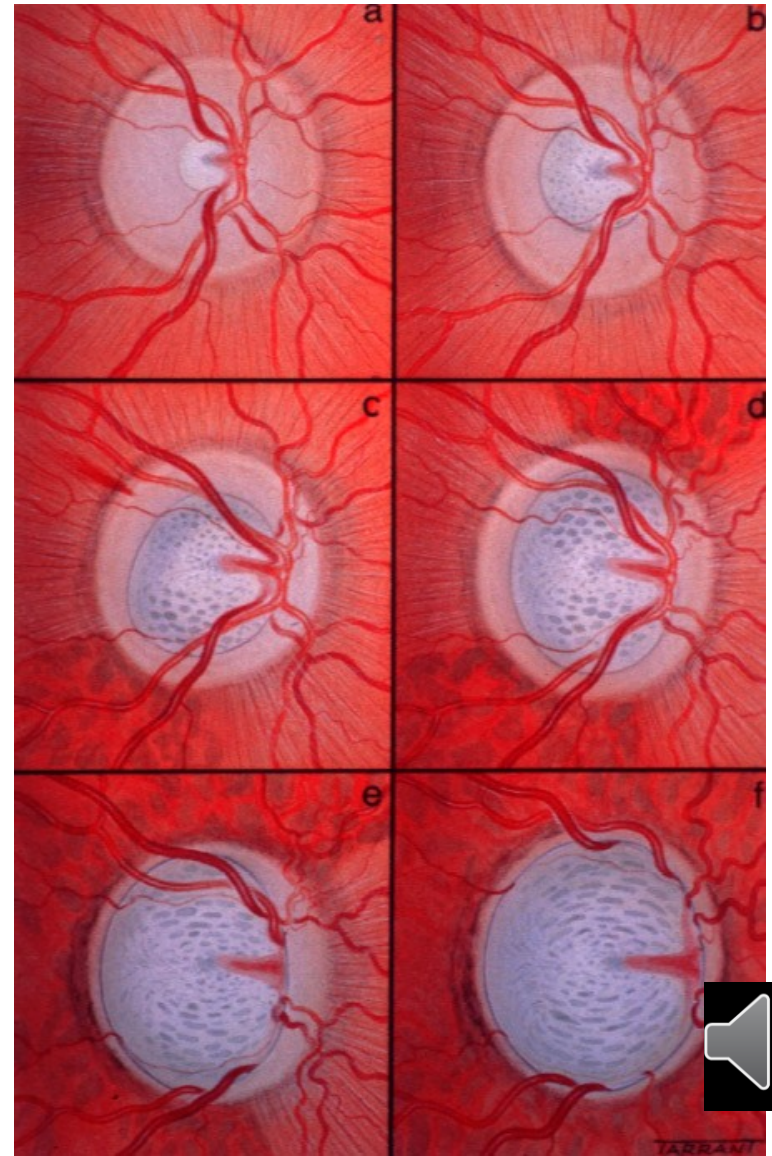
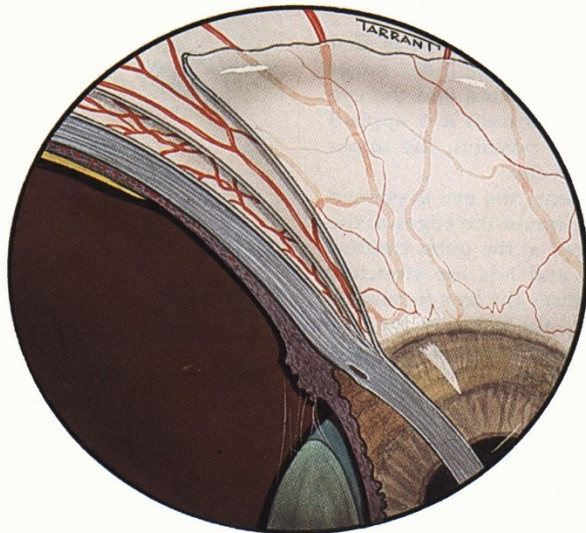
Episkléra

Lamina cribrifformis sclerae

Skléra, episkléra a Tenonské pouzdro

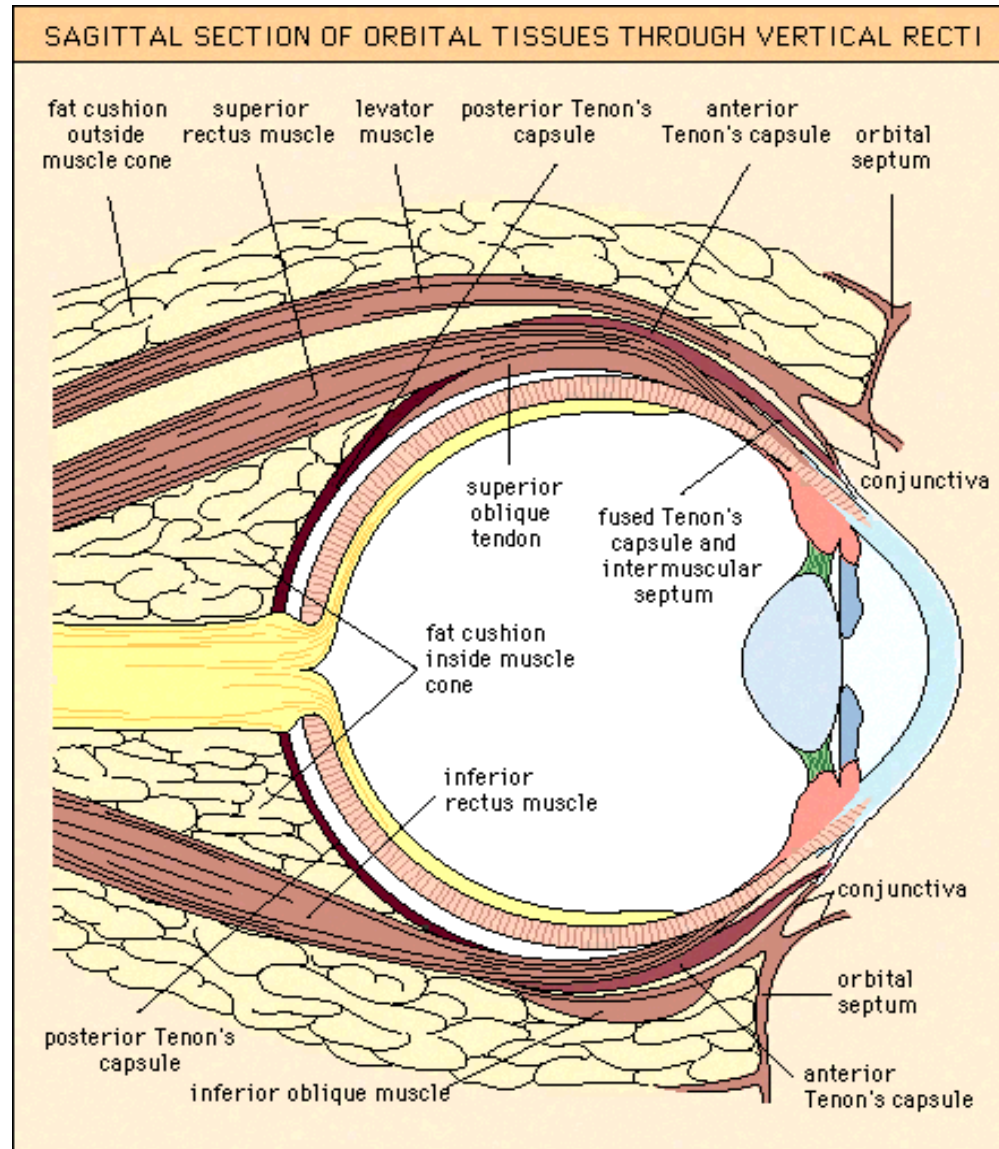

Bělima (sclera)

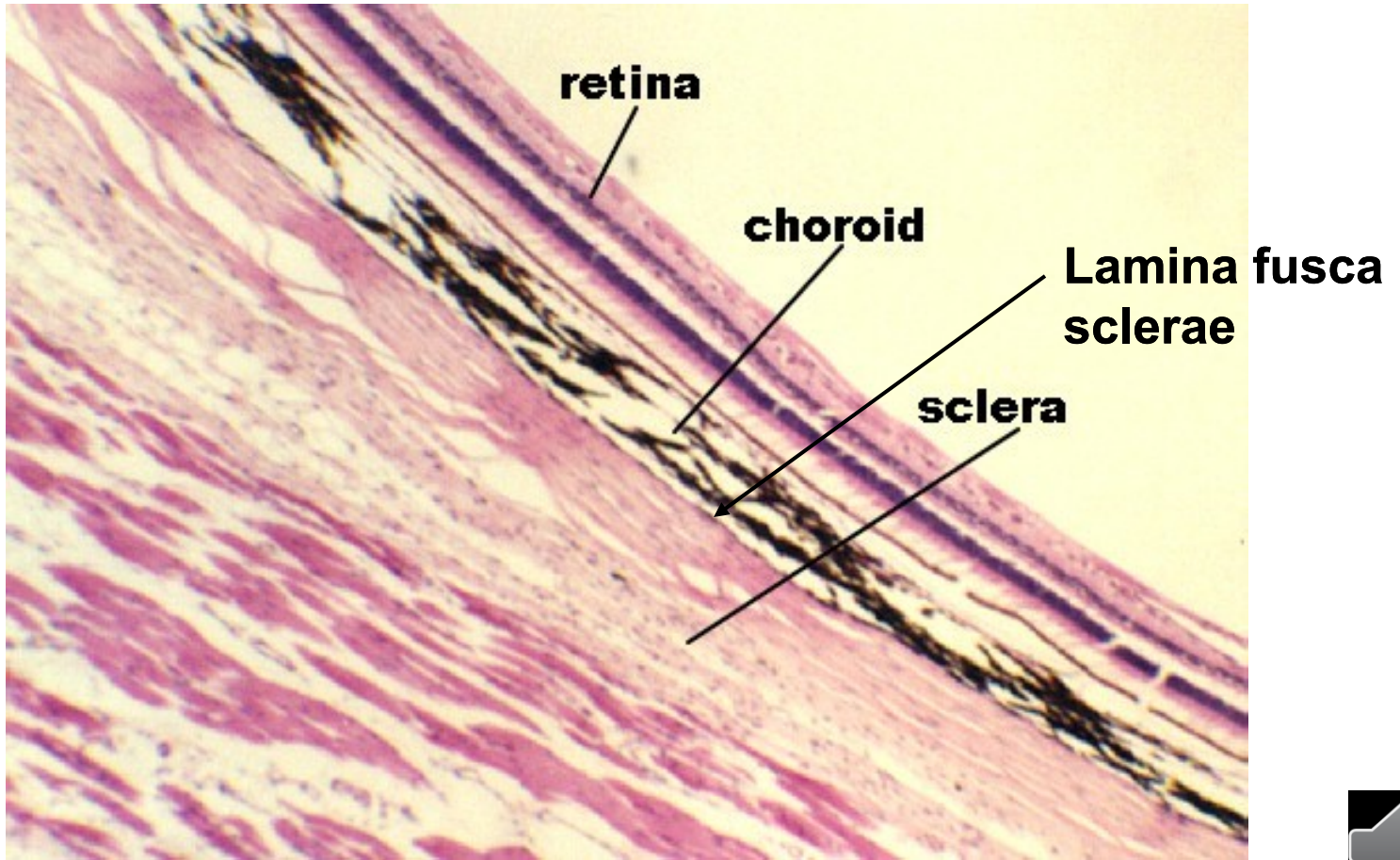
- **Episkléra** přechází v **Tenonské pouzdro** - elastická membrána obalující skléru, přecházejí do ní obaly zevních očních svalů
- **Úpony zevních očních svalů** přecházejí do tkáně skléry. Skléra je nejtenčí v oblasti za úpony přímých svalů (0,3mm) a ztlušťuje se směrem k optiku (1mm) a k limbu (0,8mm)
- **Lamina fusca sclerae** - vnitřní vrstva skléry v kontaktu s cévnatkou; obsahuje **melanocyty**

Sagitální řez okem - Tenonské pouzdro

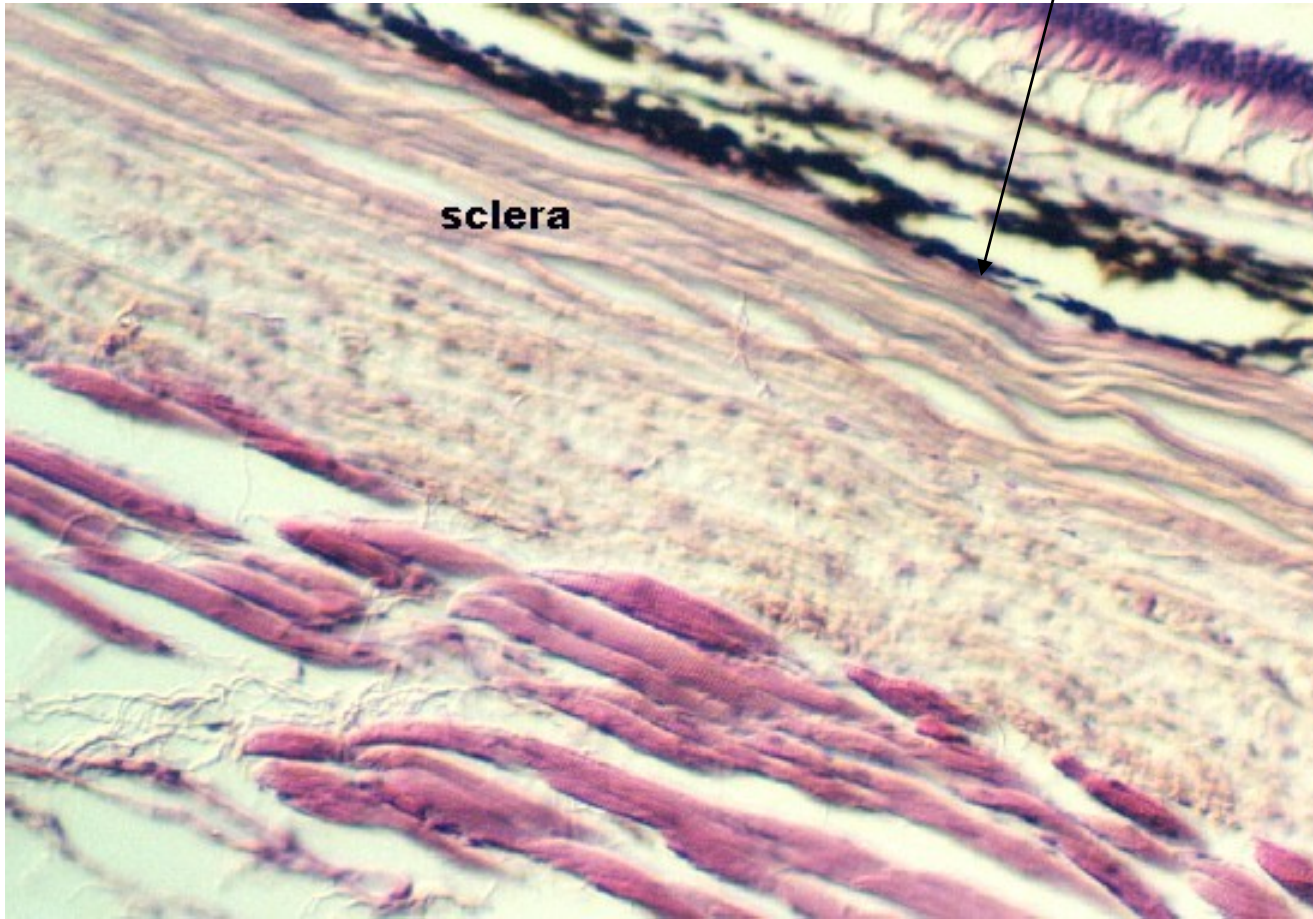

Skléra

Skléra

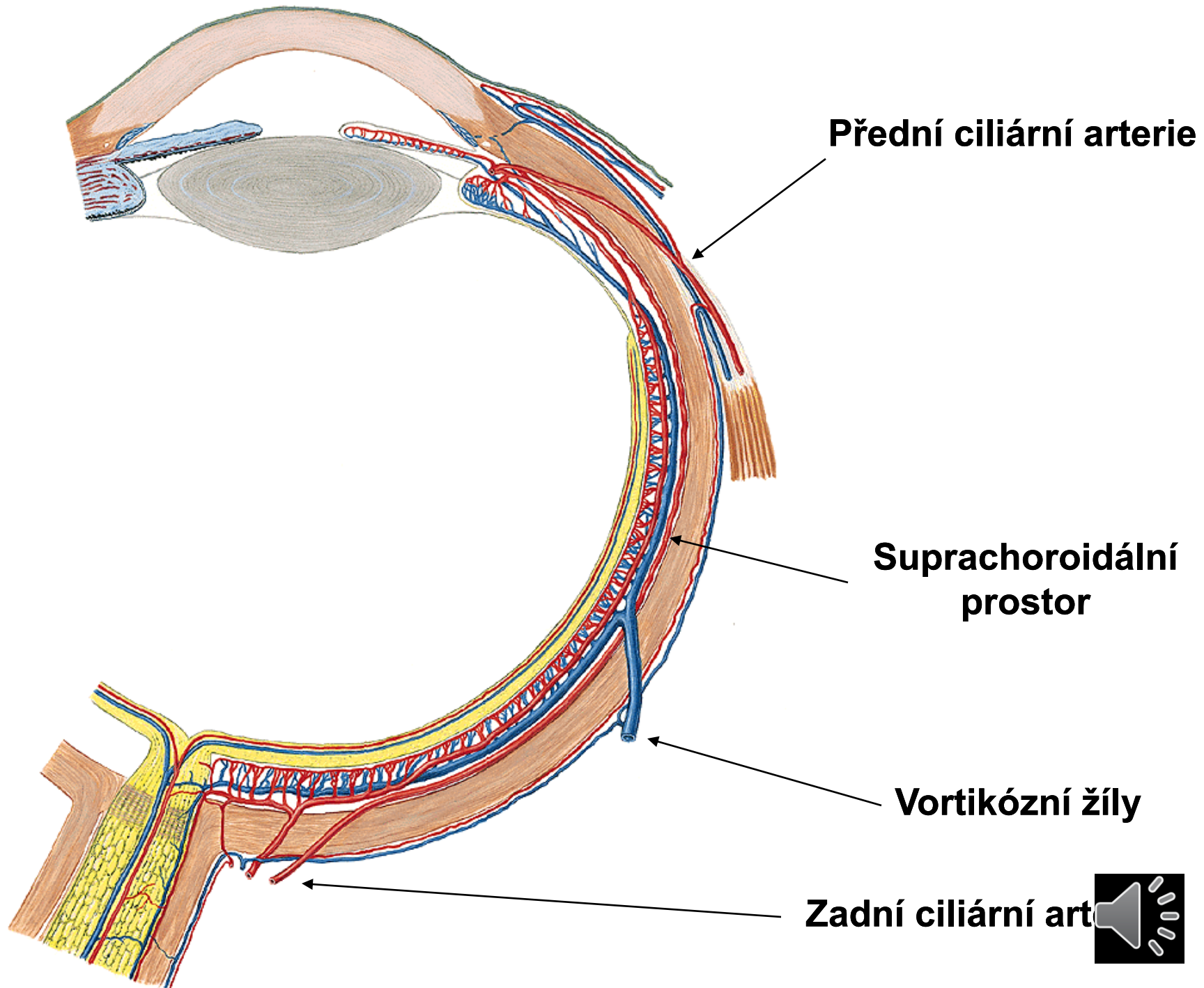
Lamina fusca
sclerae

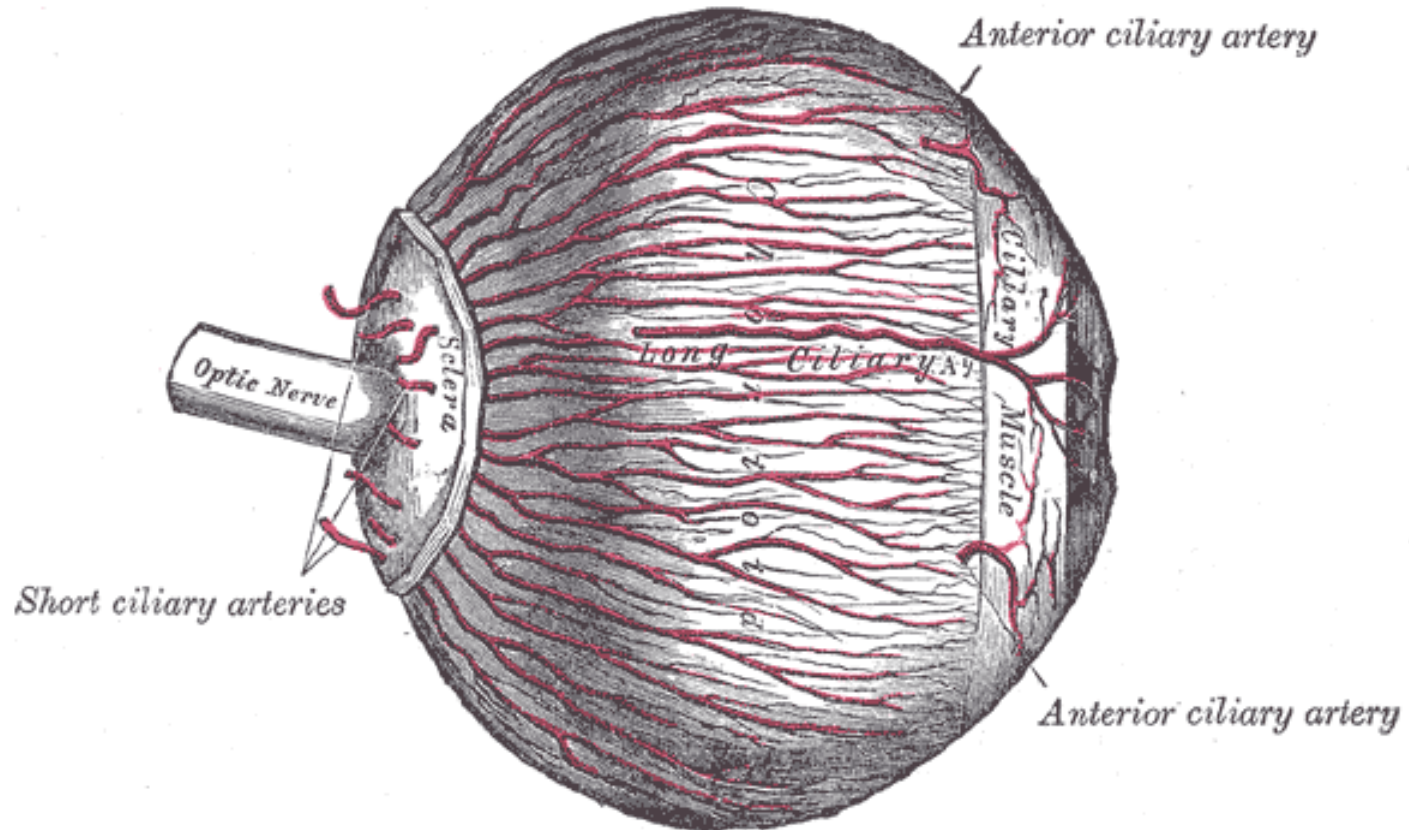
Bělima (sclera)

- Průběh cév a nervů sklérou: **aa. et nn. ciliares posteriores breves** - v oblasti n. II ; **aa. et nn. posteriores ciliares longi** jdou suprachoroidálním prostorem (mezi cévnatkou a sklérou) k duhovce; **aa. et nn. ciliares anteriore** pronikají skrz skléru při limbu; **4 vv. vorticosae** pronikají skrze skléru z oka v úrovni ekvátoru.
- Skléra je inervována jen řídce ➤ je relativně málo citlivá

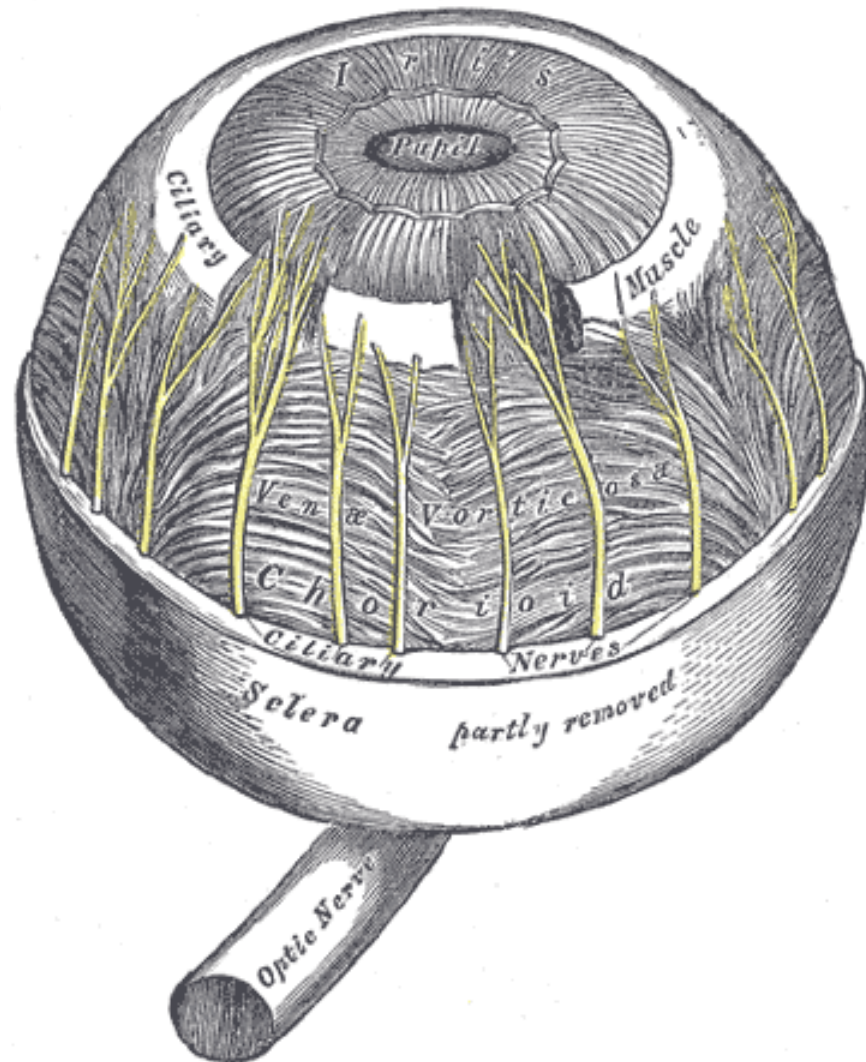

Průběh ciliárních artérií

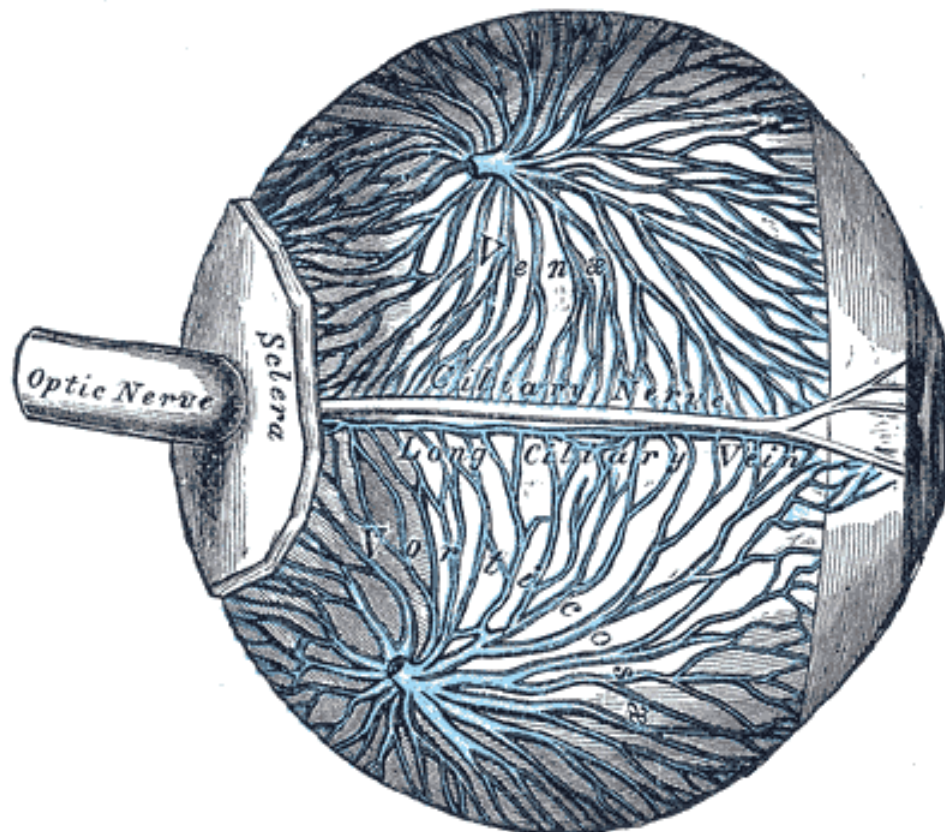

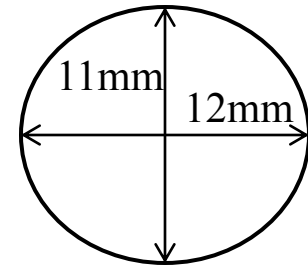
Průběh ciliárních nervů

Průběh vortikozních žil sklérou v oblasti ekvátoru

Rohovka (cornea)

- **Tvar** horizontálně uložené elipsy
  - **Microcornea** - horizont. Průměr < 10mm
  - **Megalocornea** - horizont. Průměr > 13mm
- **Poloměr zakřivení** -
  - přední plocha = 7,8 mm
  - zadní plocha = 7 mm
- **Fyziologický rohovkový astigmatismus** - silnější zakřivení vertikálního meridiánu (0,5 Dpt)
- **Tloušťka rohovky** - v centru 0,6mm, v periferii 1mm
- **Funkce:** optická (transparence, 43Dpt), mechanická

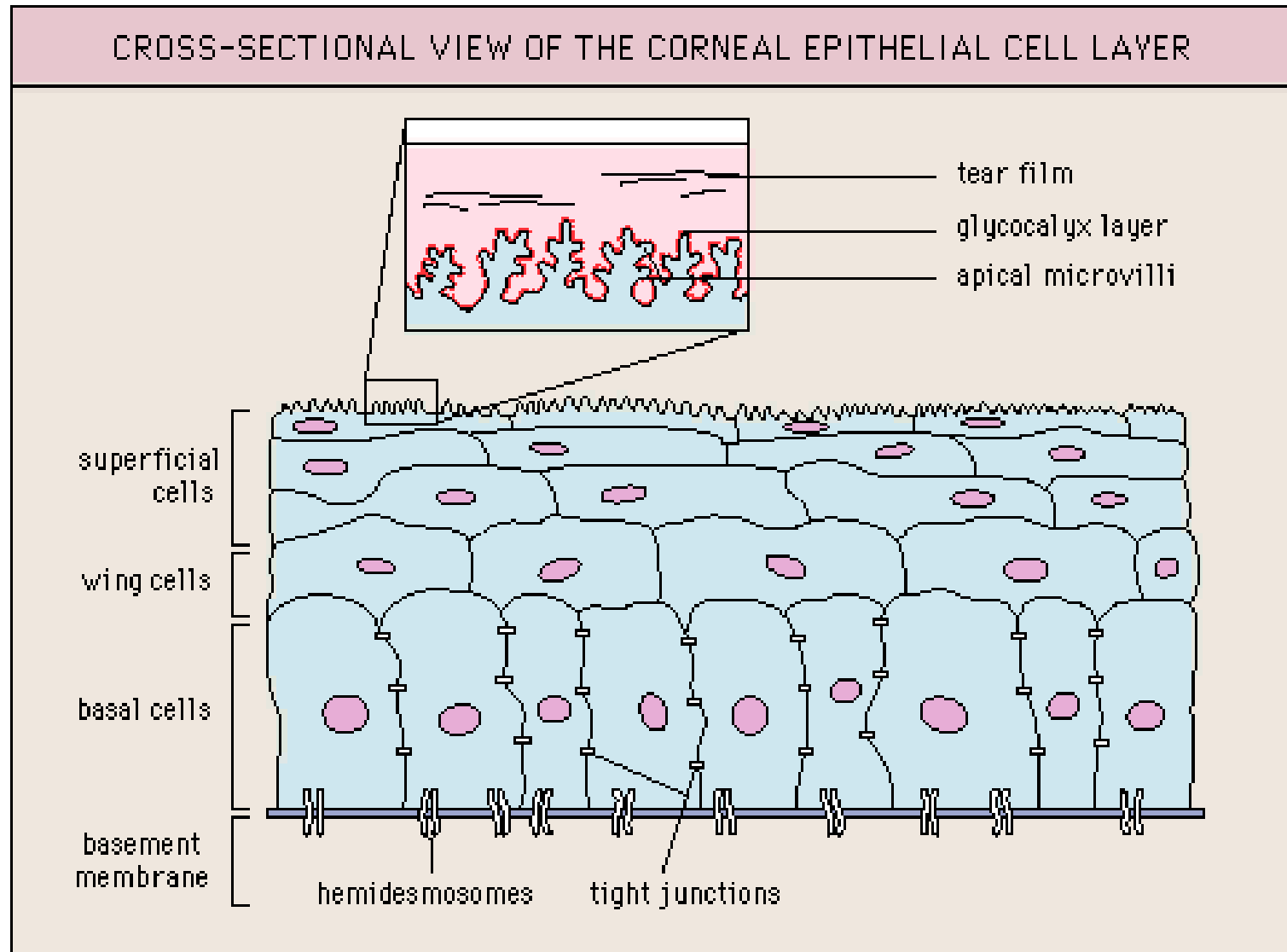

Rohovka

- 1. Epitel:**
- mnohovrstevný (5-6 vrstev), dlaždicovitý, nerohovějící
  - připojen k **bazální membráně** (kolagen typu IV, laminin, fibronectin) **hemidesmosomy** a **fibrilami** (kolagen VII. typu), které jsou zakotveny v **Bowmannově membráně**
  - velká regenerační schopnost, při poškození (erozi) -reepitelizace do 72 hod
  - fyziologická obměna v 6-7 denním cy

Schéma rohovkového epitelu

Rohovka

2. Bowmanova membrána:

- pod bazální membránou epitelu
- po traumatu neregeneruje

3. Stroma:

- Extracelulární matrix (kolagen, proteoglykany)
- Stromální bb. - keratocyty (fibroblasty) - produkují extracelulární matrix

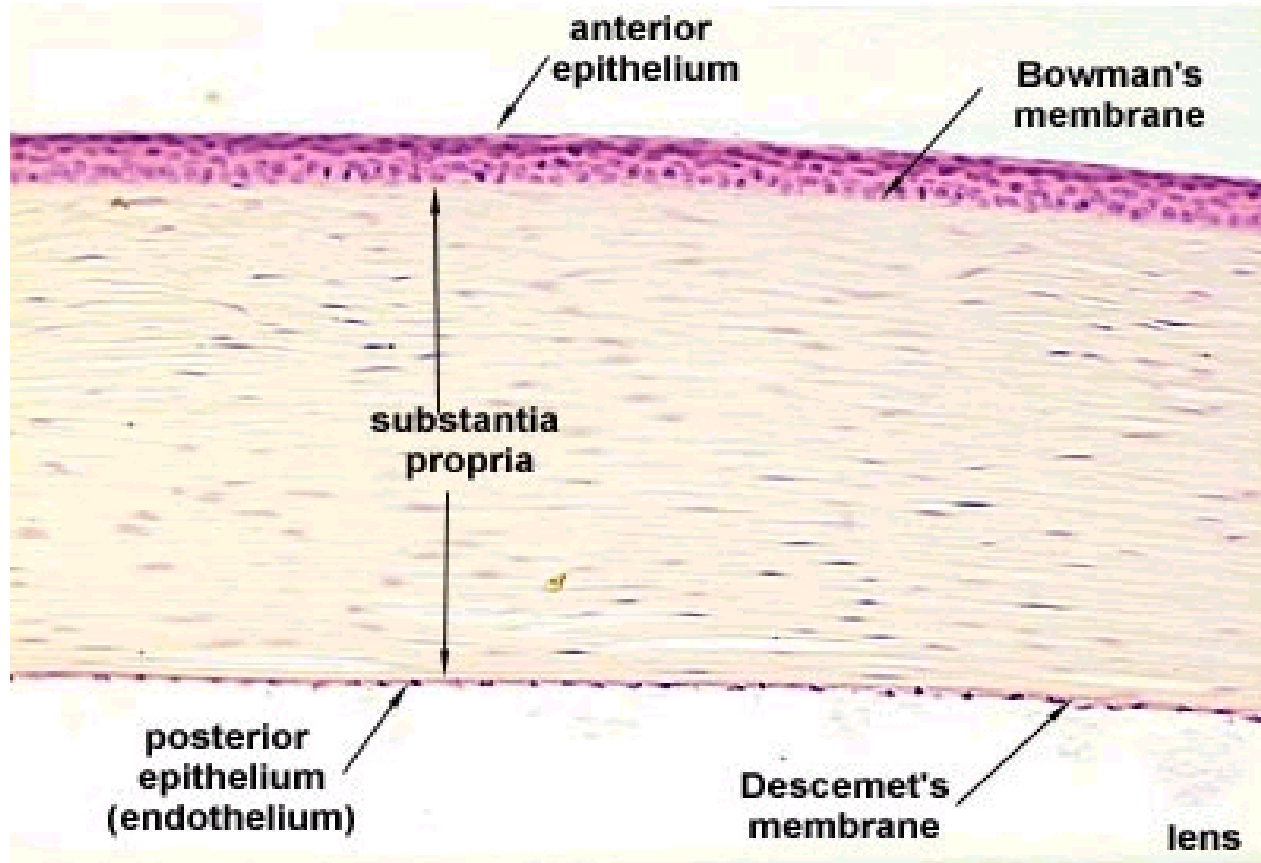
Rohovka

3. Stroma:

- svazečky *kolagenních vláken* (kolagen I, III, V, VI typ), které se kříží ve všech směrech a jsou složené z jemných **fibril** o pravidelné tloušťce a pravidelné vzdálenosti mezi sebou (pod vlnovou délkou světla) ➤ **průhlednost rohovky**
- hydratace stromatu ~ 80% ➤ **průhlednost rohovky**
- *Proteoglykany* (keratansulfát, chondroitinsulfát, dermatansulfát). Jejich zbobtnáním (při ↑ obsahu H₂O) se kolagenové fibrily roztlačí ⇒ ztráta pravidelné struktury ⇒ rohovka se kalí (edém)

Rohovka

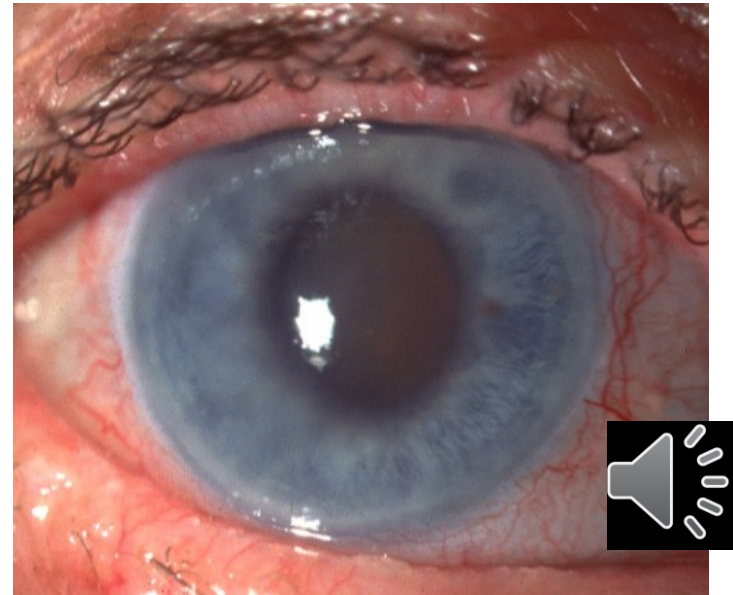

Edém rohovky

Transparentní rohovka

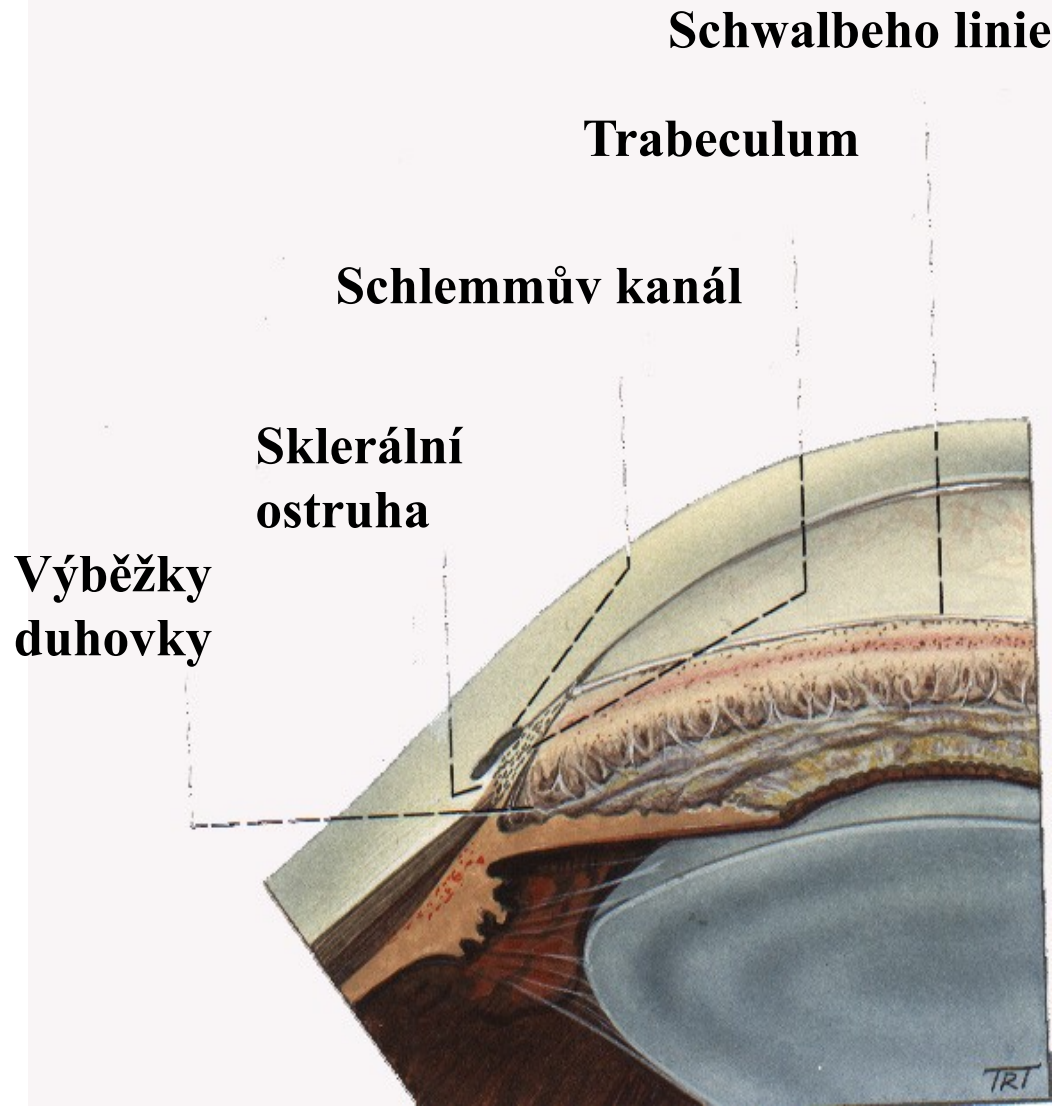
Rohovka

4. Descemetova membrána:

- je produktem **endotelových bb.** (kolagen typu IV, VII, fibronektin, laminin)
- obsahuje elastická vlákna ➤ elasticita
- v periferii končí ve **Schwalbeho linii** komorového úhlu

Struktury komorového úhlu - Schwalbeho linie

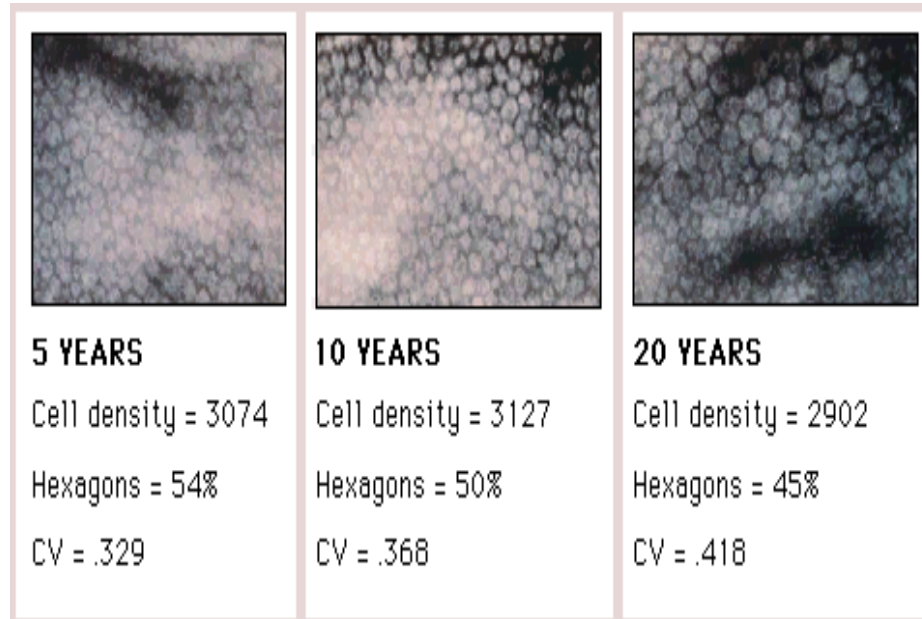
Rohovka

5. Endotel:

- jedna vrstva polygonálních bb.
- po narození 4-5000 bb/mm²; po 60. roce života 2000 bb/mm²
- reparace endotelu probíhá zvětšováním nepoškozených bb. - bb. se nedělí !!
- Na/K - ATPázová pumpa endotelu pomáhá udržovat konstantní hydrataci rohovky ➤
transparenci! Při ↓ endotelií < 500 bb/mm² ➤
stromální edém

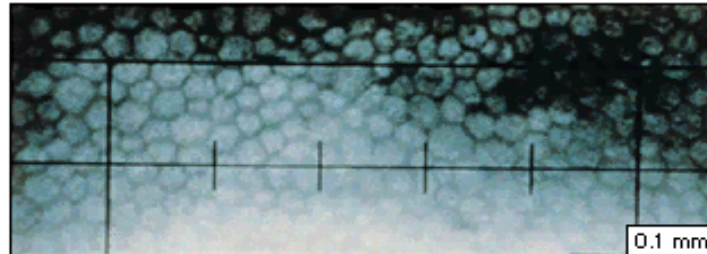
Rohovkový endotel

Composite of contact lens related endothelial morphometry changes (x120).
As duration of contact lens wear increases, there is a constant cell density, progressive reduction in percentage of hexagons, and progressive increase in coefficient of variation (CV) of cell size.

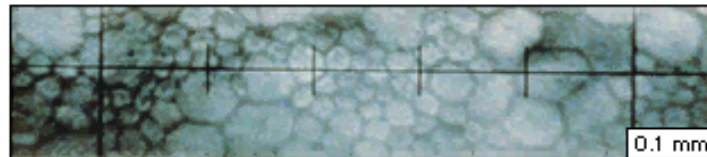

Rohovkový endotel

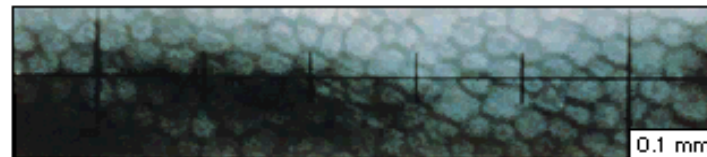
DIABETIC SEVERE (61 YEARS)

Cell density = 3127
Hexagon = 67%
CV = .269

DIABETIC SEVERE (60 YEARS)

Cell density = 2861
Hexagon = 47%
CV = .943

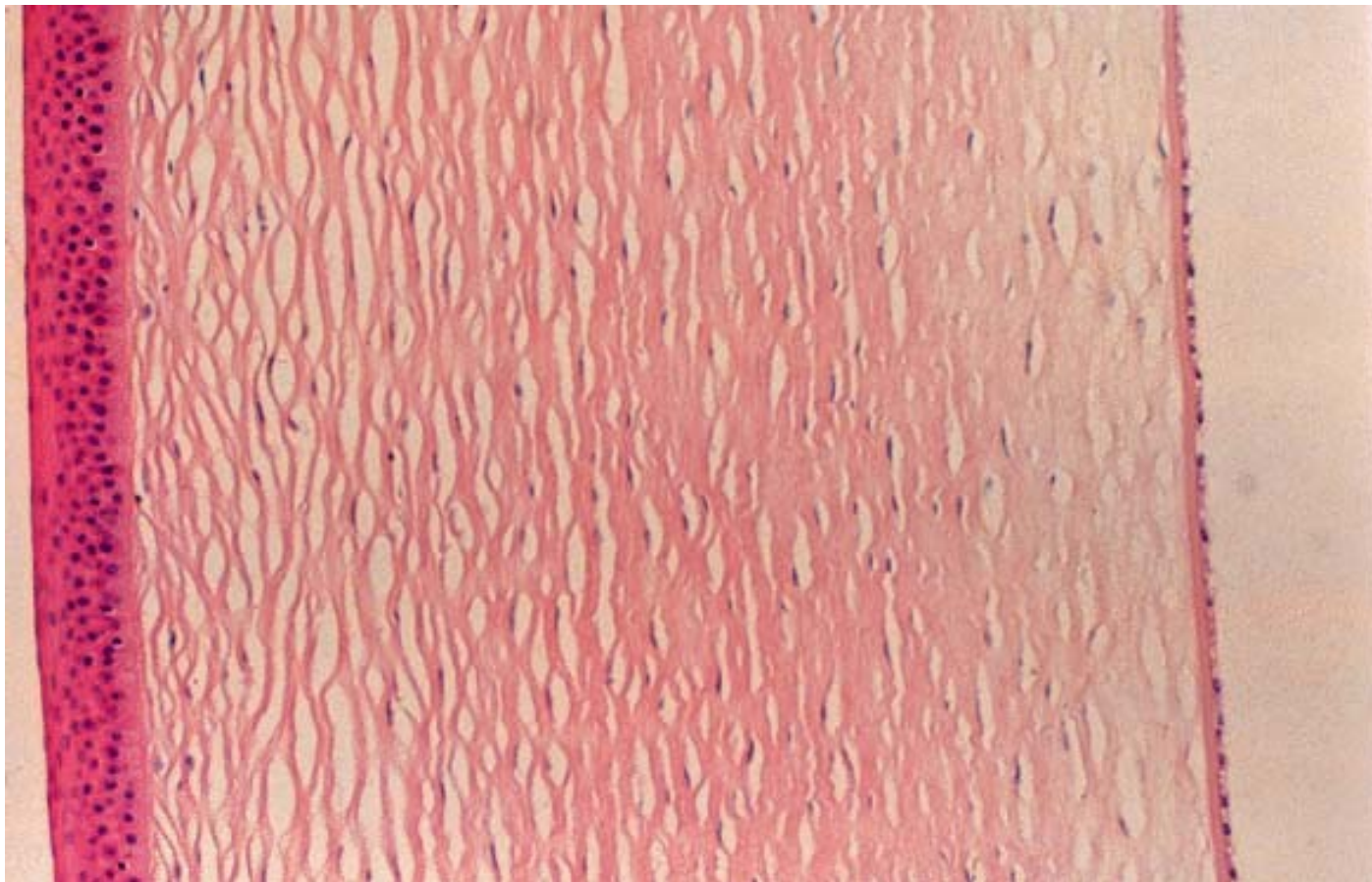

DIABETIC MODERATE

Cell density = 2898
Hexagon = 53%
CV = .327

Řez rohovkou

Rohovka

Senzitivní inervace rohovky

- Rohovka je nejcitlivější tkání v těle
- **Plexus ciliaris** (nervová pleteň mezi corpus ciliaris a sklérou) vlákna z nn. ciliares z n. nasociliaris z I. větve n. trigeminus (oftalmická)

Výživa rohovky

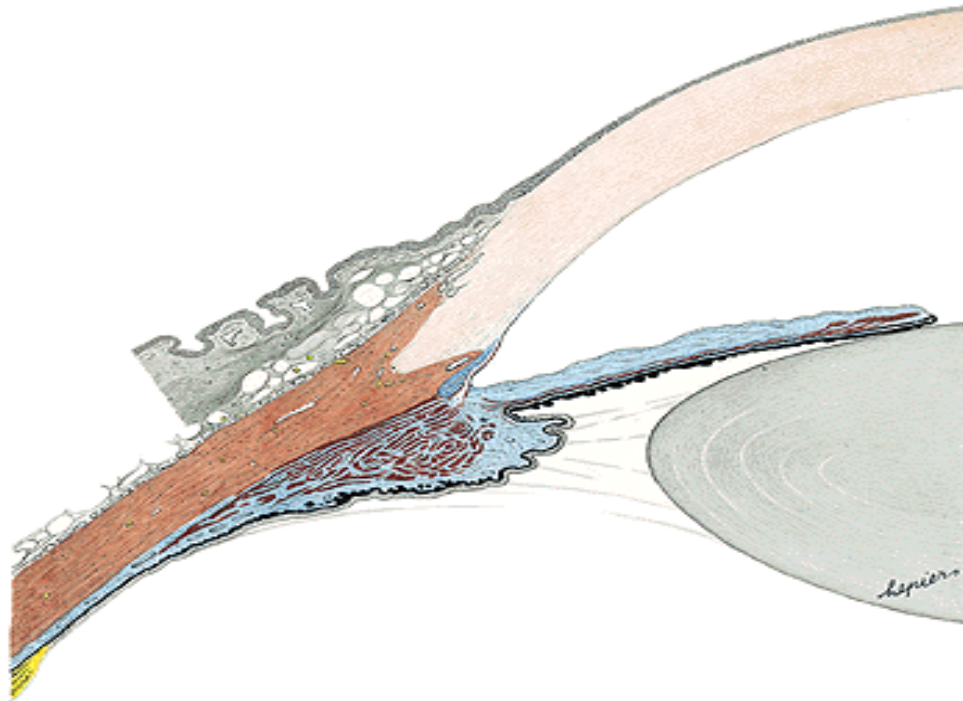
- **Zásobení O₂ ze 3 zdrojů:**
  - **Přes slzný film** z atmosféry (při otevřených očích) – *epitel a větší část stromatu*. $P_{O_2} = 155\text{mmHg}$
  - **Z komorové tekutiny** – *endotel a hlubší vrstvy stromatu* (O₂ se do KV dostává z cév duhovky a řasnatého tělesa) – zásobení nezávislé na vnějších vlivech. $P_{O_2} = 55\text{mmHg}$
  - **Ze spojivkových cév** (při zavřených očích).
 $P_{O_2} = 55\text{mmHg}$
- **Zásobení Glukózou z KV** – převážně anaerobní metabolizace → laktát

Rohovka

Limbus rohovky

- periferní, asi 1mm široký okraj rohovky
- rohovka zde přechází do spojivky a do skléry

Řez rohovkou

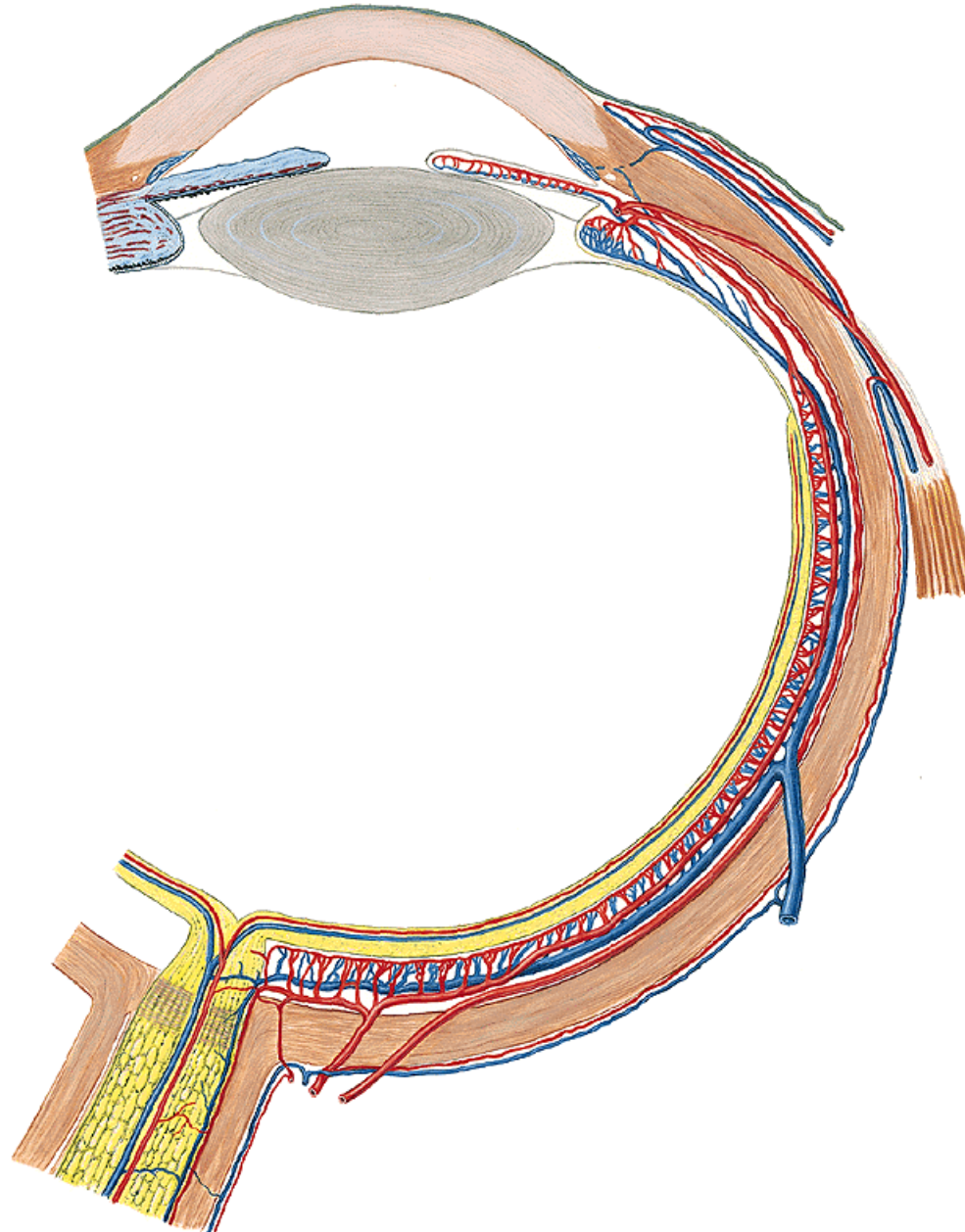

Tunica vasculosa - uvea

- Duhovka
- Řasnaté tělísko
- Cévnatka

- **Vyživovací funkce** (včetně tyčinek, čípků a RPE)
- **Regulace světla vstupujícího do oka** (duhovka)
- **Produkce nitrooční tekutiny (corpus ciliare)**
- **Akomodace (corpus ciliare)**

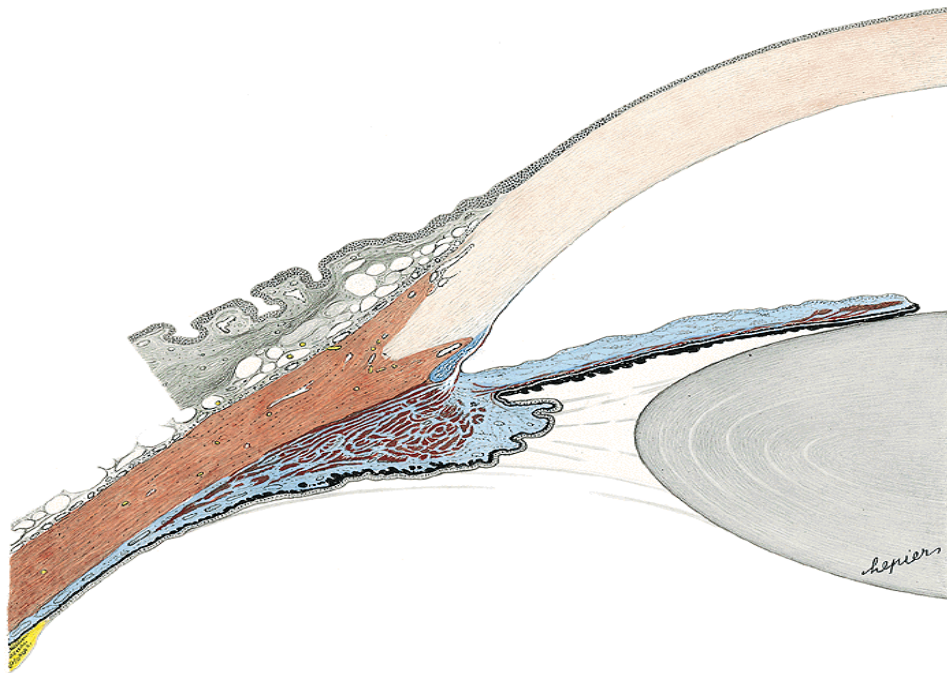

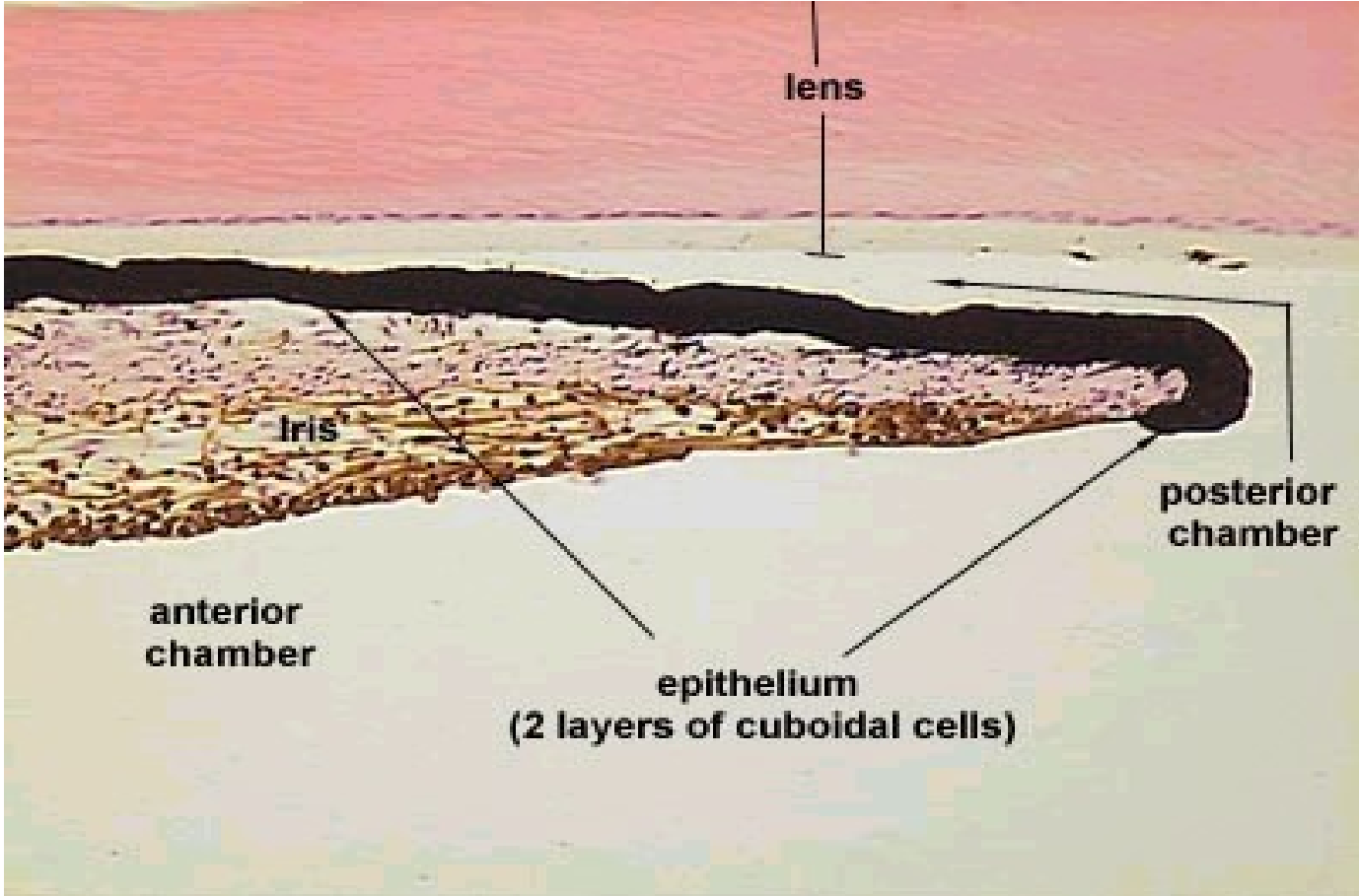
Tunica vasculosa - uvea

Duhovka - iris

- Odděluje přední a zadní komoru oční
- Zornice (pupila)
- Pupilární oblast - duhovkové okruží (vyvýšená přechodná zóna) - ciliární oblast

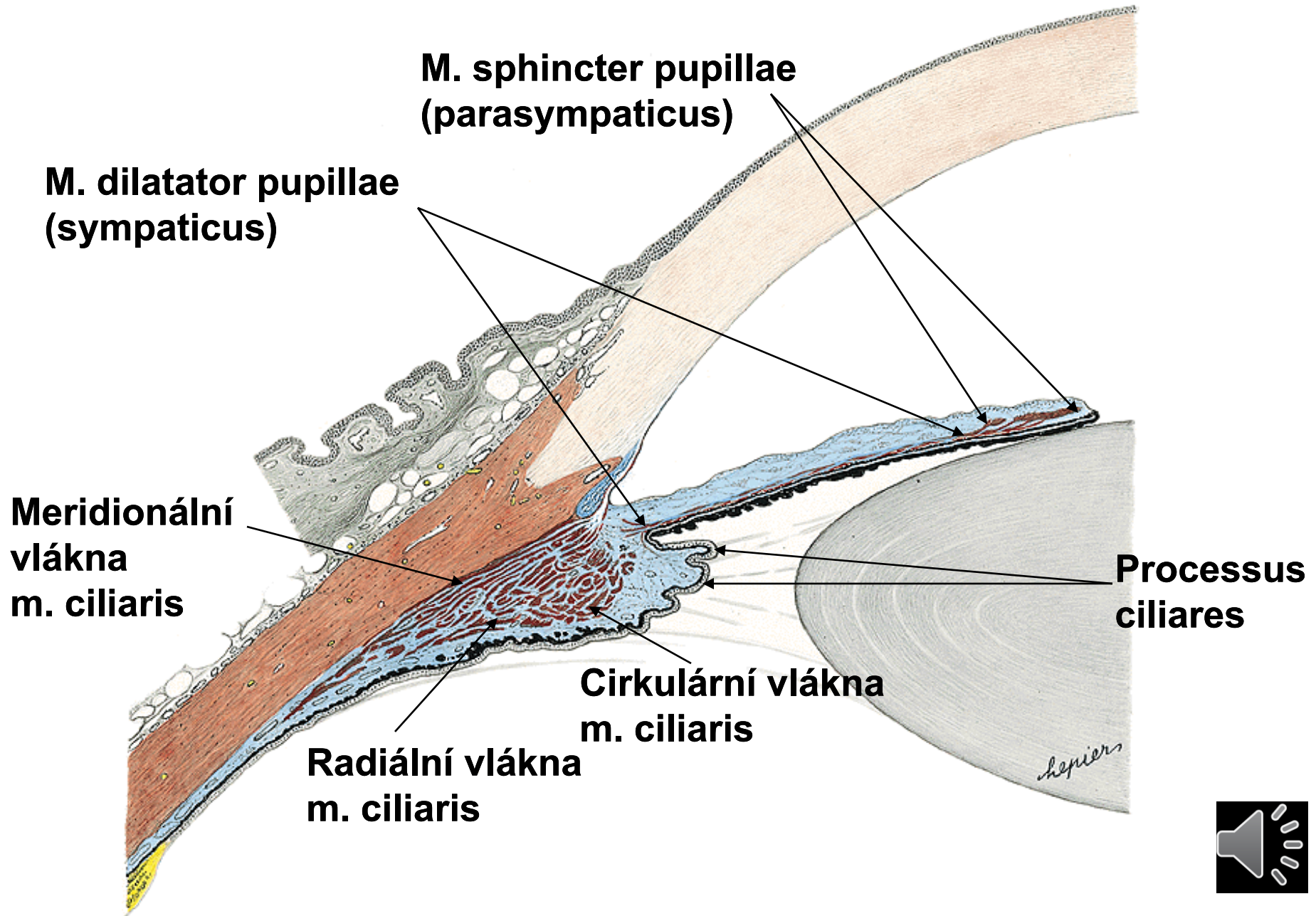
Duhovka - iris

- Duhovková tkáň se skládá z **předního listu** (mezoderm) a **zadního listu** (ektoderm)
- **Endotel** pokrývá přední plochu duhovky
- **Stroma** - pojivo s kolagenními a elastickými vlákny
- **Circulus arteriosus iridis major** (kořen duhovky a přední partie corpus ciliare)
- **Circulus arteriosus iridis minor** (kapilární kličky v oblasti sfinkteru)

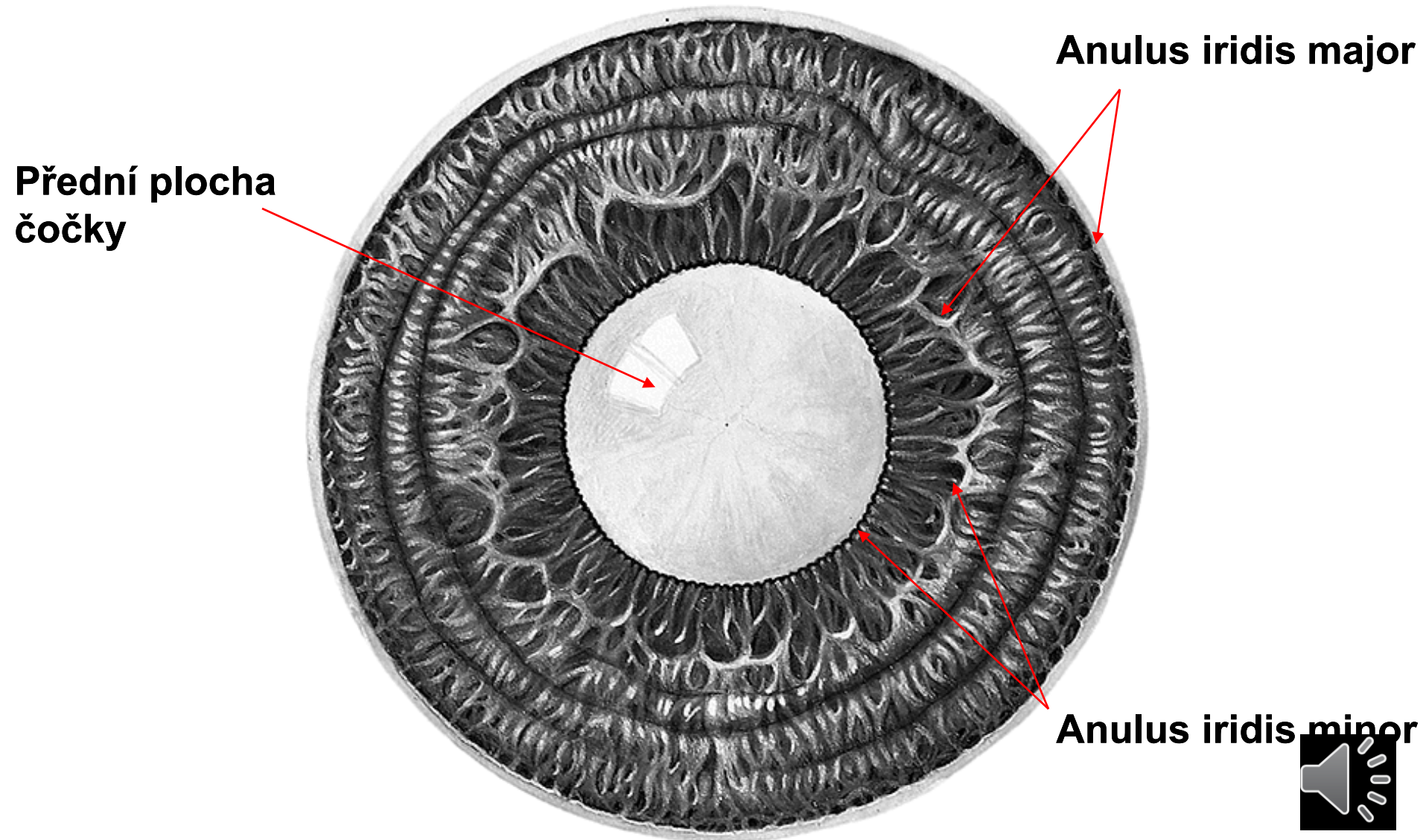

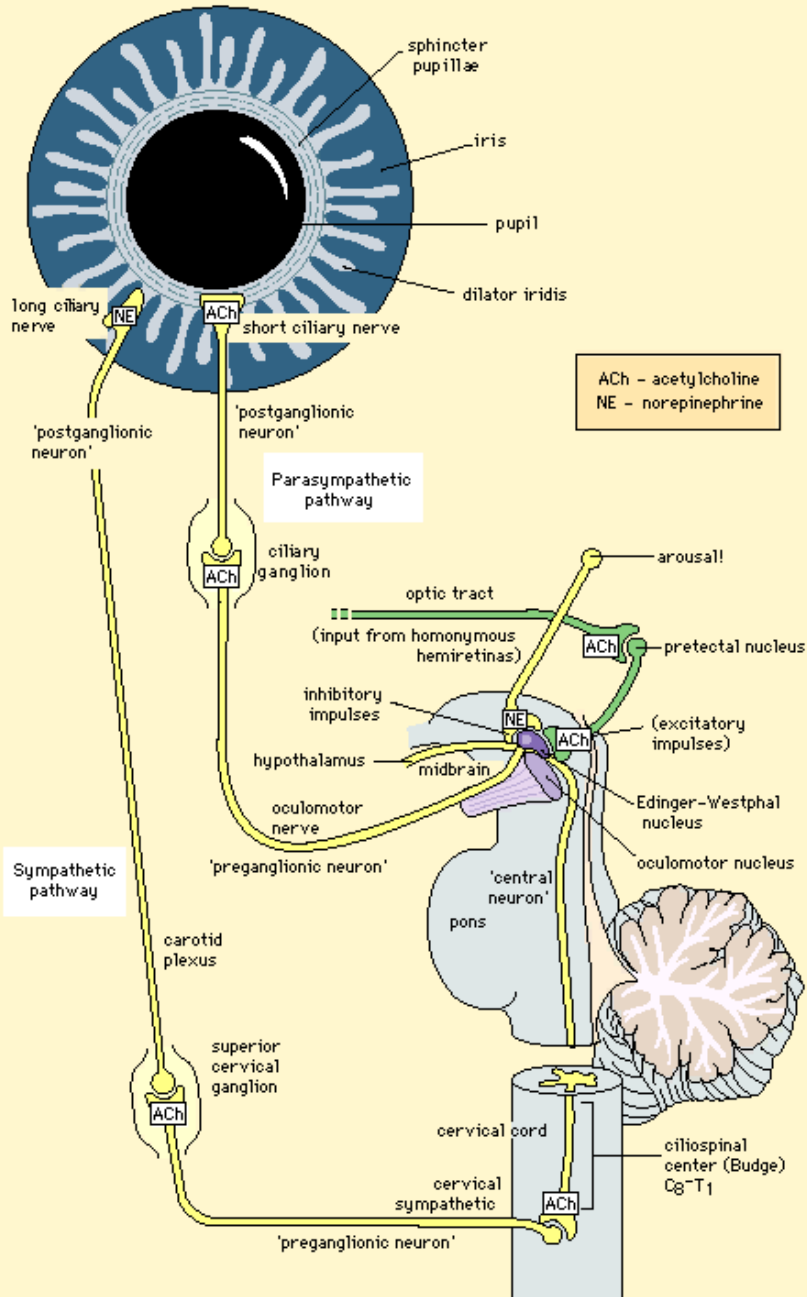
Svaly duhovky

Ventrální pohled na iris

PARASYMPATHETIC AND SYMPATHETIC
INNERVATION OF THE IRIS MUSCLES

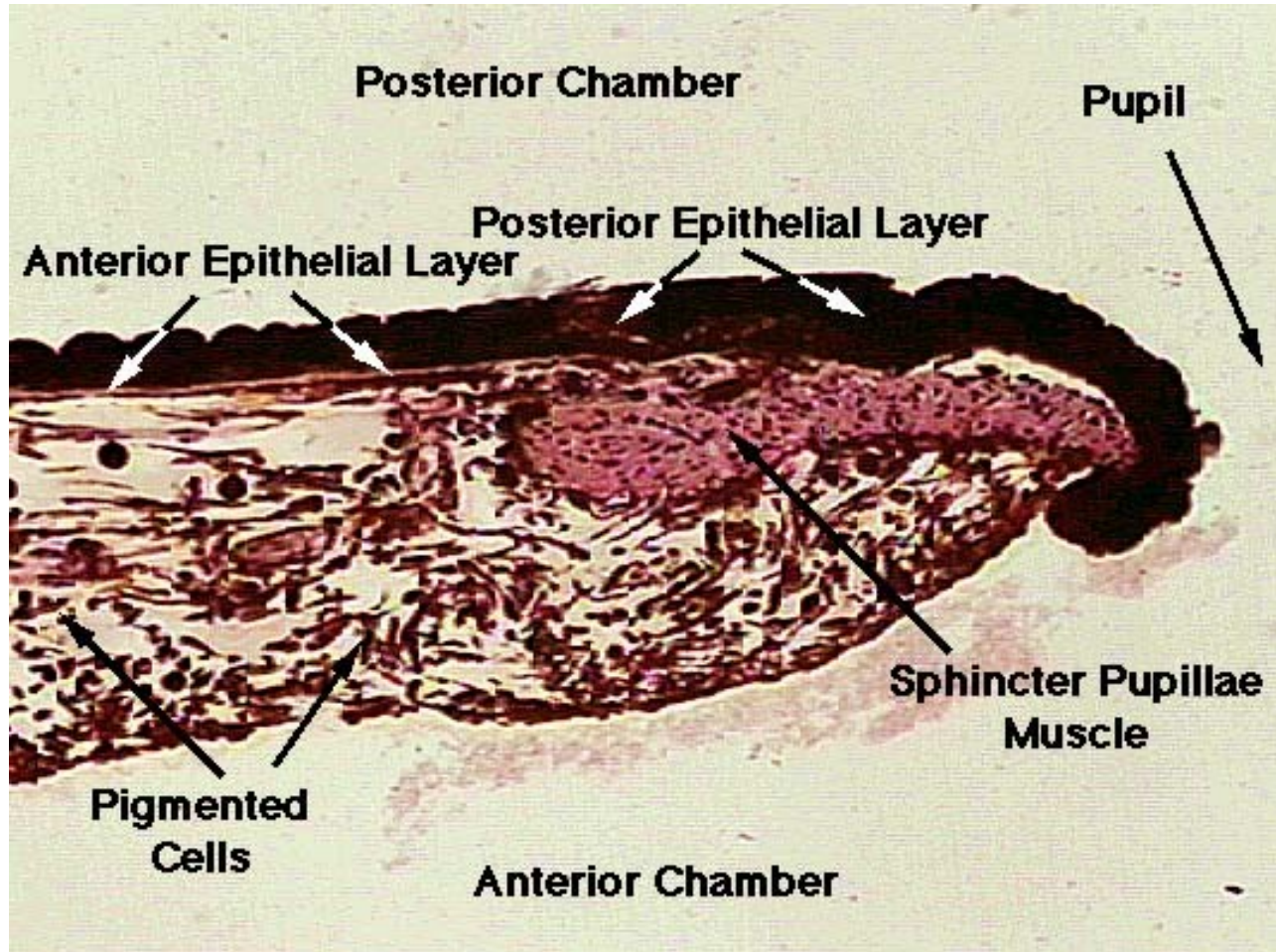

Duhovka - iris

- **Barva duhovky** je závislá na množství pigmentu ve stromatu a skladbě duhovkové tkáně (**albíni** nemají v epitelu ani ve stromatu žádný pigment)
- **Epitel duhovky** tvoří zadní list duhovky a má 2 vrstvy:
  - **přední vrstva bb.** je prodloužením RPE
  - **zadní vrstva bb.** (více do centra bulbu) je pokračováním nepigmentovaného ciliárního epitelu

Dvě vrstvy epitelu duhovky, m. sphincter pupillae, pigmentové bb. stromatu

Duhovka - Iris

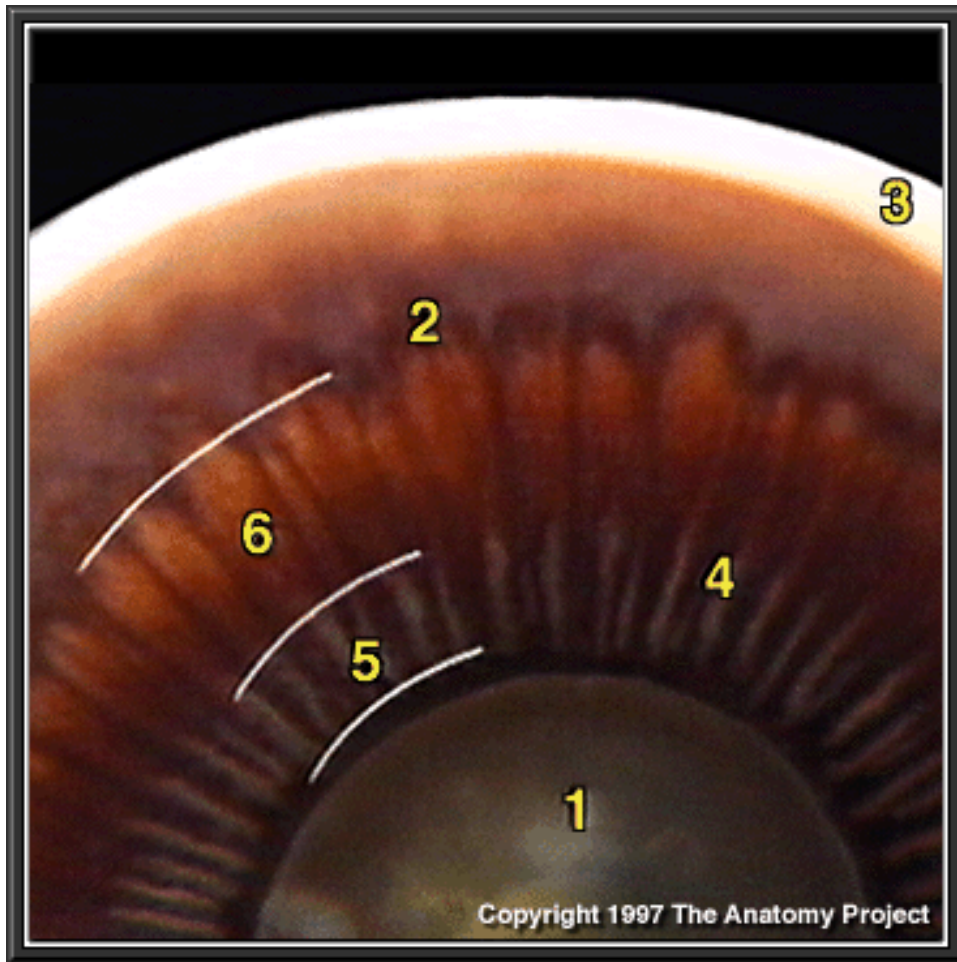

Corpus ciliare

- Leží mezi kořenem duhovky a ora serrata
  - **Pars plicata** (výběžky v předních partiích c.ciliare)
  - **Pars plana**
  - **Processus ciliares** (radiální výběžky v pars plicata)
  - **M. ciliaris** (v bazální části c. ciliare)
- **Lamina supraciliaris** - řídká pojivová tkáň mezi sklérou a c.ciliare - pokračování suprachoroidálního prostoru
- Funkce: 1. Akomodace
2. Produkce komorové tekutiny

Koronární řez oční koulí

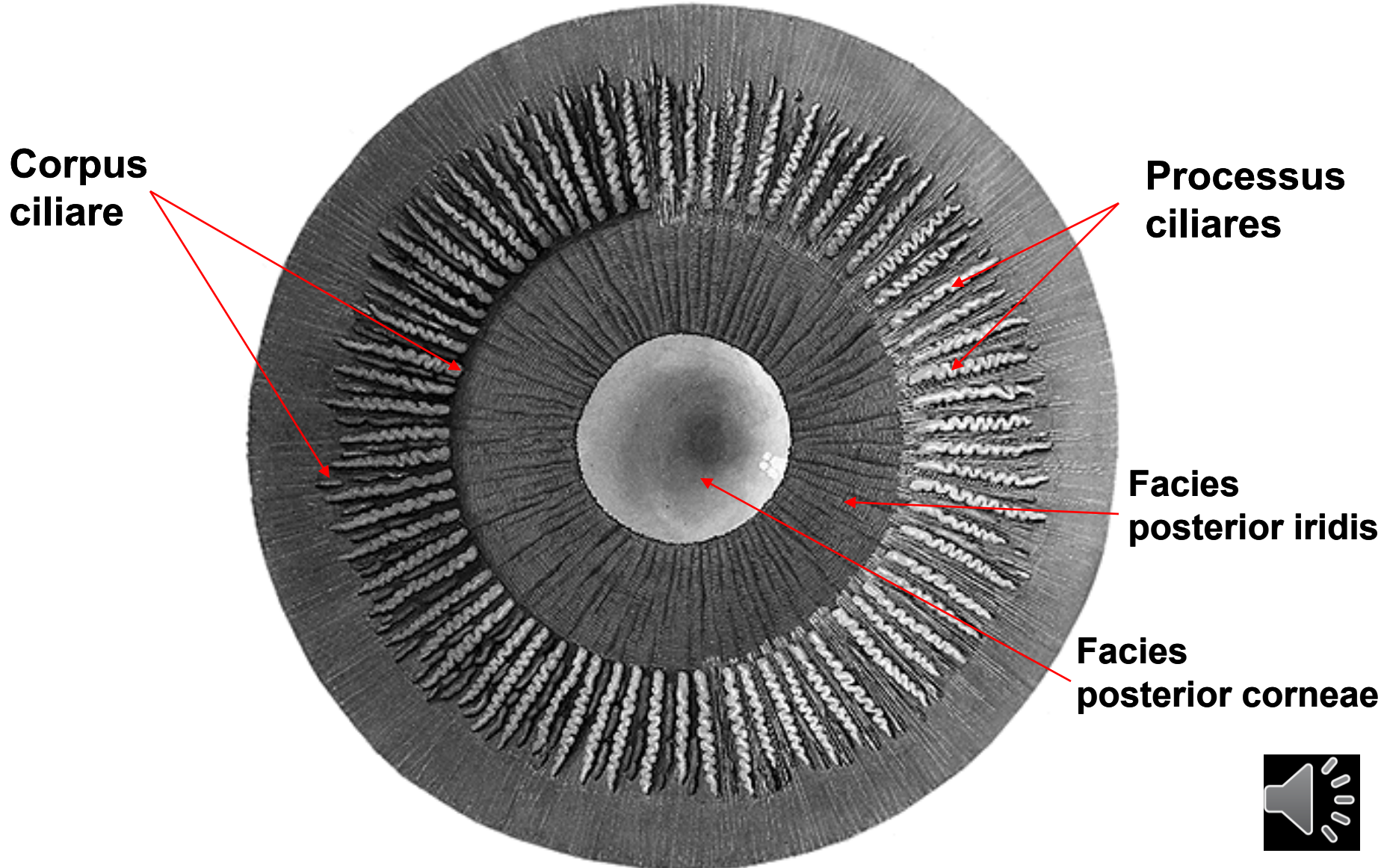

1. Čočka
2. Ora serrata
3. Skléra
4. Ciliární výběžky
5. Pars plicata
6. Pars plana

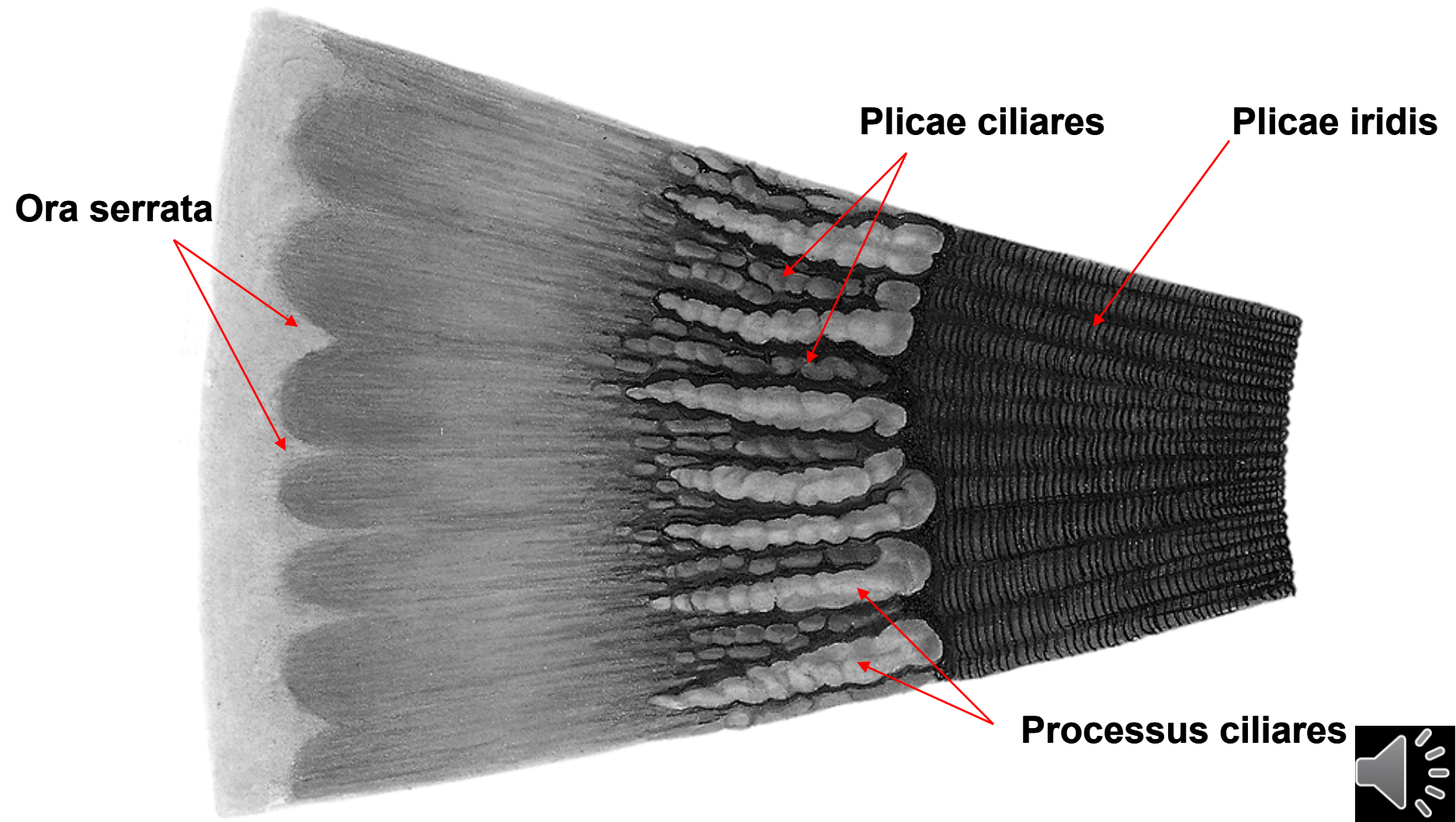

Iris a corpus ciliare - dorzální pohled

Dorzální pohled na výřez corpus ciliare

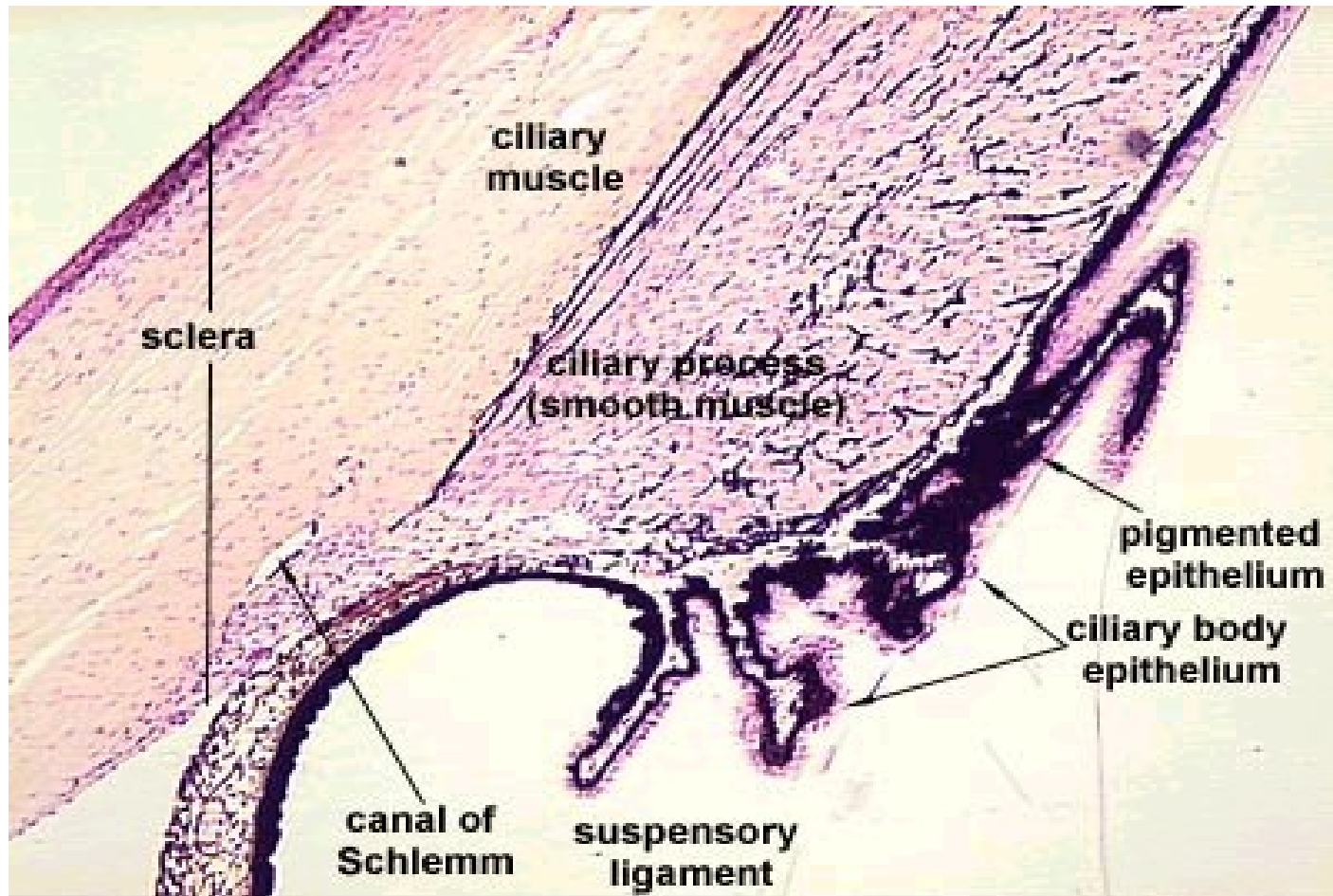

Musculus ciliaris

- **Müllerův sval** - cirkulární stah při akomodaci
- **Brückeův sval** - longitudinální vlákna - desakomodace
- Vzadu se sval spojuje s lamina elastica **Bruchovy membrány**, vpředu jdou svalová vlákna ke sklerální osruze a končí v **trámčině komorového úhlu**.
- Inervace: - **parasympaticus** - Müllerův sval
- **sympaticus** - Brückeův sval
- **Stroma corpus ciliare** - pojivo + cévní síť + chromatofory

Duhovko-rohovkový komorový úhel

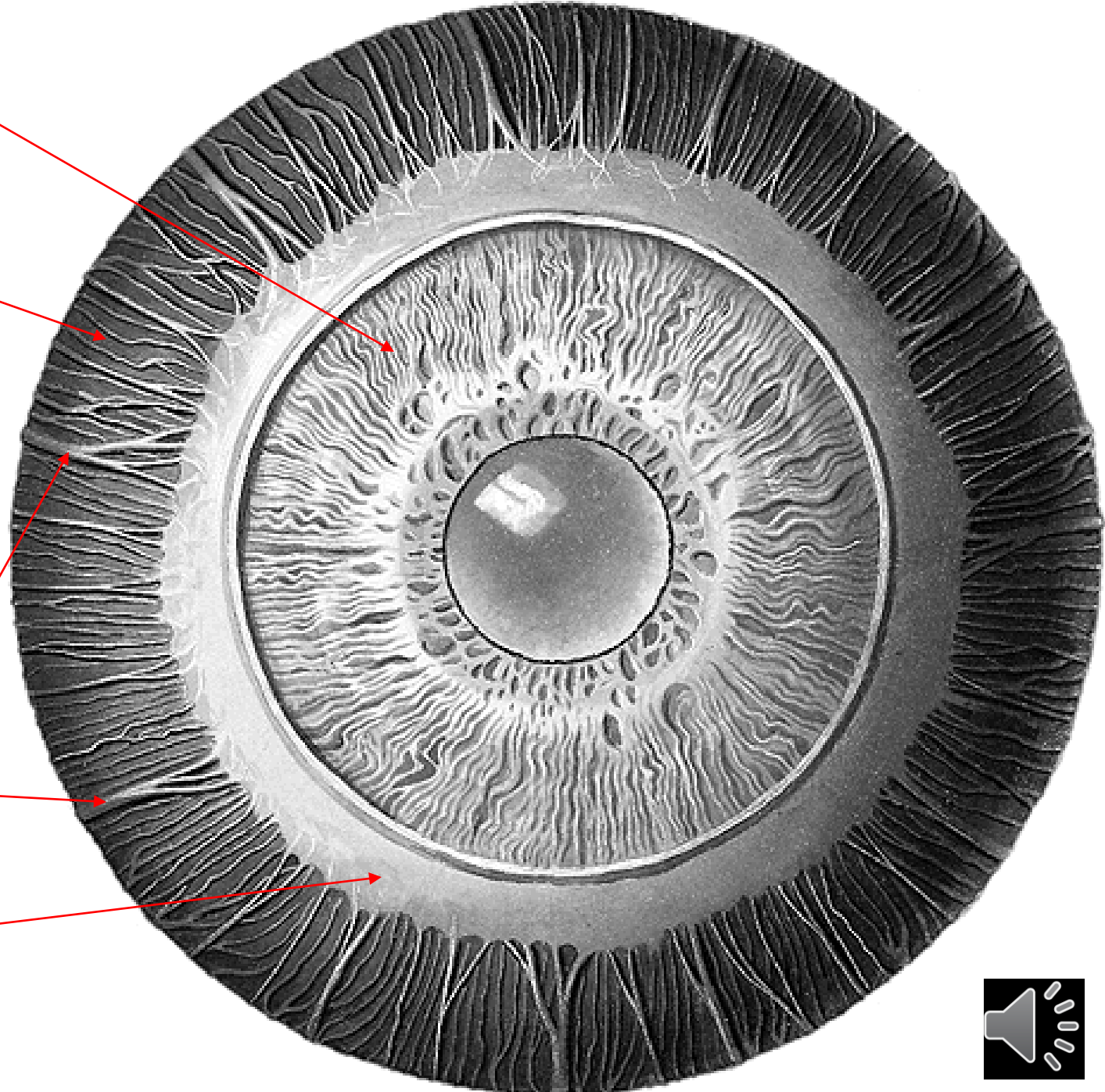

Iris – facies ant.

Chorioidea

Nn. ciliares

M. ciliaris

Processus ciliares

- **Kapilární síť** ciliárních výběžků ➤ produkce komorové tekutiny
- **Ciliární epitel:**
  - **vnější vrstva** - pokračování RPE, pigmentovaná
  - **vnitřní vrstva** - nepigmentovaná, pokračování redukovaných retinálních vrstev
- **Inervace**
  - **senzitivní** - z n.V/1
  - **parasympaticus** - z n.III
  - **sympaticus** - hraje podřadnou roli při akomodaci

Corpus ciliare - dvě vrstvy ciliárního epitelu

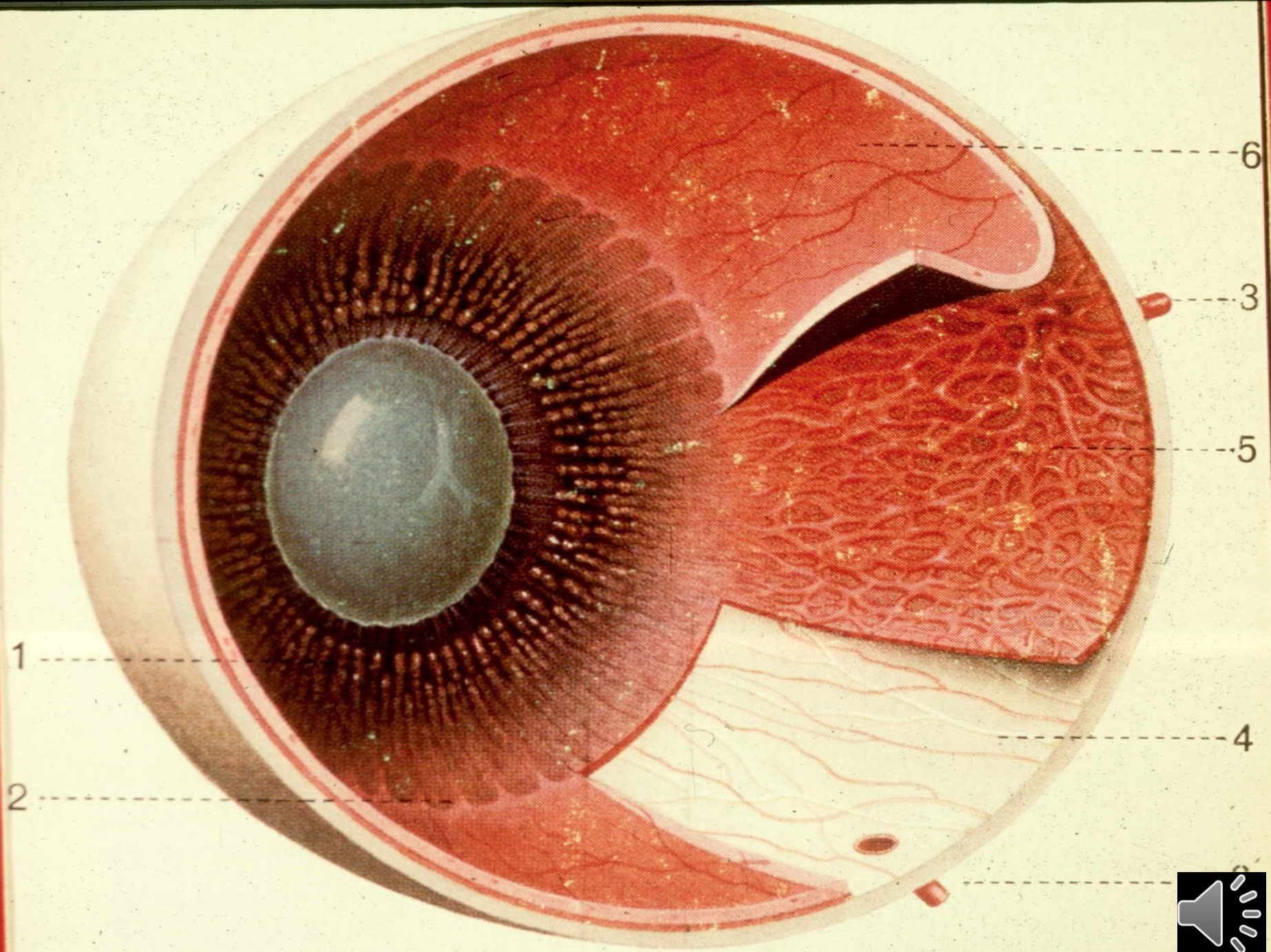

Choroidea – cévnatka

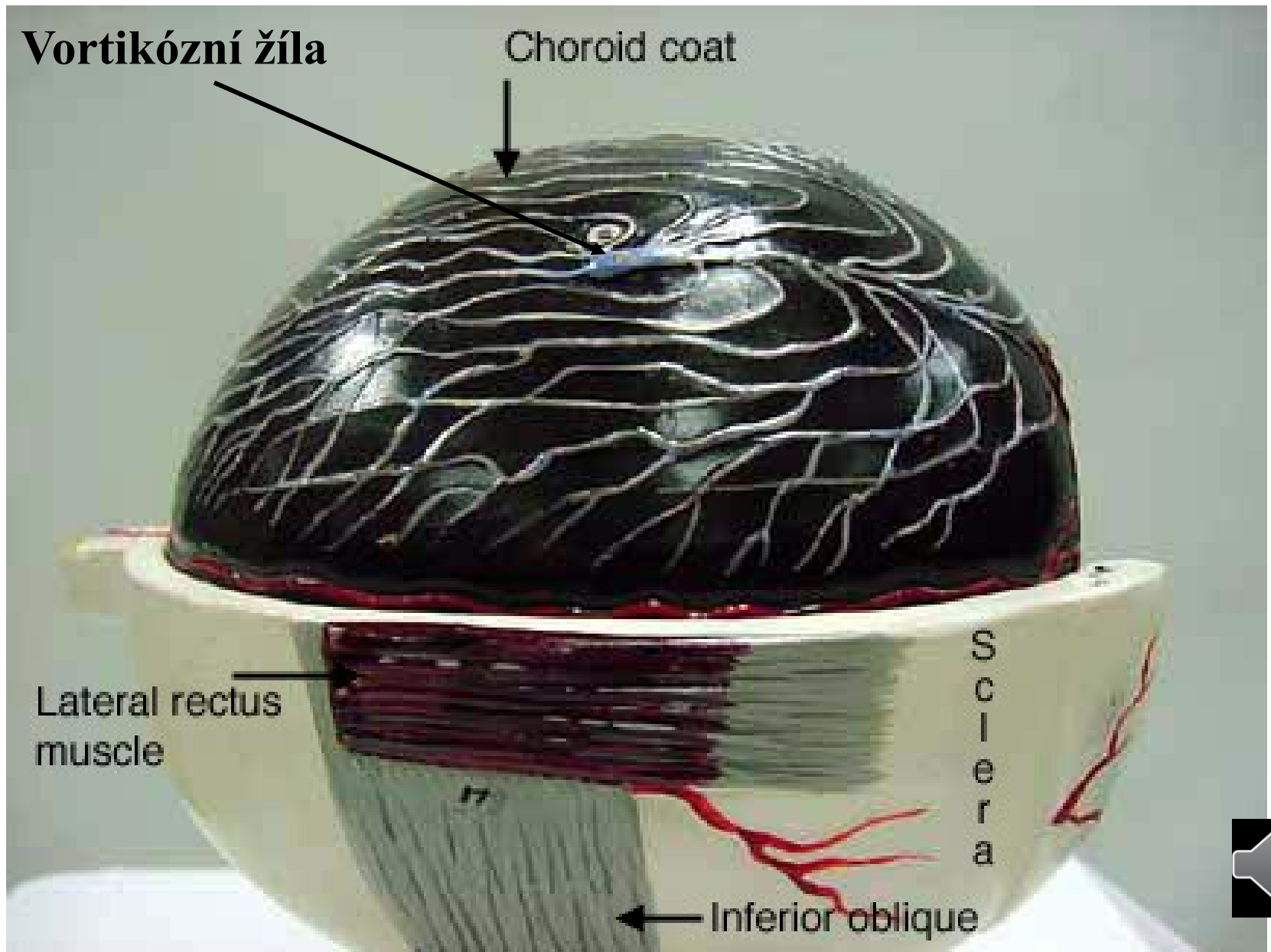
- **Výživa vnějších vrstev sítnice – tyčinek a čípků**
- **Rozprostírá se od ora serrata k papile n.II**
- **Suprachoroidea-** prostor mezi sklérou a cévnatkou (aa. a nn. ciliares posteriores longi)
- **Stroma cévnatky = cévy (větve zadních krátkých a dlouhých ciliárních arterií a předních ciliárních arterií, vortikózní žíly) + pojivo**
- **Choriocapilaris – nejvnitřnější vrstva, zásobuje RPE a tyčinky s čípkou**

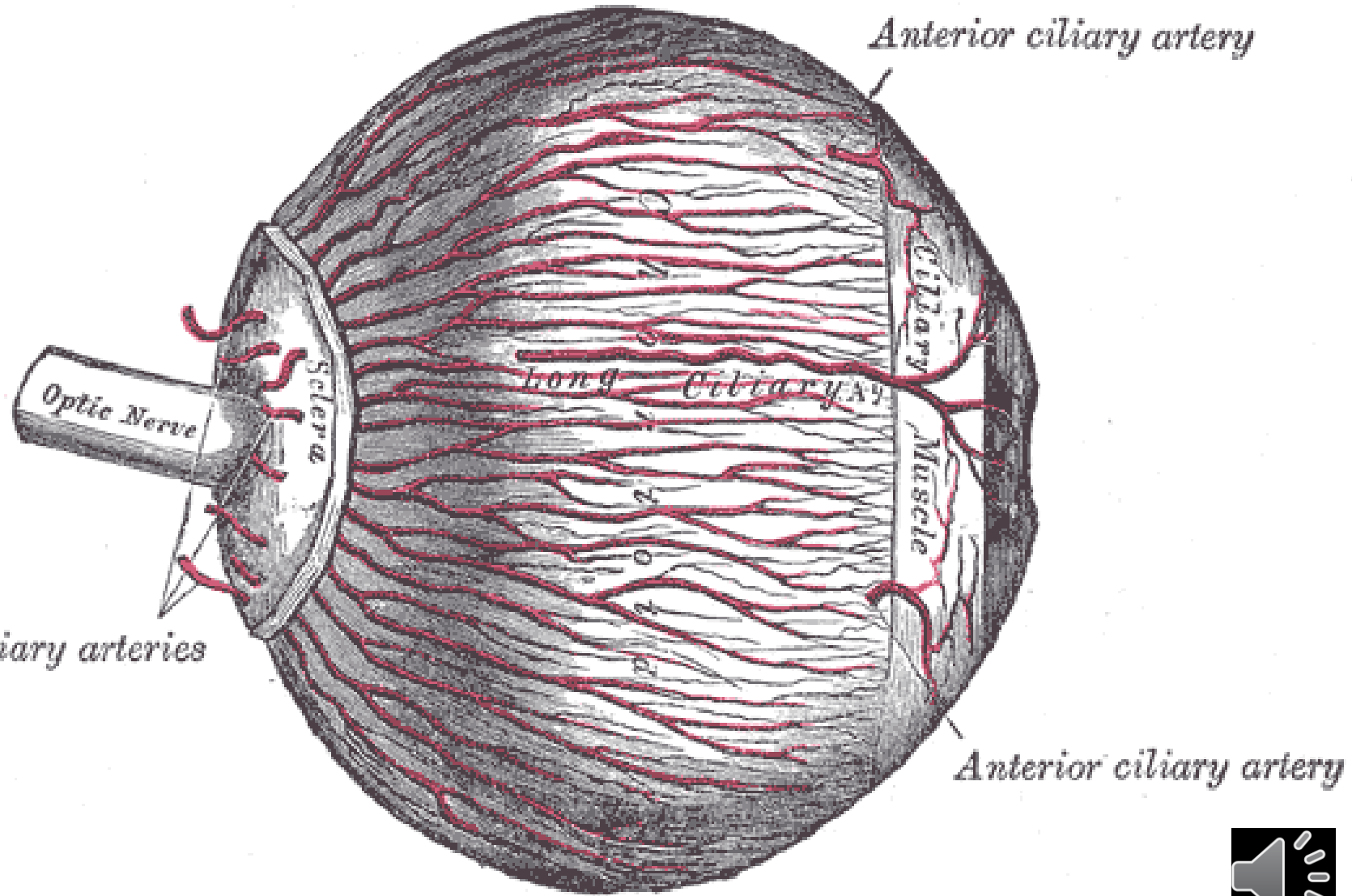

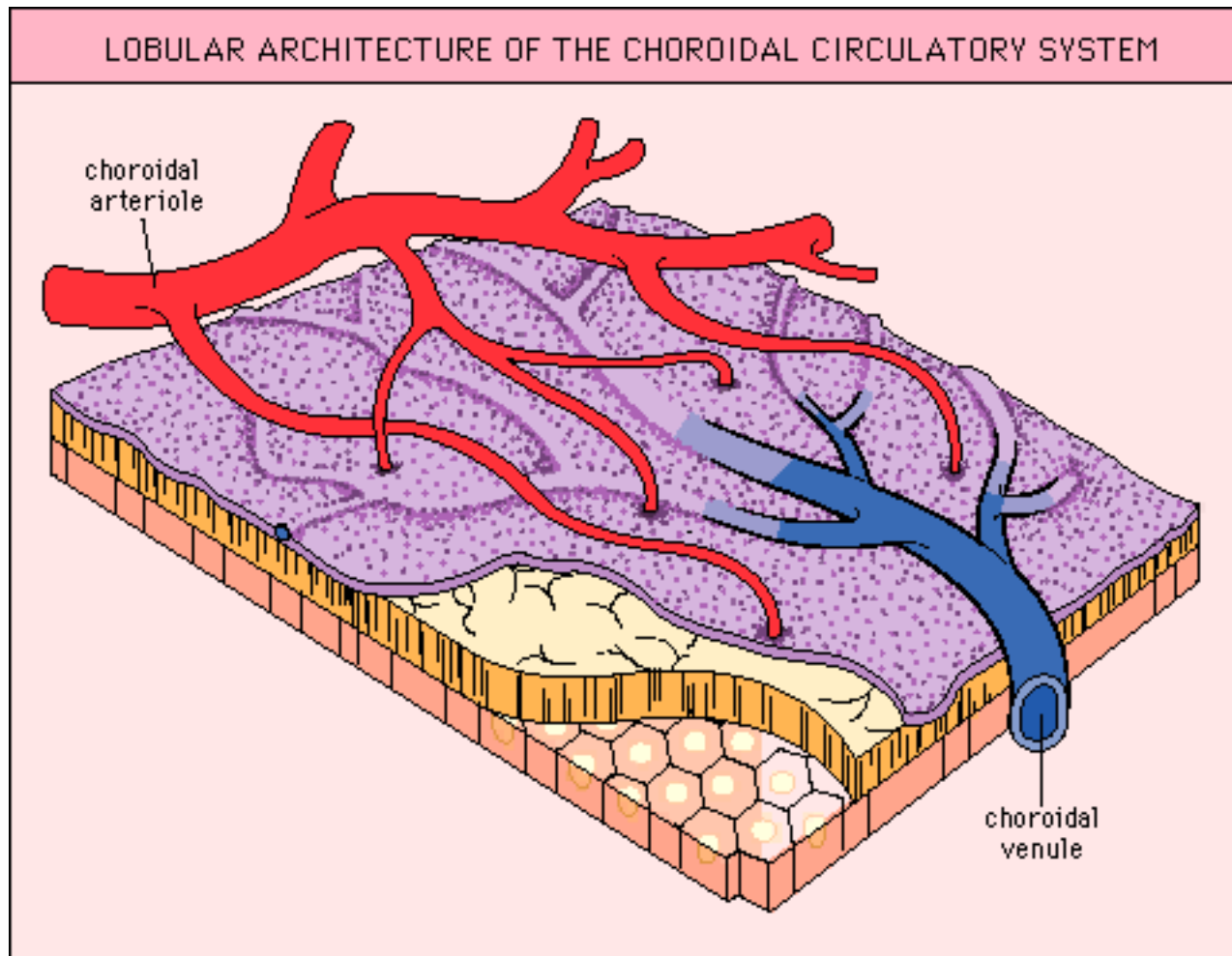
Cévnatka

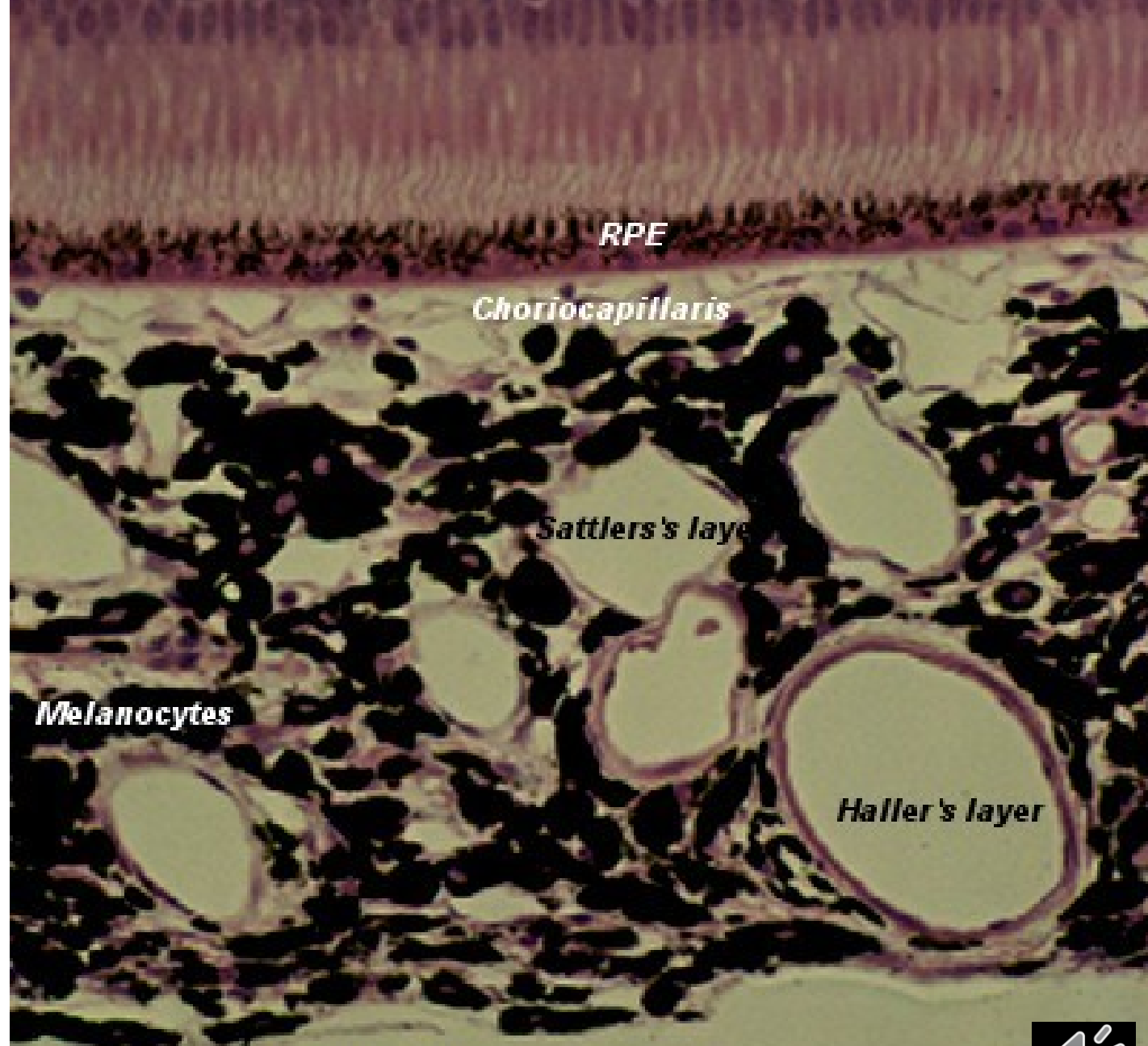
Artérie cévnatky po odpreparování skléry

Lobulární architektura cévního systému cévnatky

cévnatka

Light micrograph of primate choroid

From: 'The Eye' Forrester, Dick, McMennamin & Lee, 1996, Harcourt Brace

Choroidea – cévnatka

- **Bruchova membrána** – hranice mezi cévnatkou a RPE
  - **Lamina elastica** – vnější vrstva s elastickými vlákny
  - **Lamina cuticulosa** – neobsahuje elastická vlákna, bazální membrána RPE

Komorový úhel – angulus iridocornealis

- **Schwalbeho linie**- zakončení Descemetové membr.
- **Trabeculum uveale** (Trabeculum iridis, ciliare)
- **Trabeculum corneosclerale**

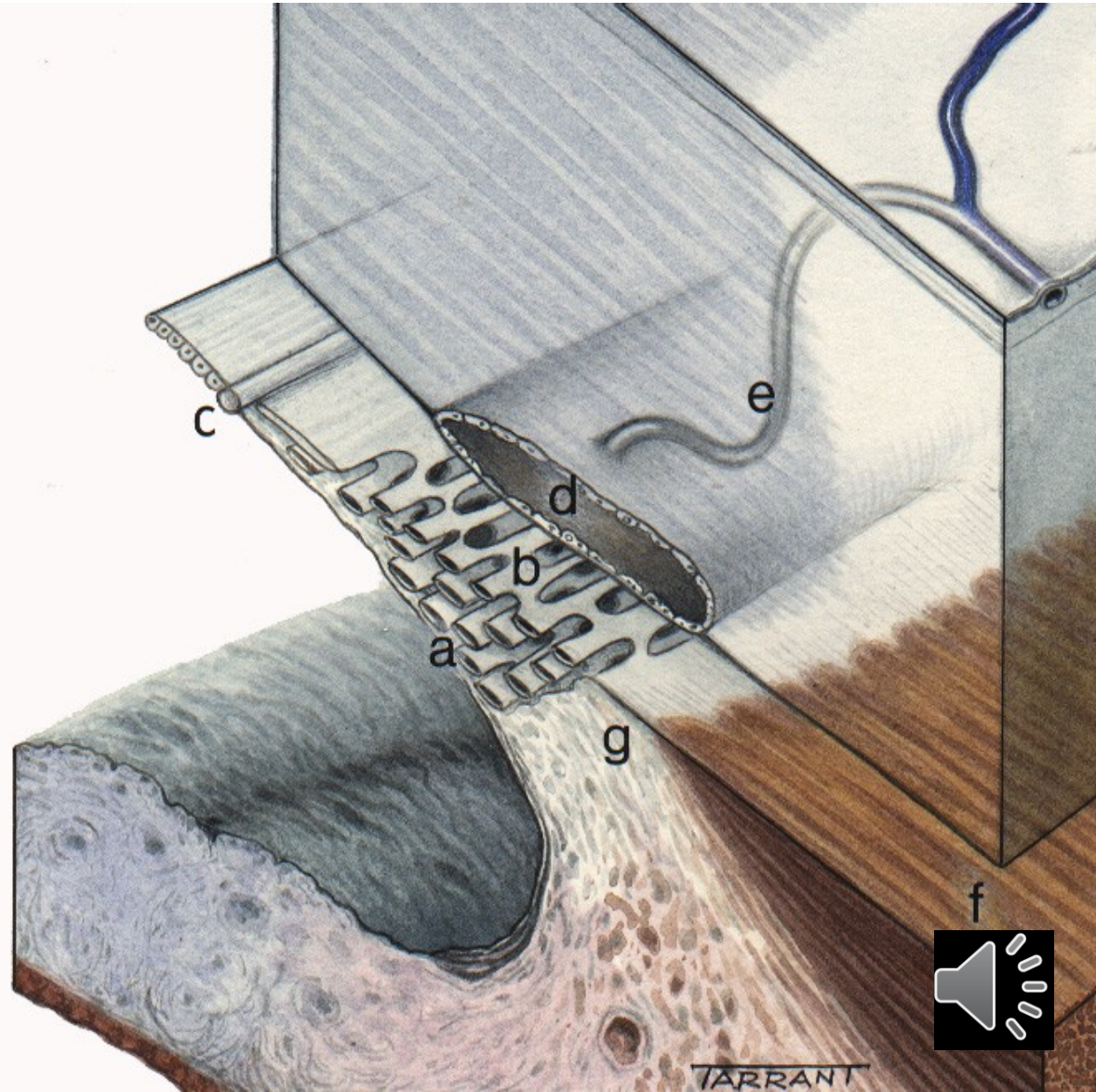
Elastická mříž s otvory pro odtok KV

- **Sklerální ostruha**, sulcus sclerae
- **Schlemmův kanál** je od PK oddělen trabekulem, stavbou odpovídá cévě. Odtok ze Schlemm. kanálu je do intrasklerálního cévního plexu a kolektorovými vodními vénami do episklerálních cév

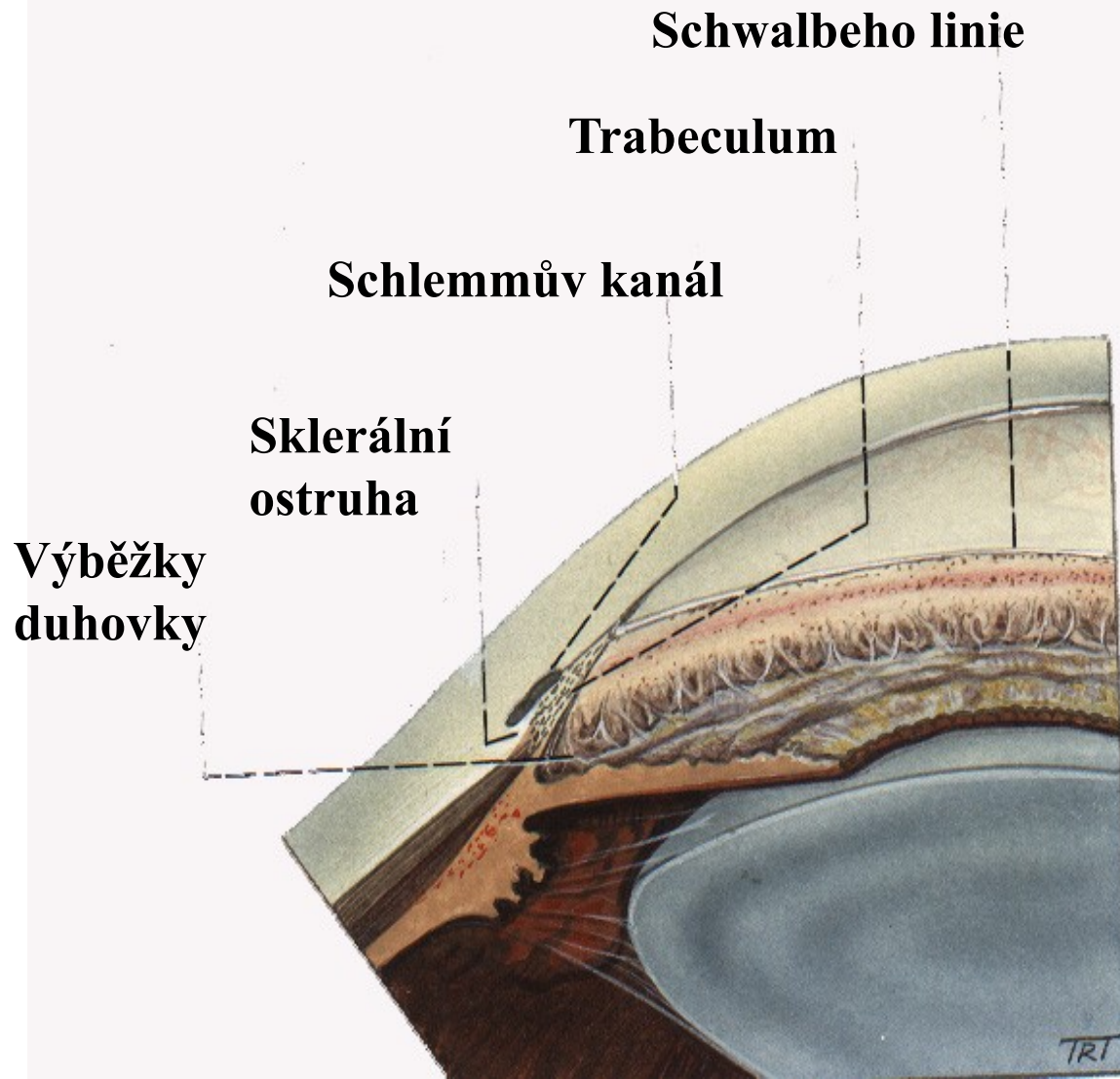
Struktury komorového úhlu

- a) Uveál. trabekulum
- b) Korneosklerální trabe.
- c) Schwalbeho linie
- d) Schlemmův kanál
- e) Kolektorové vodní cévy
- f) Longitudinální svalová vlákna m. ciliaris
- g) Sklerální ostruha

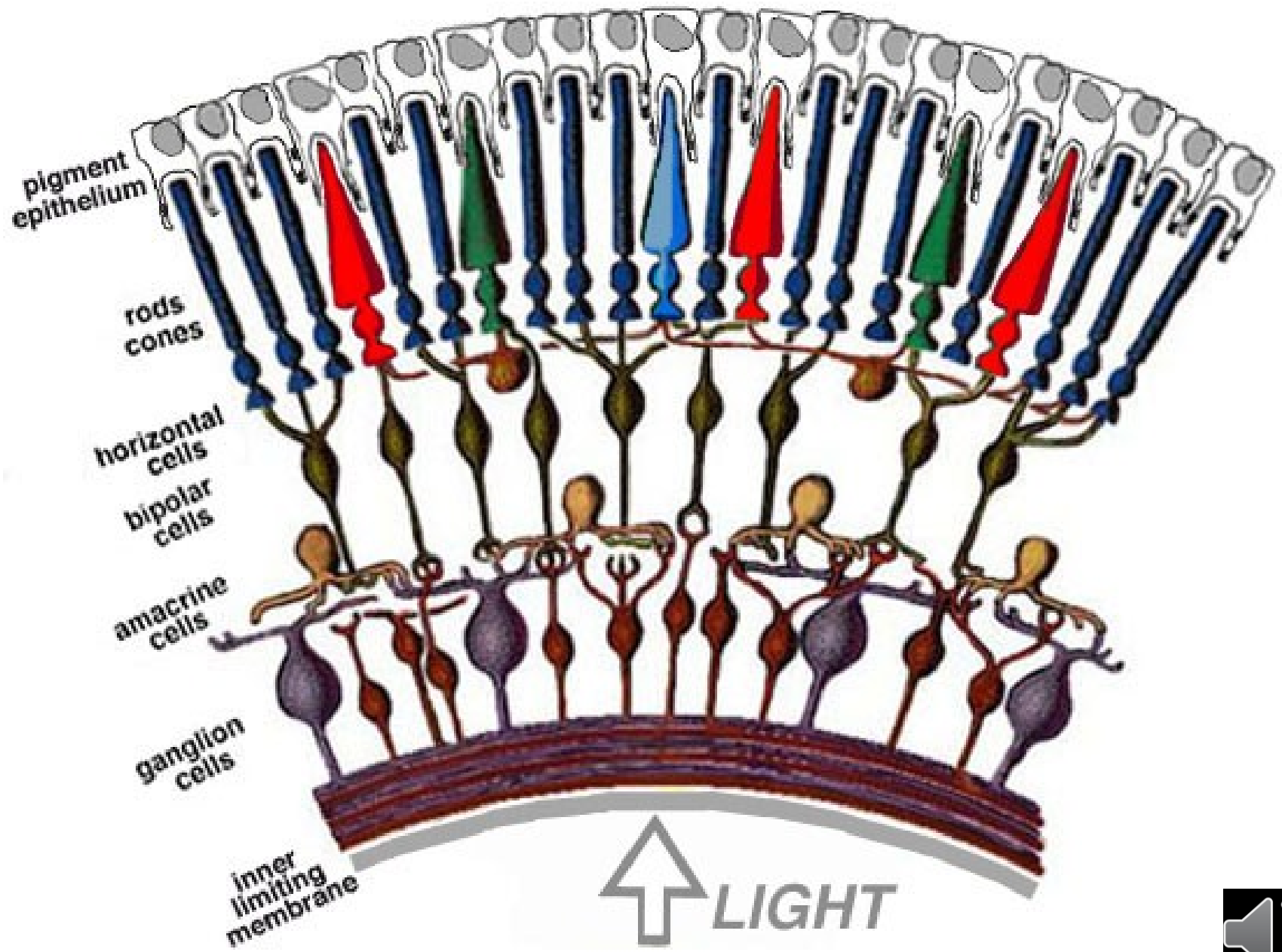
Struktury komorového úhlu -

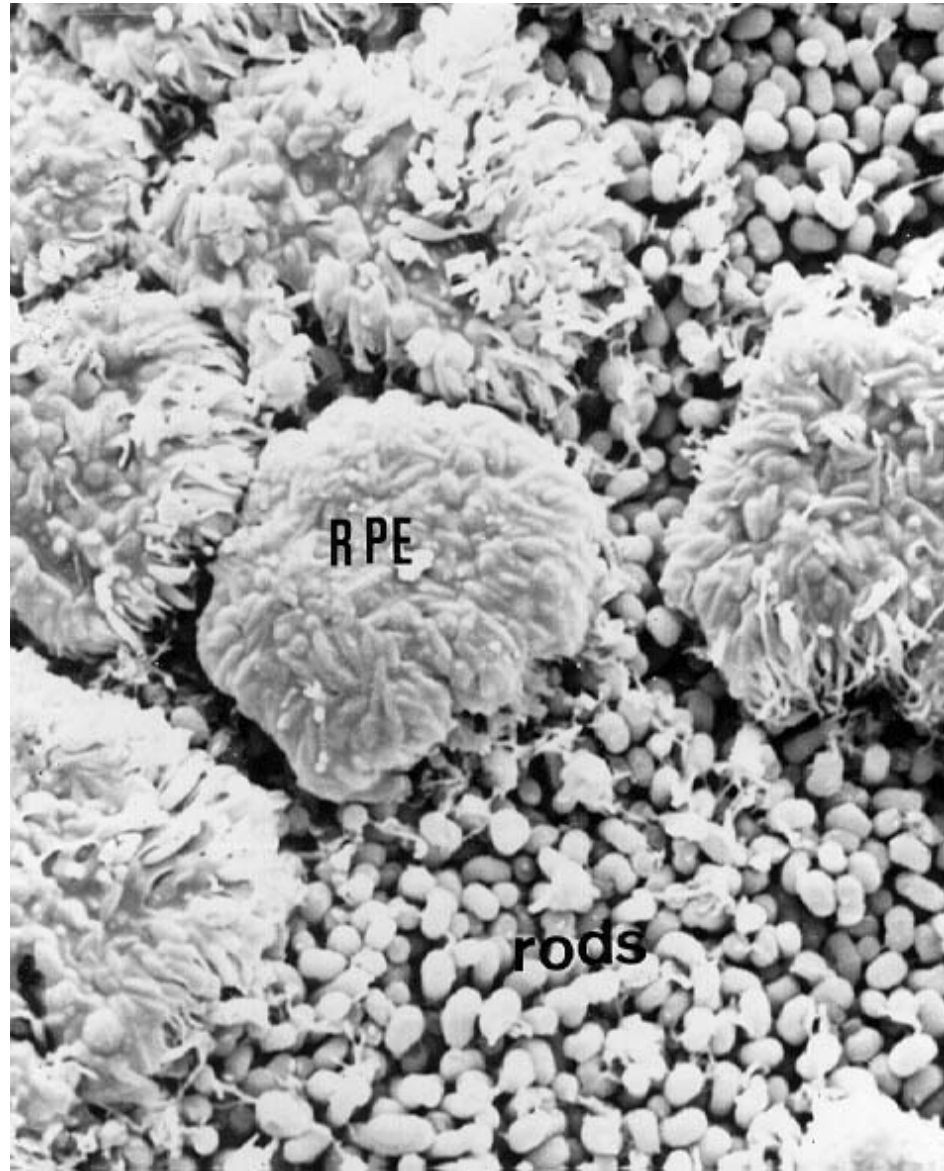
Tunica interna (nervosa) bulbi

- **Stratum pigmentosum – RPE**
  - Významný pro metabolismus tyčinek a čípků (regenerace zrakového pigmentu, fagocytóza zevních segmentů fotoreceptorů ...)!! ➤ porucha ➤ VPMD...
  - 1 vrstva kubických bb. s pigmentovými granuly lipofuscinu
- **Retina**

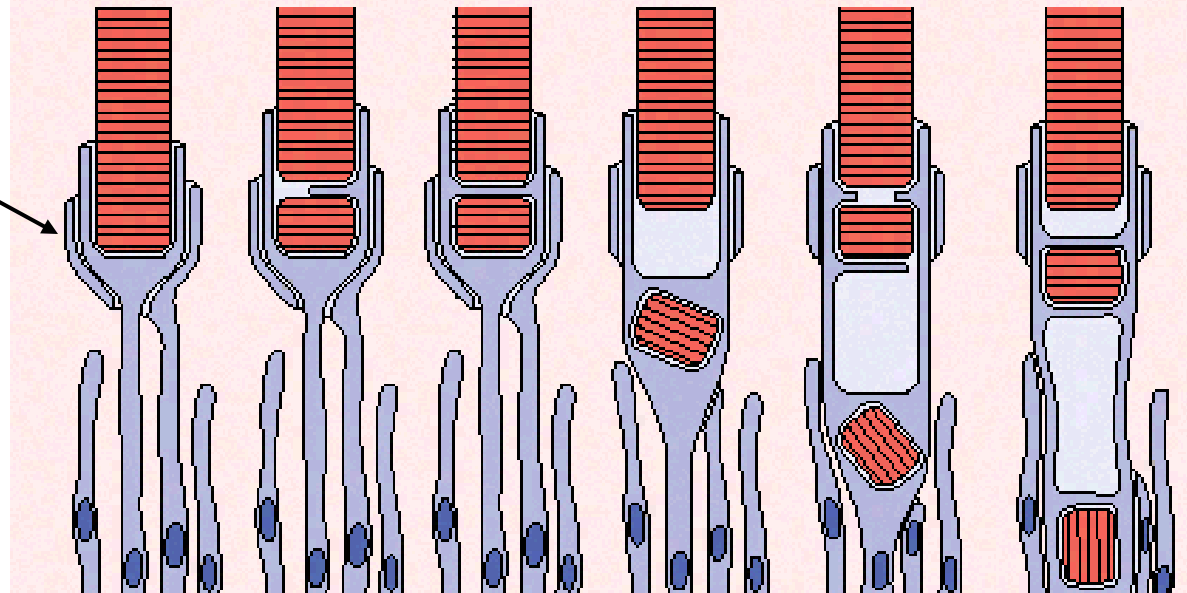
Pigmentový epitel sítnice v elektronmikroskopickém obraze

Fagocytóza zevních segmentů fotoreceptorů prostřednictvím RPE

Výběžky apikální zóny
RPE mezi vnější
segmenty fotoreceptorů

RPE PHAGOCYTOSIS OF PHOTORECEPTOR OUTER SEGMENTS

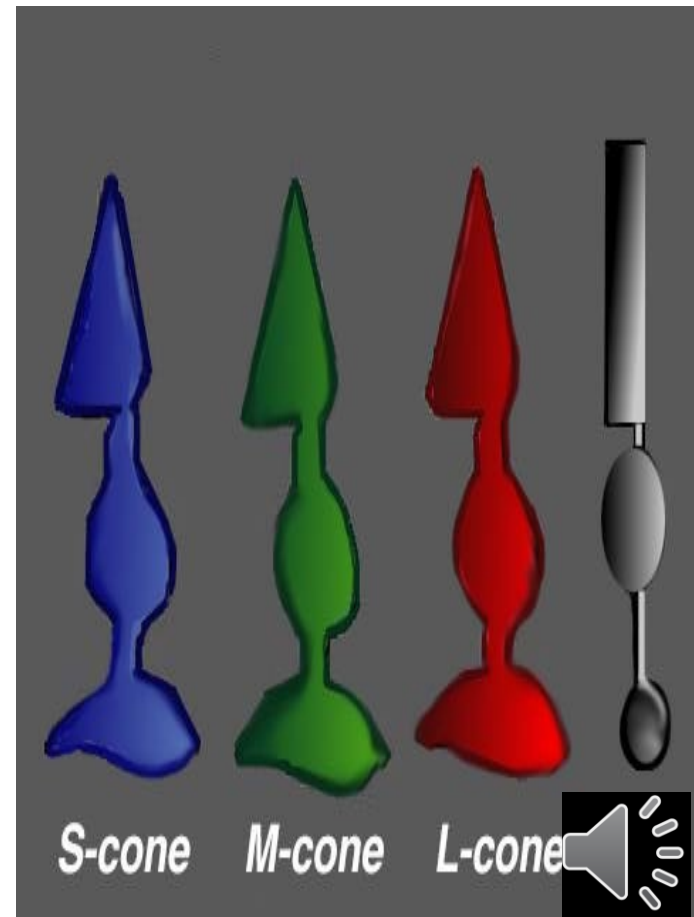
Sítnice

- **Pars optica retinae** - od ora serrata k papile n.II
- **Pars coeca retinae** - od ora serrata k epitelu řasnatého tělíska a duhovky - sítnice zde má charakter jednovrstevného nepigmentového epitelu
- Sítnice je jen **volně** přiložena k cévnatce (hraje úlohu při patofyziologii odchlípení sítnice). **Pevně** je retina fixována pouze k papile a k ora serrata.

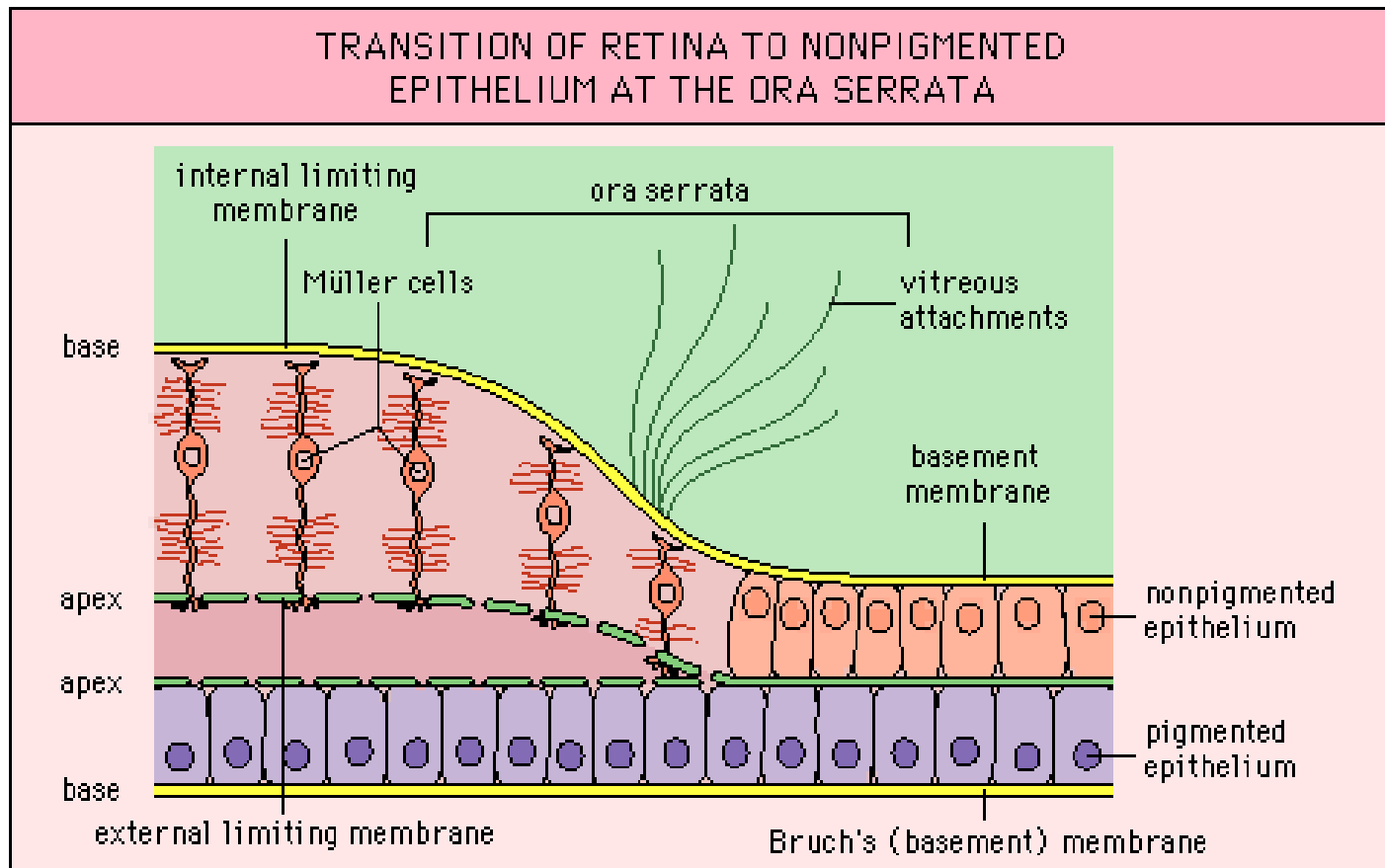

Sítnice

- Čípky 6 - 7 000 000 (tři typy pigmentu)
- Tyčinky 120 000 000
- Bipolární bb.
- Gangliové bb.
- Podpůrné bb.
(Müllerovy podpůrné bb., neuroglie)
- Asociační bb. ve vnitřní jádrové vrstvě sítnice
  - Horizontální bb.
  - Amakrinní bb.

Přechod pars optica sítnice do nepigmentovaného epitelu pars coeca retinae na úrovni ora serrata

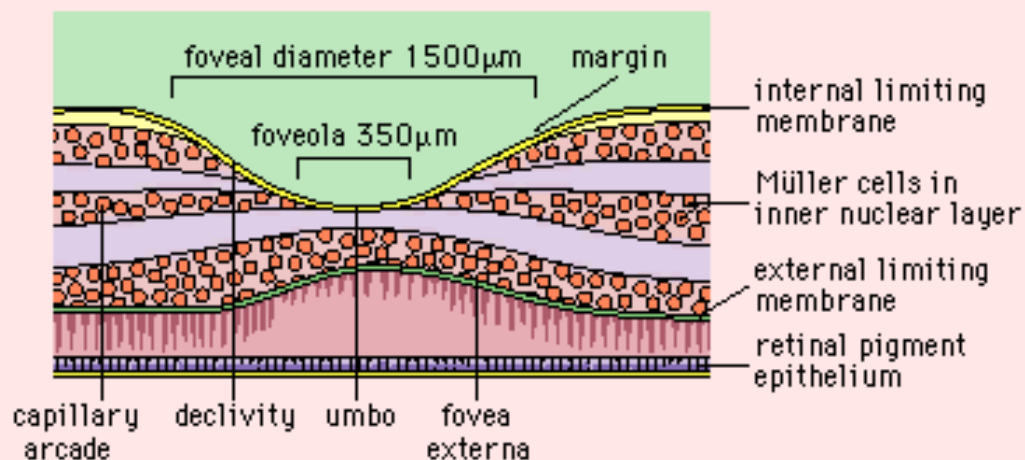

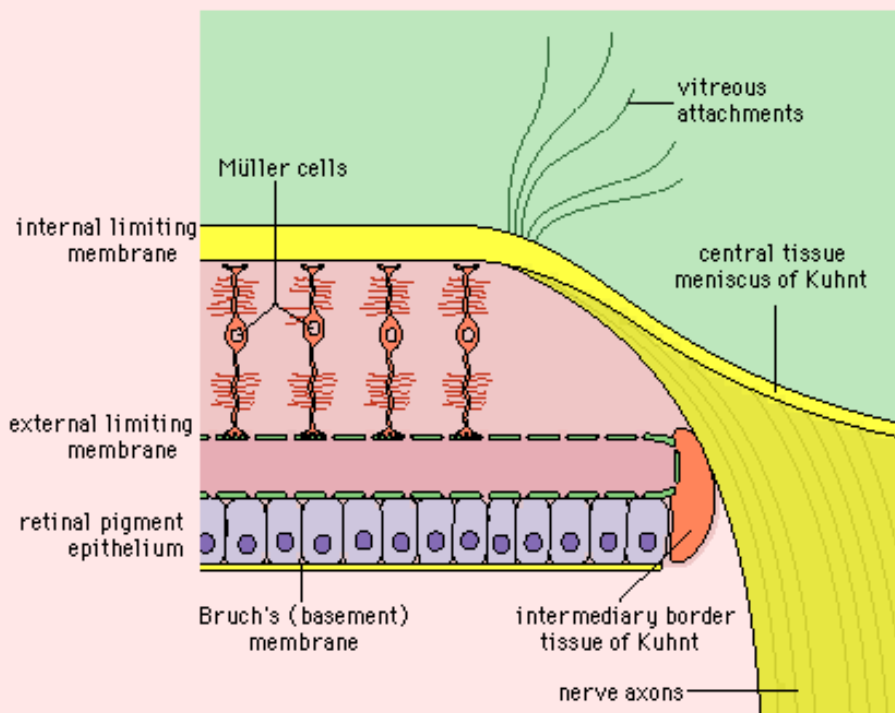
Struktura sítnice v makule

- ve foveola centralis jsou
jen čípky, tyčinky se
objevují až ve vzdálenosti
0,13mm od centrální
jamky

FOVEAL MARGIN, FOVEAL DECLIVITY, FOVEOLA, AND UMBO

STRUCTURES OF THE RETINA THAT BORDER THE OPTIC NERVE HEAD

Struktura sítnice při
okraji terče zrkového
nervu

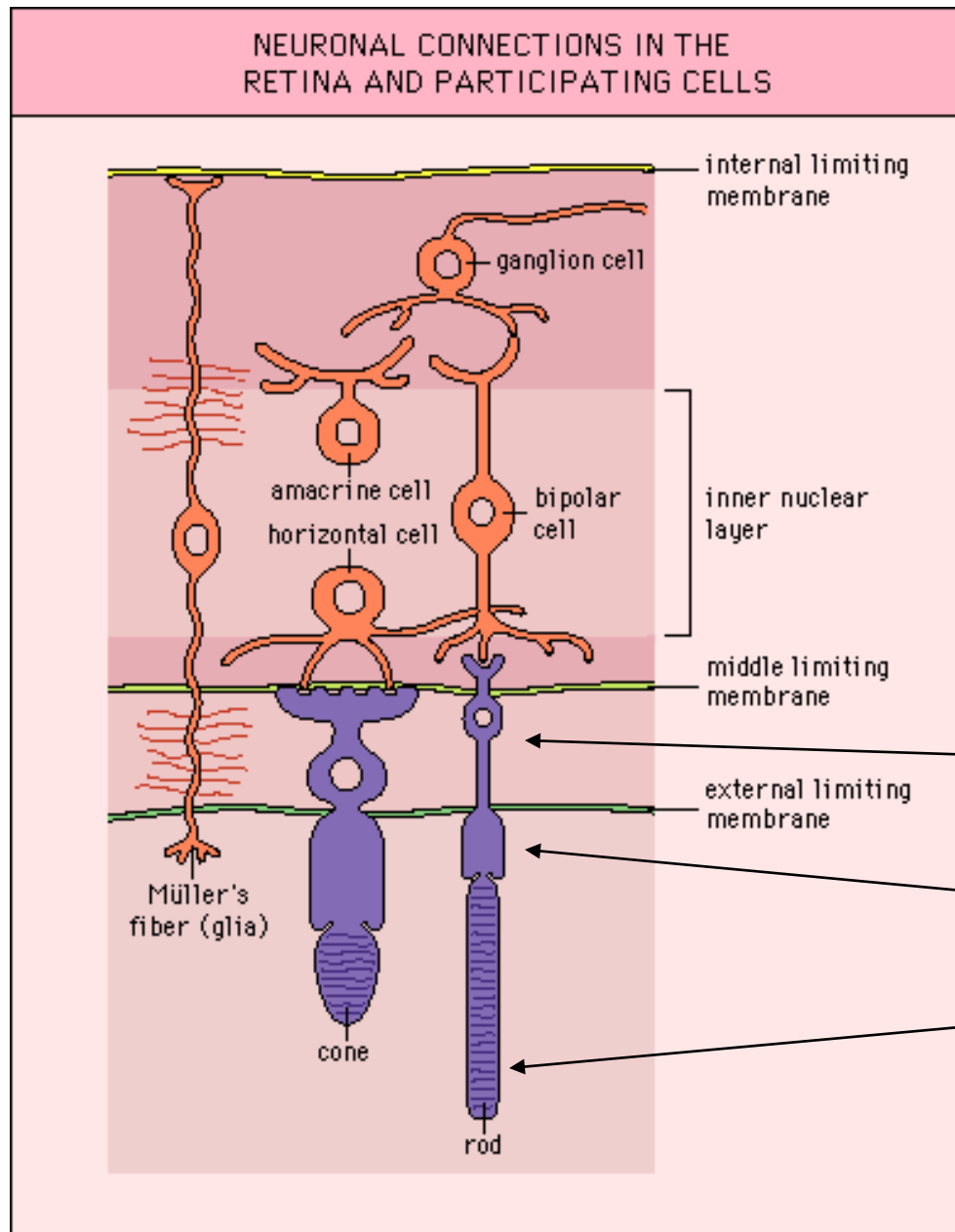

Struktura tyčinek a čípků

- **Tyčinky** - **vnější úsek** (obsahuje světločivý pigment)
  - vnější výběžek (disky s rhodopsinem)
  - přechodná zóna
  - vnitřní výběžek (elipsoid; mitochondrie)
  - **vnitřní úsek** (buněčné jádro a nervové vlákno)
- **Čípky** - obdobná struktura jako u tyčinek. Ve vnějším výběžku vnějšího úseku obsahují Jodopsin
- Vnější výběžky tyčinek a čípků se zabořují do RPE

Neuroretinální synapse

vnitřní úsek

vnitřní výběžek

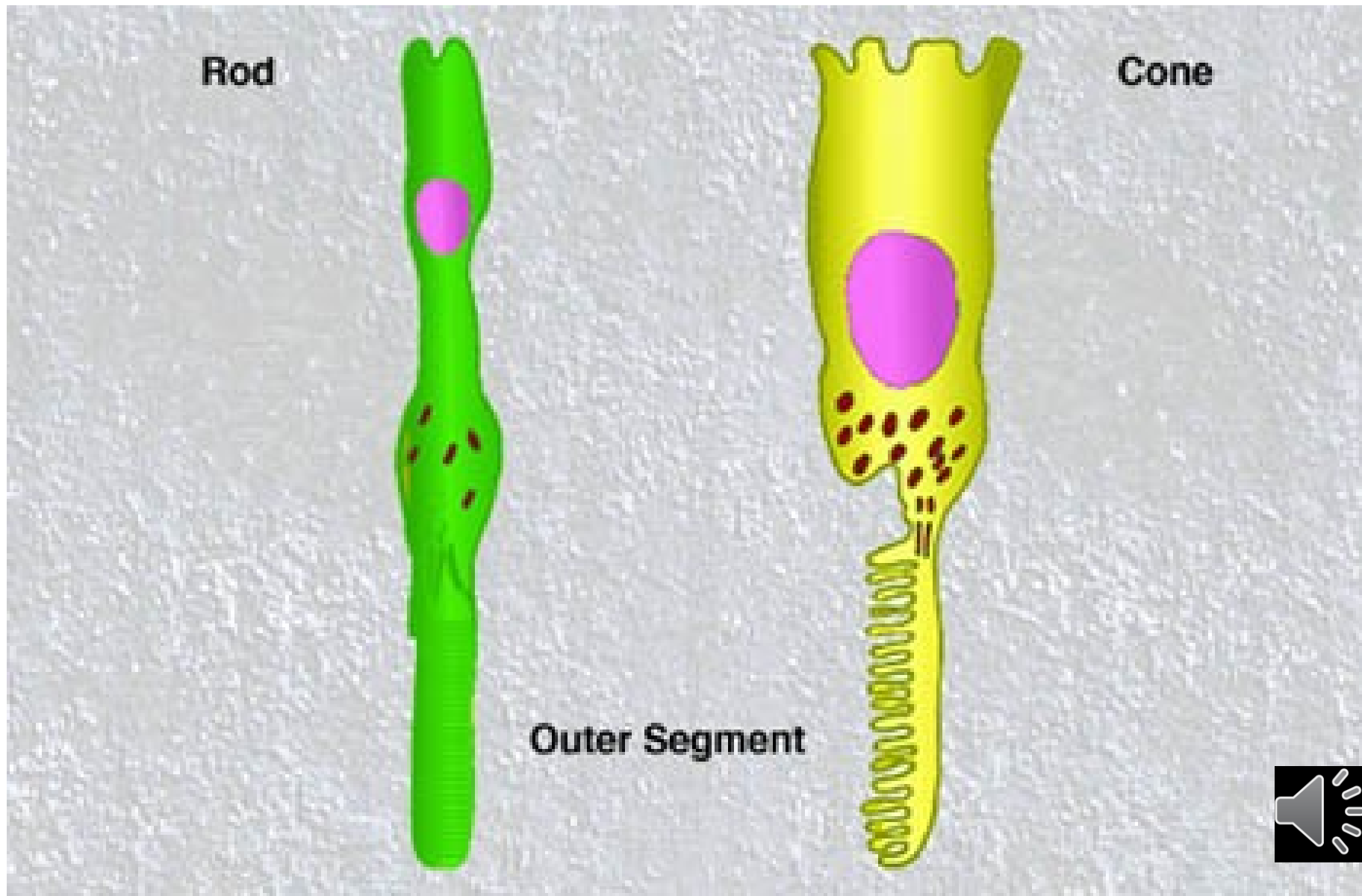
+

vnější výběžek

vnější úsek

Tyčinky a čípky

Struktura čípků

Synapse

Inner fibre

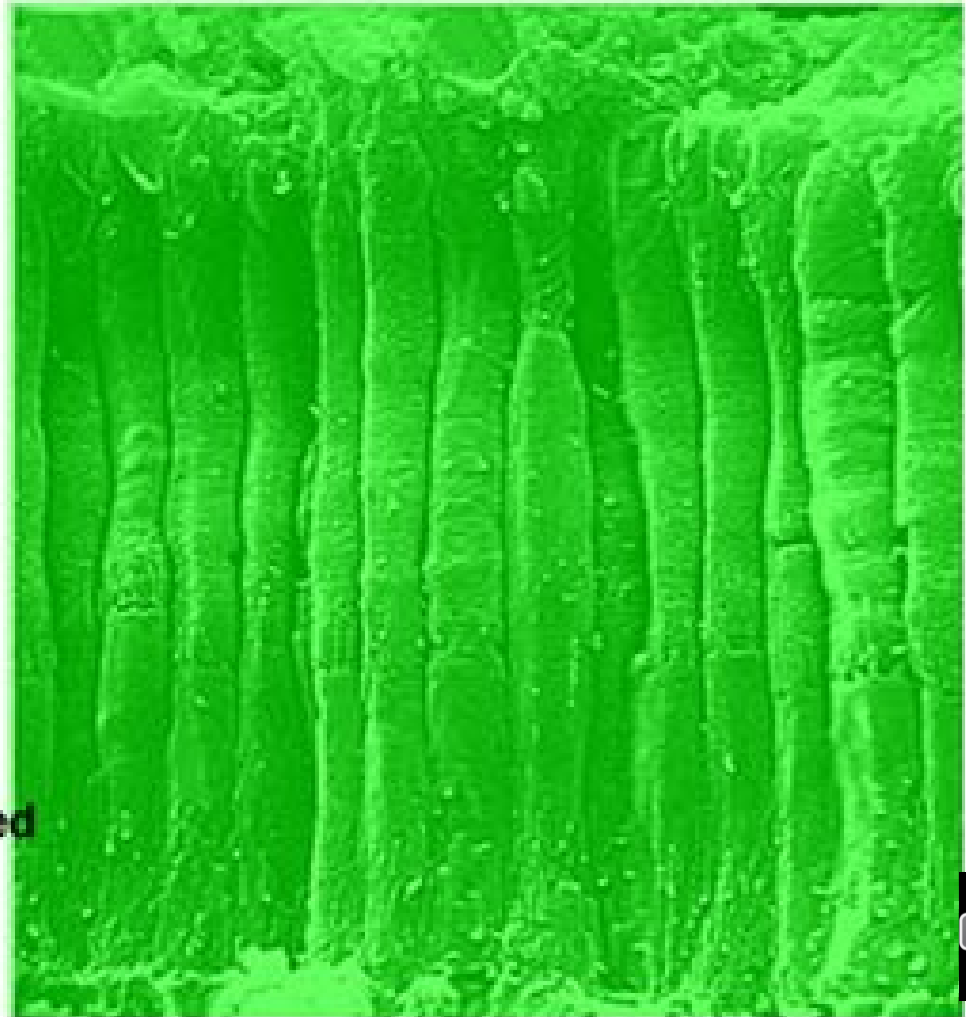
Nucleus

Ellipsoid

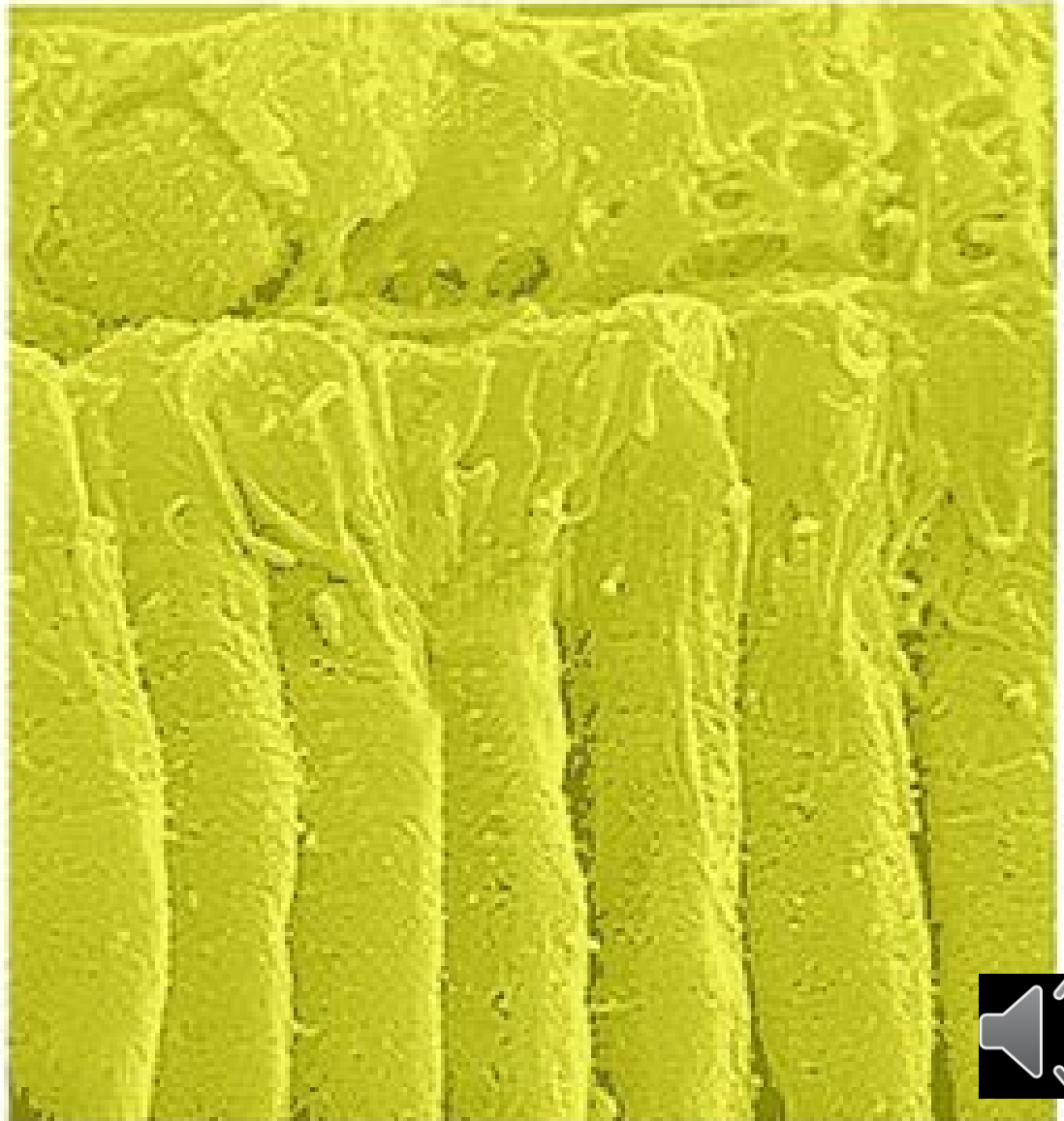
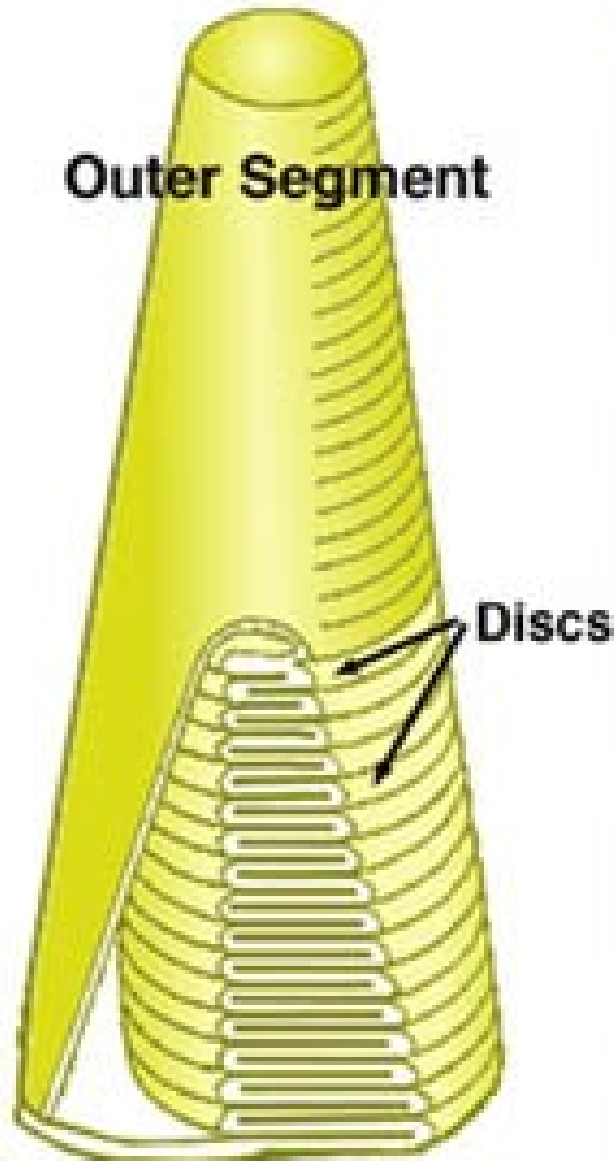
Outer Segment

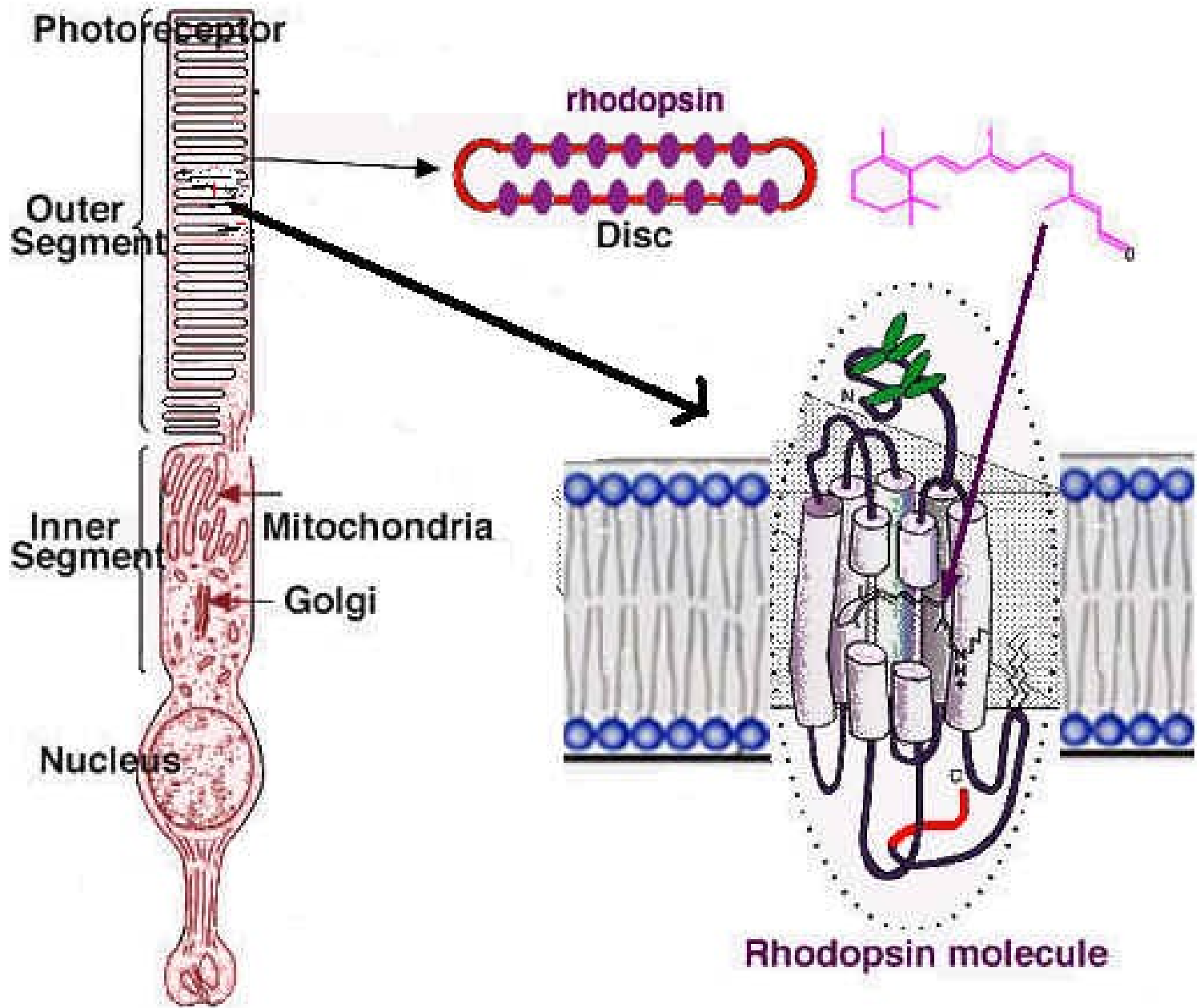

Zevní segment tyčinek

Zevní segment čípků

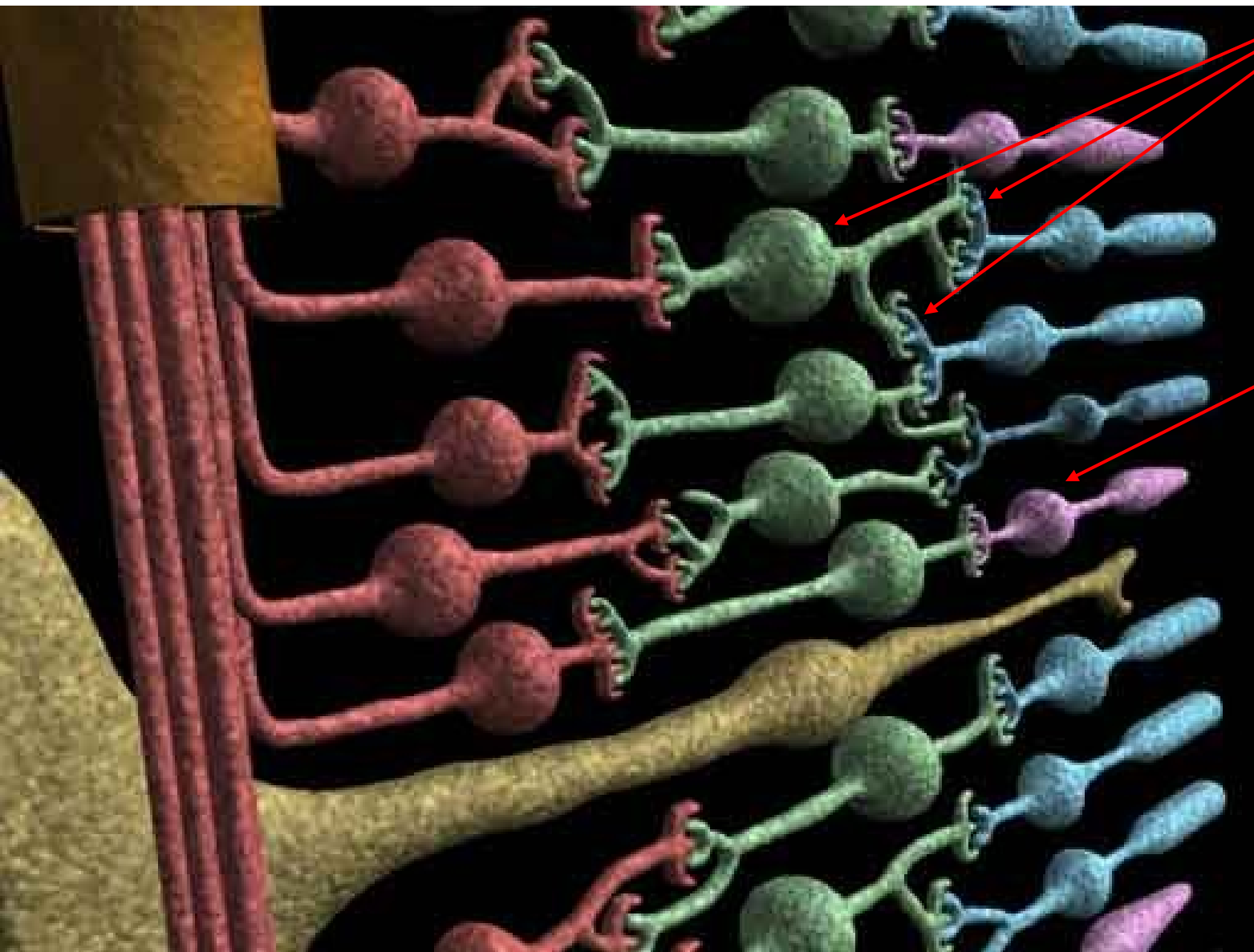
Bipolární buňky

- **První neuron sítnice**
- **Ganglion retinae** (spojení smyslových bb. s bipolárními bb.)
- **Individuální přepojení:** jeden fotoreceptor na jednu bipolární buňku. Je jen v centru fovey (asi 2 500 čípků)
- **Difúzní přepojení:** několik smyslových bb. je přepojeno na jednu bipolární buňku a několik bipolárních bb. na jednu gangliovou buňku

**Difuzní
připojení**

**Individuální
připojení**

Gangliové, asciační a podpůrné buňky

- **Druhý neuron sítnice** ➤ neurit do **Corpus geniculatum laterale**
- **Asociační bb.** - ve vnitřní jádrové vrstvě
  - **Horizontální bb.** - synapse s čípkami a tyčinkami horizontálně; nejasná funkce
  - **Amakrinní bb.** - propojují i větší množství gangliových bb.; podpůrná úloha ?
- **Podpůrné bb.** - podpůrná a vyživovací funkce
  - **Müllerovy bb.** - prostupují všemi vrstvami sítnice
  - **Neuroglie** - mikroglie, astrocyty - schopnost fagocytózy
metabolická funkce

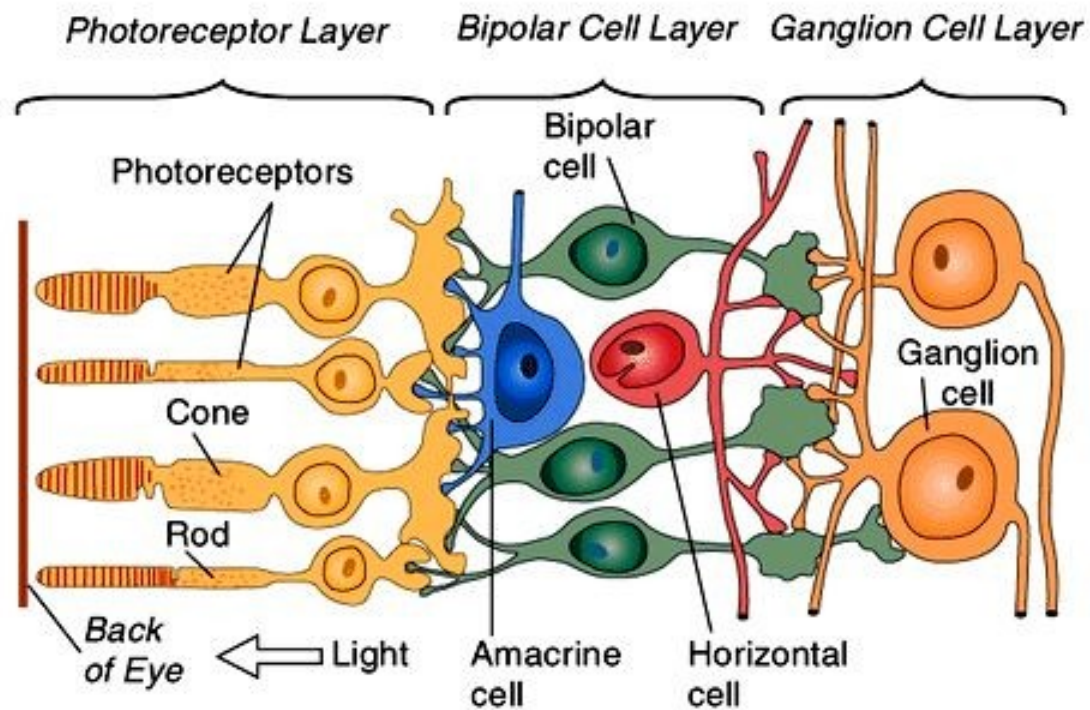

Buňky neuroglie sítnice

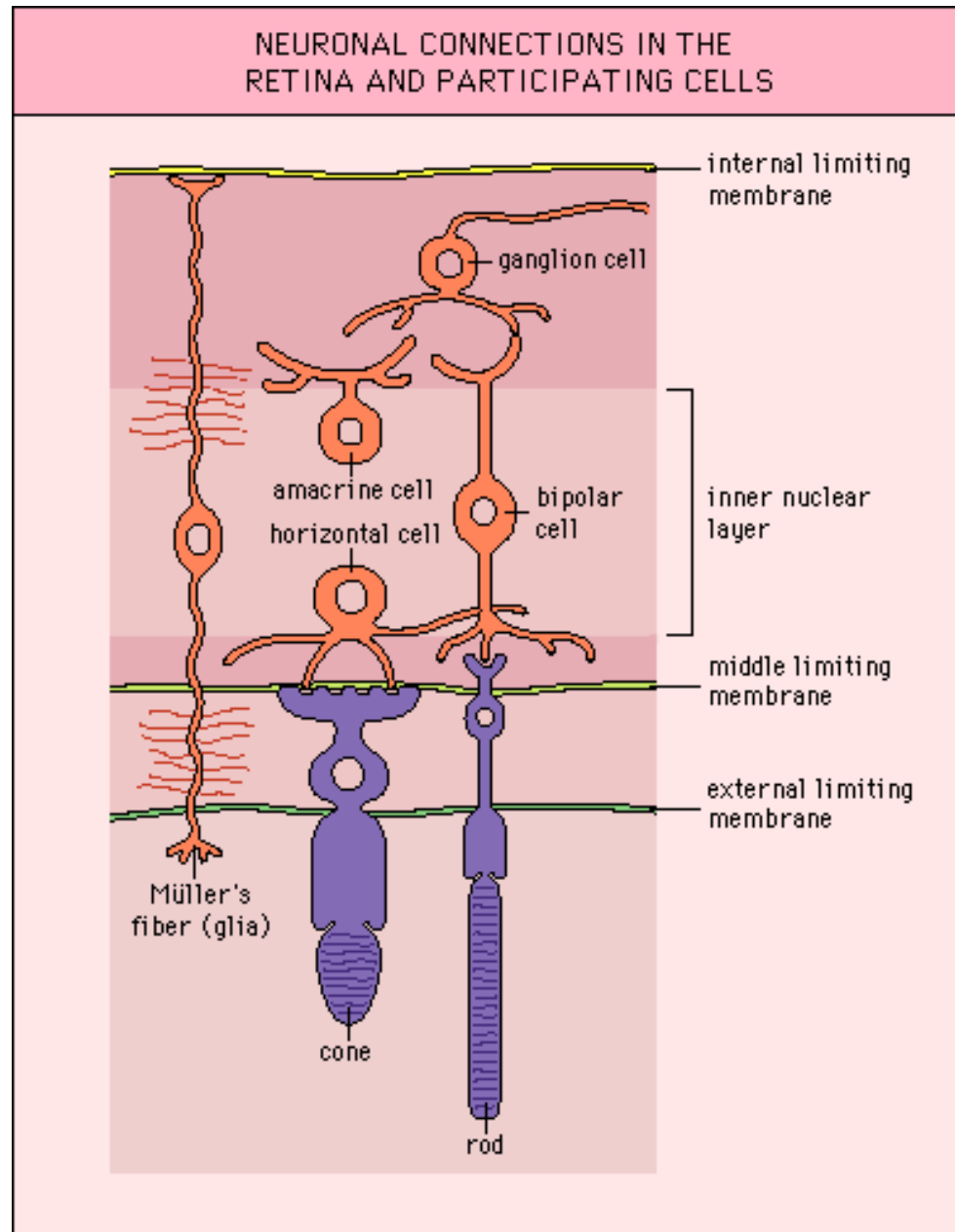
- **Müllerovy bb.** – prostupují všemi vrstvami sítnice
  - vytváří MLI (jejich basální membrána)
  - udržují strukturální integritu vrstev sítnice
  - regulace homeostázy extracelulárního prostředí sítnice (K^+ , odstranění glutamátu, cyklus retinalu, syntéza glykogenu, cytokinů, glukóza pro neur.)
- **Astrocyty** - ve vrstvě gangliových bb. a vnitřní plexiformní vrstvě
- **Mikroglie** – schopnost fagocytózy a mobility – pohyb (…patologické stavy – záněty…)

► Details of Retinal Circuitry

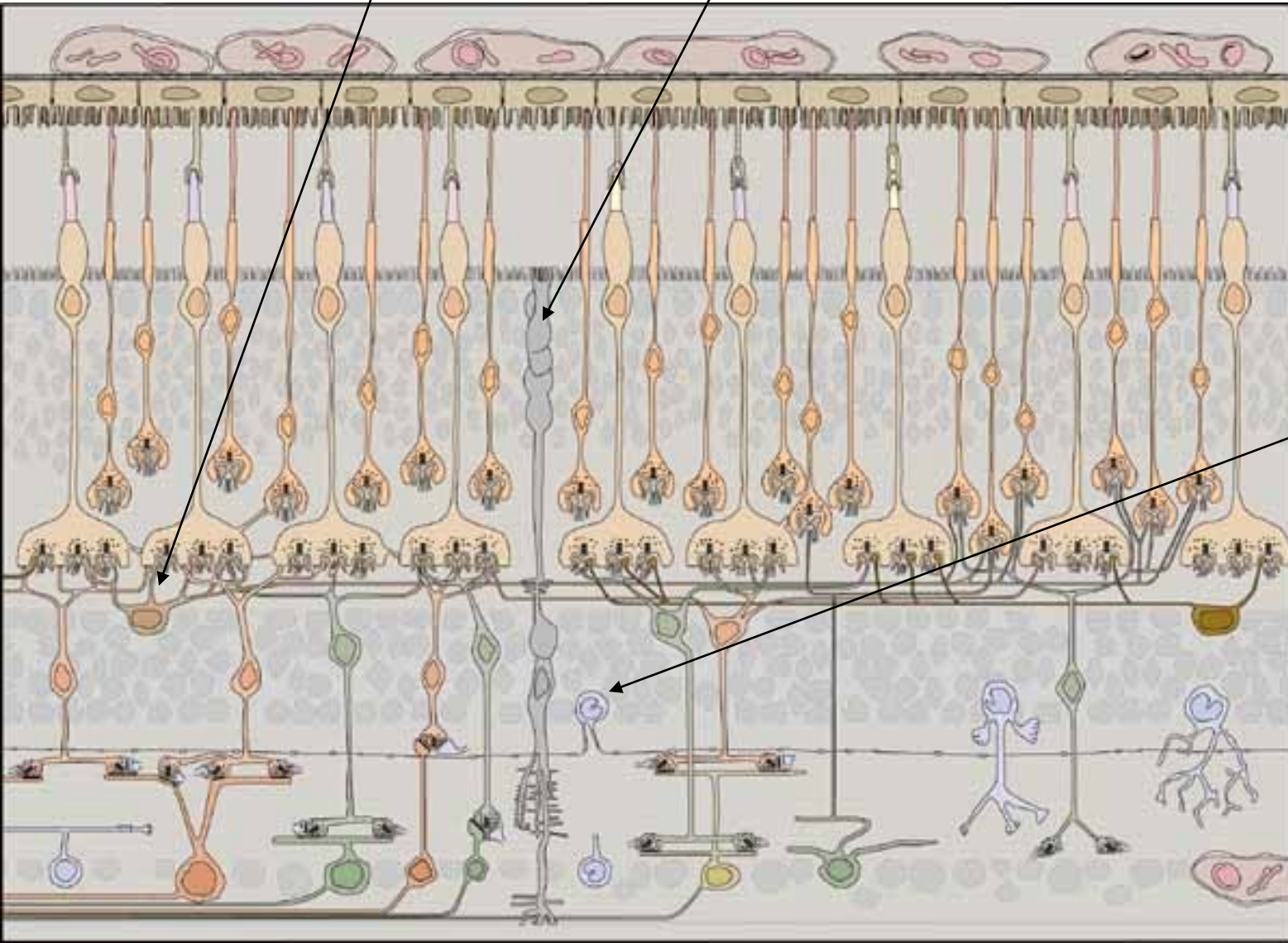
Müllerovy, horizontální a amakrinní bb.

Horizontální buňka

Müllerova buňka

Amakrinní
buňka

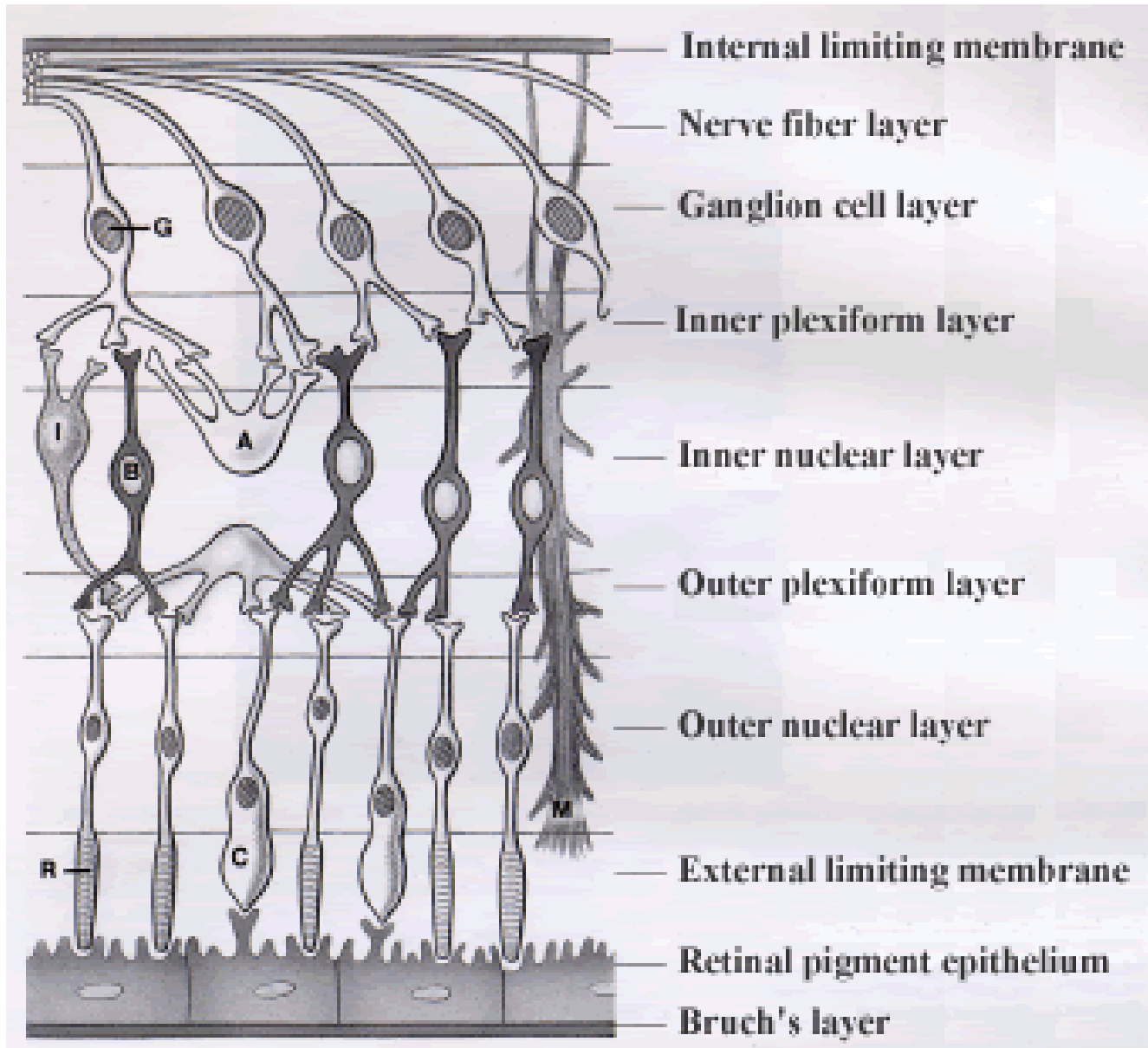

Vrstvy sítnice

1. Pigmentový epitel sítnice (RPE)
2. Vrstva zevních výběžků tyčinek a čípků
3. Membrana limitans externa (horizontálně probíhající výběžky Müllerových bb.)
4. Vnější vrstva jader světločivých elementů (tyčinky a čípky)
5. Vnější plexiformní vrstva - spoje mezi receptory a bipol. bb.
6. Vnitřní jádrová vrstva (jádra bipolárních, horizontálních, amakrinních a Müllerových buněk)
7. Vnitřní plexiformní vrstva - neurity bipol., dendrity gangl. b.
8. Vrstva gangliových buněk (ganglion opticum)
9. Vrstva zrakových nervových vláken
10. Membrana limitans interna (MLI- ohraničení proti skl

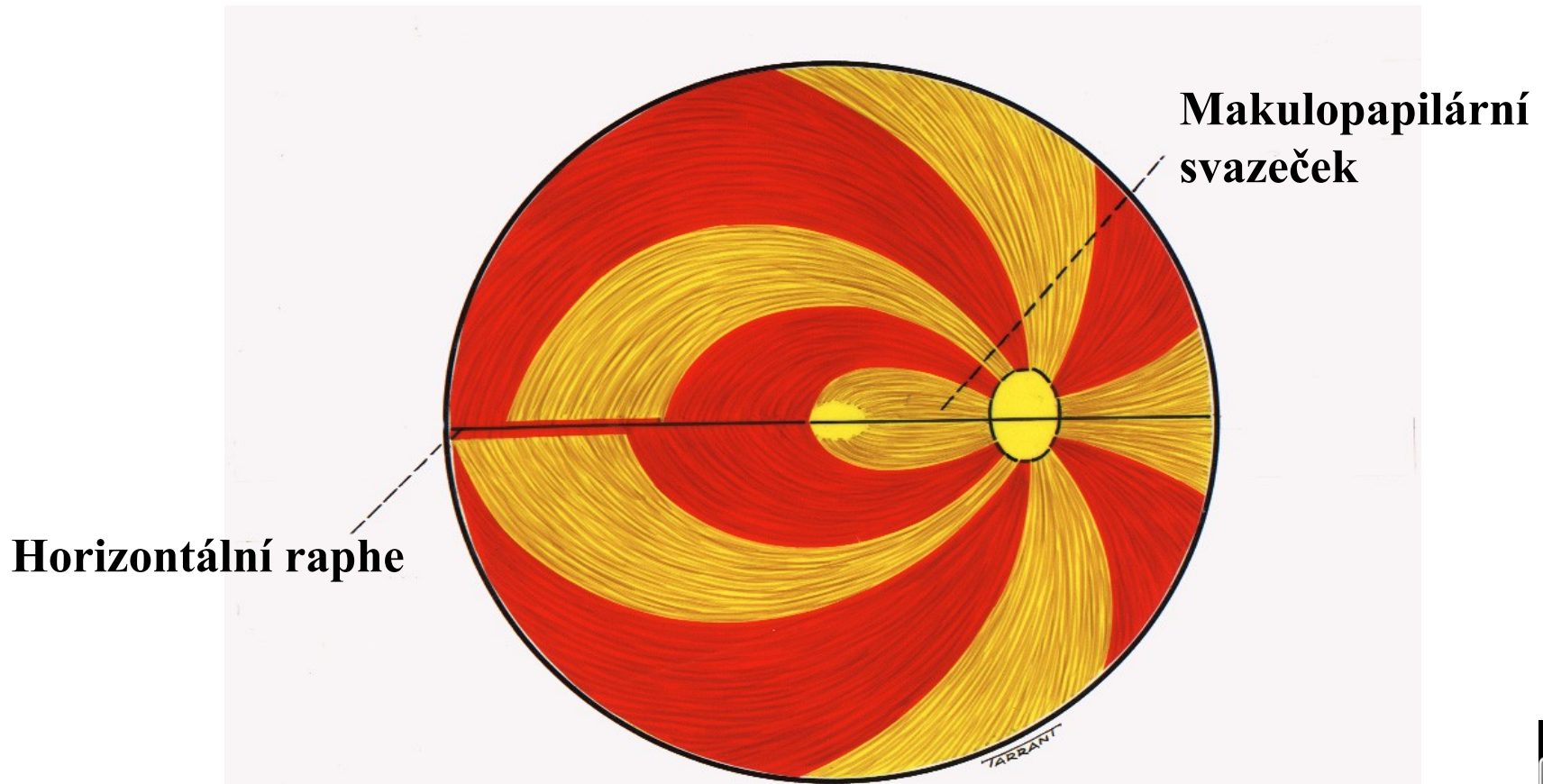
Vrstvy sítnice

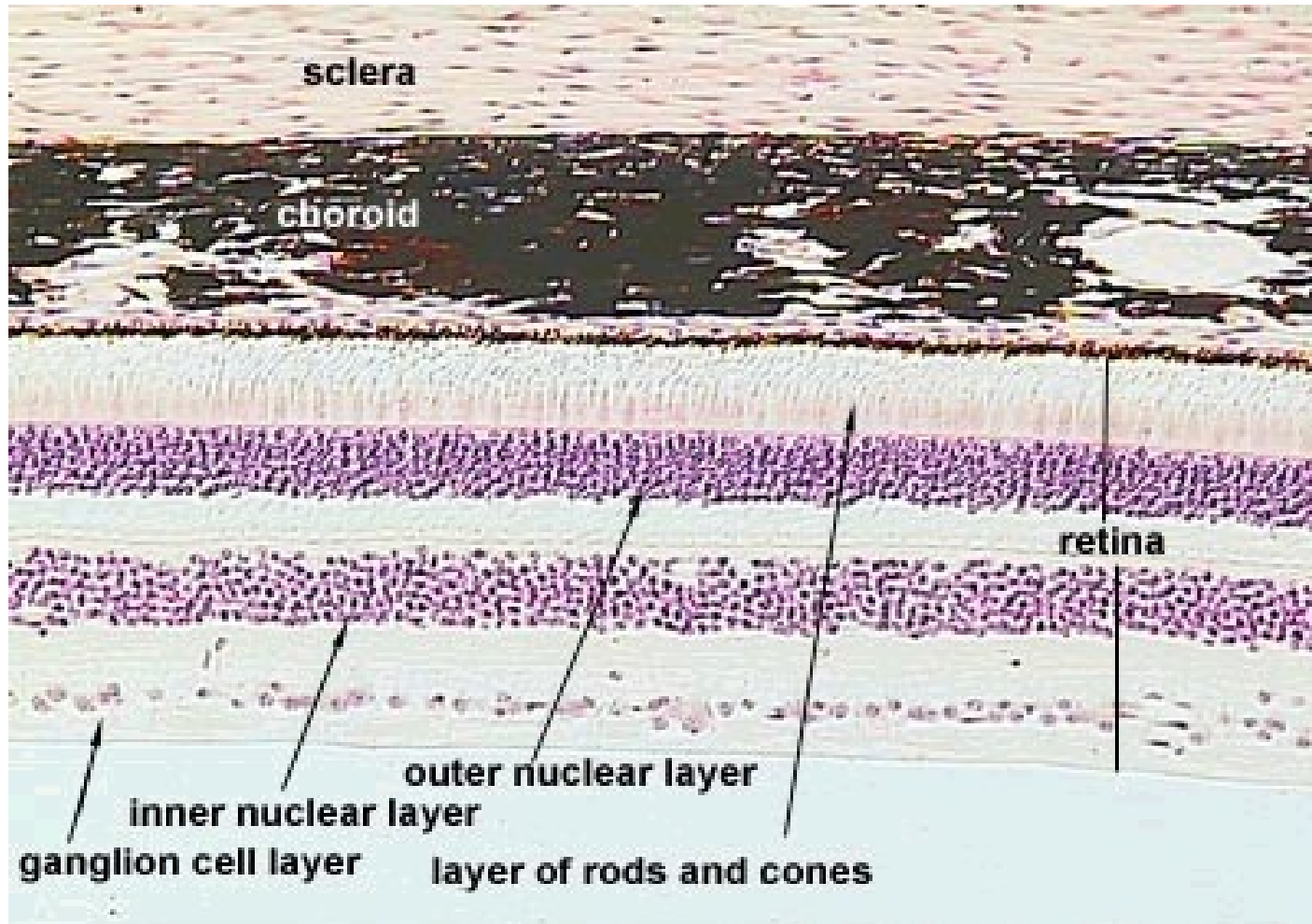
1. Pigmentový epitel sítnice (RPE)
2. Vrstva zevních výběžků tyčinek a čípků
3. Membrana limitans externa
4. Vnější vrstva jader světločivných elementů
5. Vnější plexiformní vrstva vláken
6. Vnitřní jádrová vrstva
7. Vnitřní plexiformní vrstva vláken
8. Vrstva gangliových buněk
9. Vrstva zřetkových nervových vláken
10. Membrana limitans interna (MLI)

Topografie nervových vláken sítnice

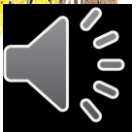
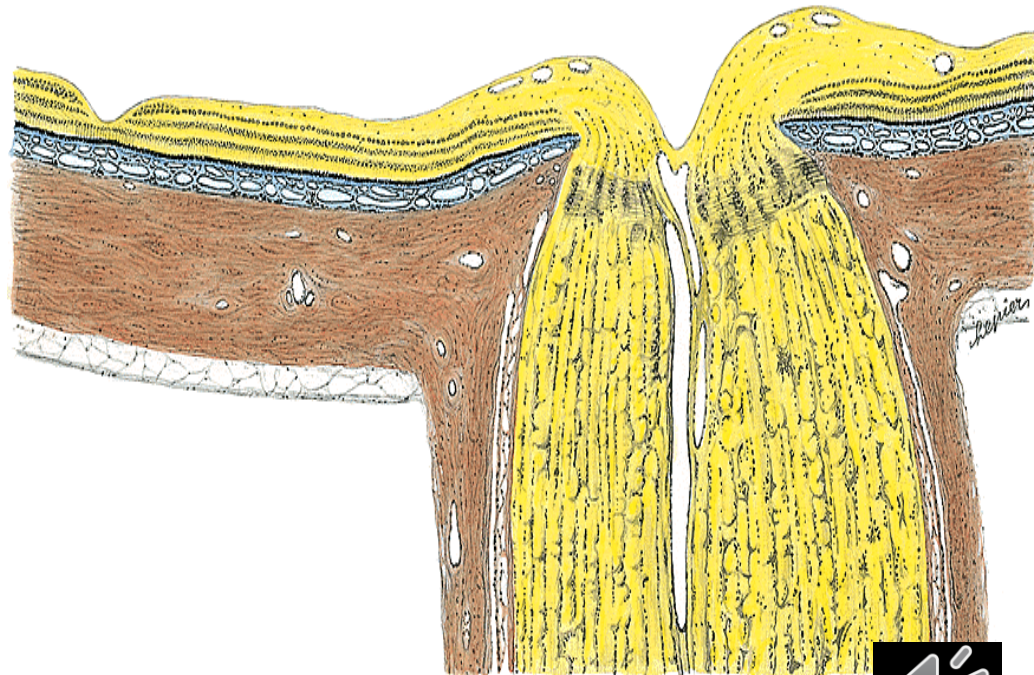

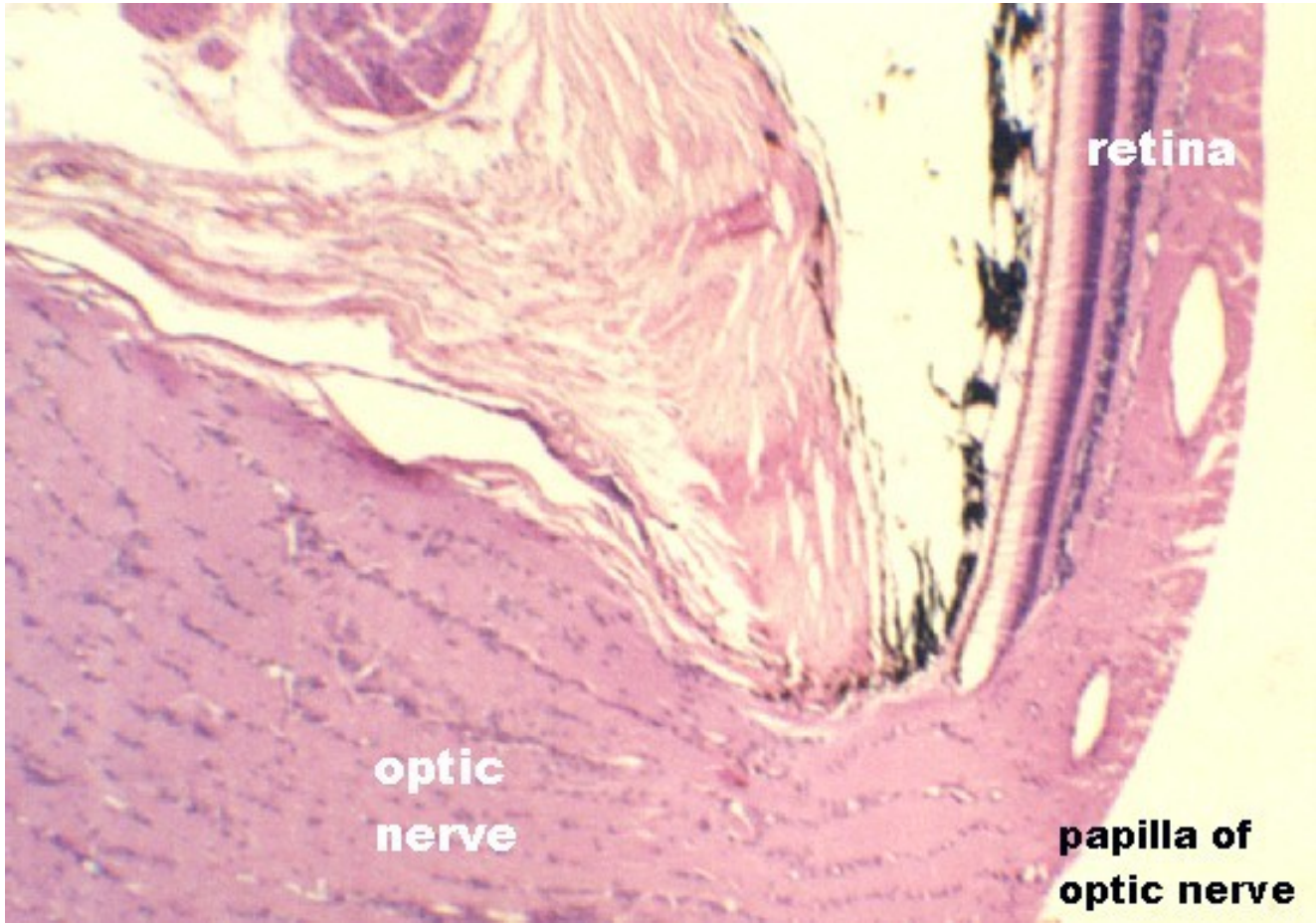
Průřez zadním pólem oka

Specifické úseky sítnice

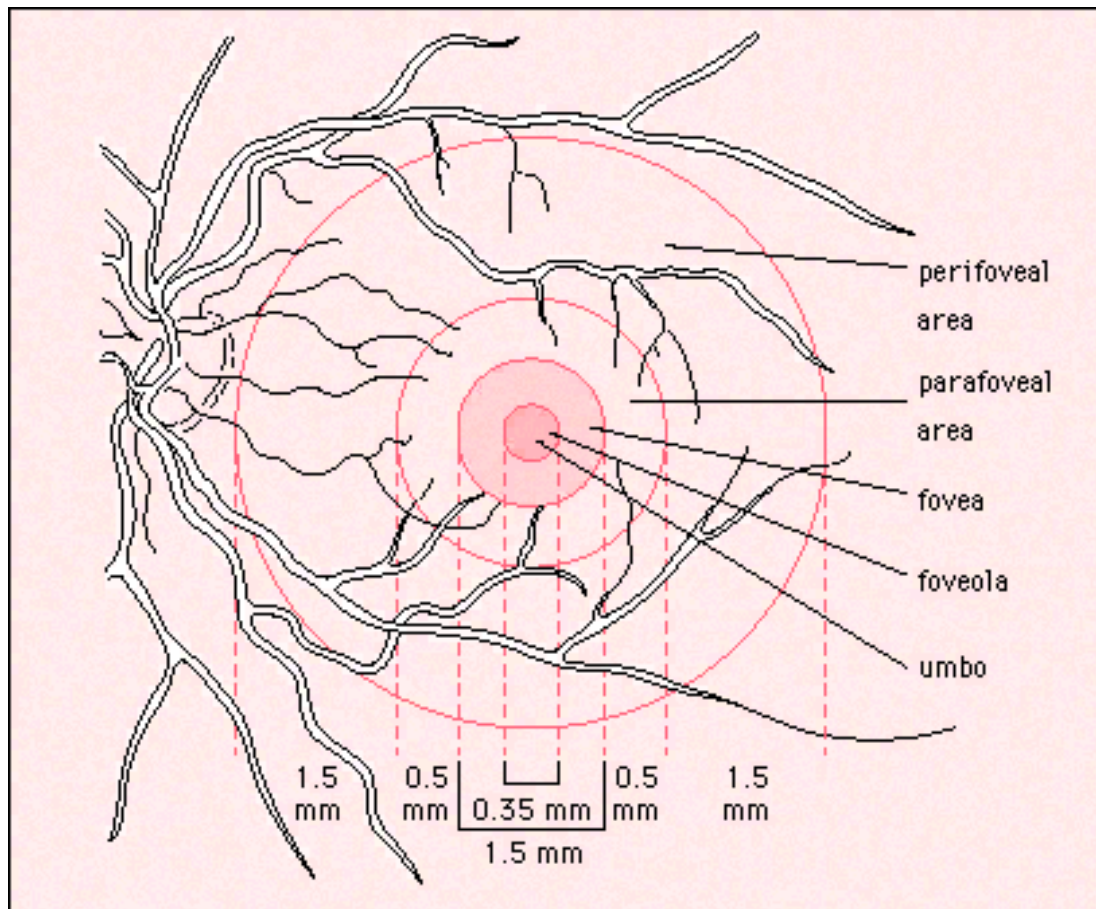
- **Papilla n. optici** – jen MLI, fyziologická exkavace

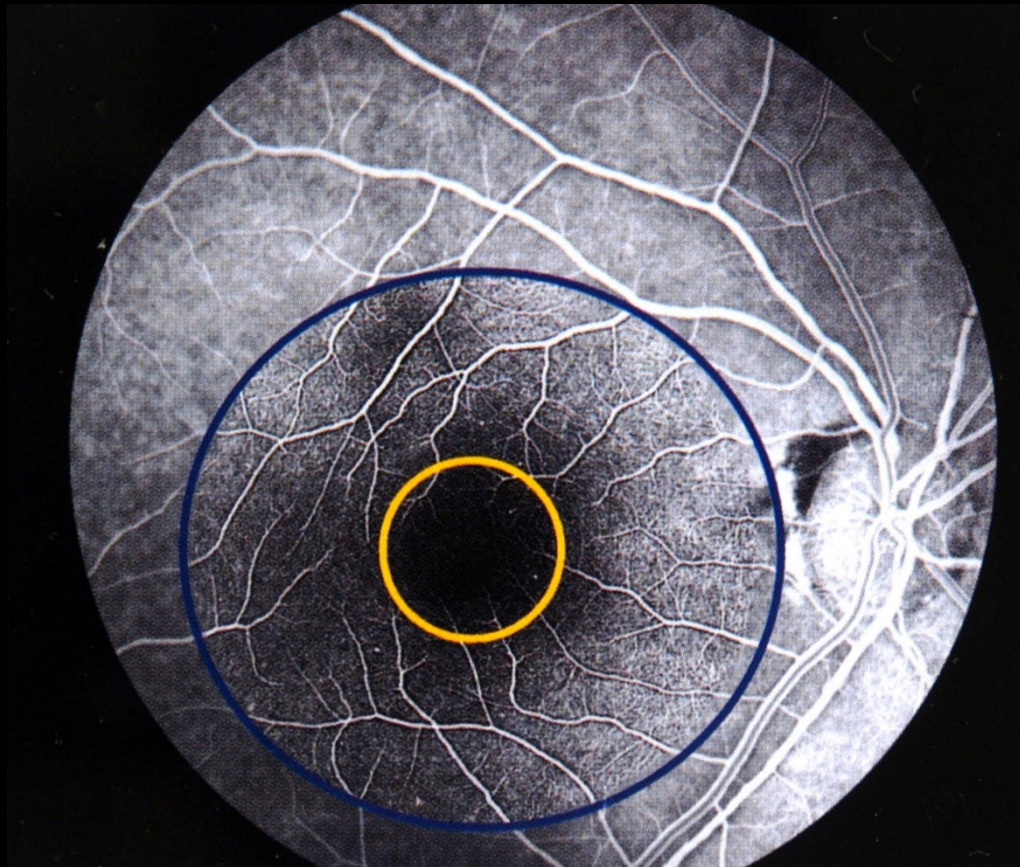
Specifické úseky sítnice

- **Fovea centralis** – foveola obsahuje jen čípky, vnitřní vrstvy sítnice jsou odtlačeny do stran
- **Macula lutea** – nemá cévy, pigment xantofylin

FAG snímek zadního pólu oka

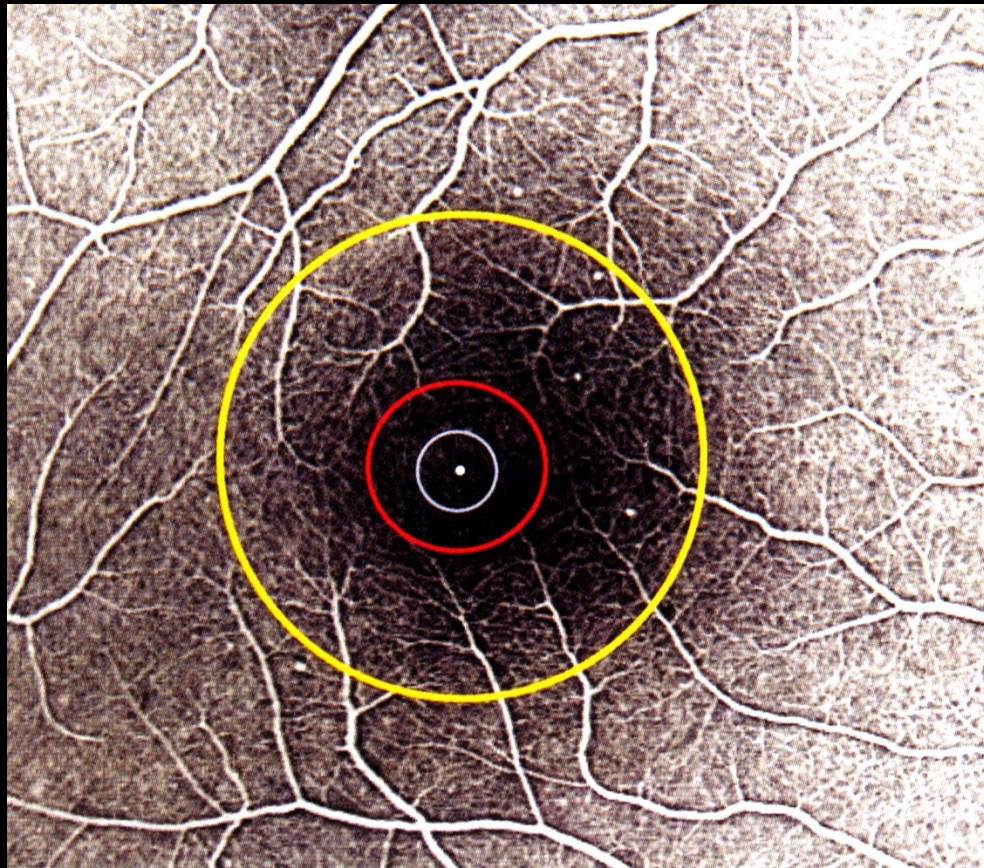
- Rozsah MAKULY zobrazuje modrá kružnice
- Oblast FOVEY ohraničuje žlutá kružnice

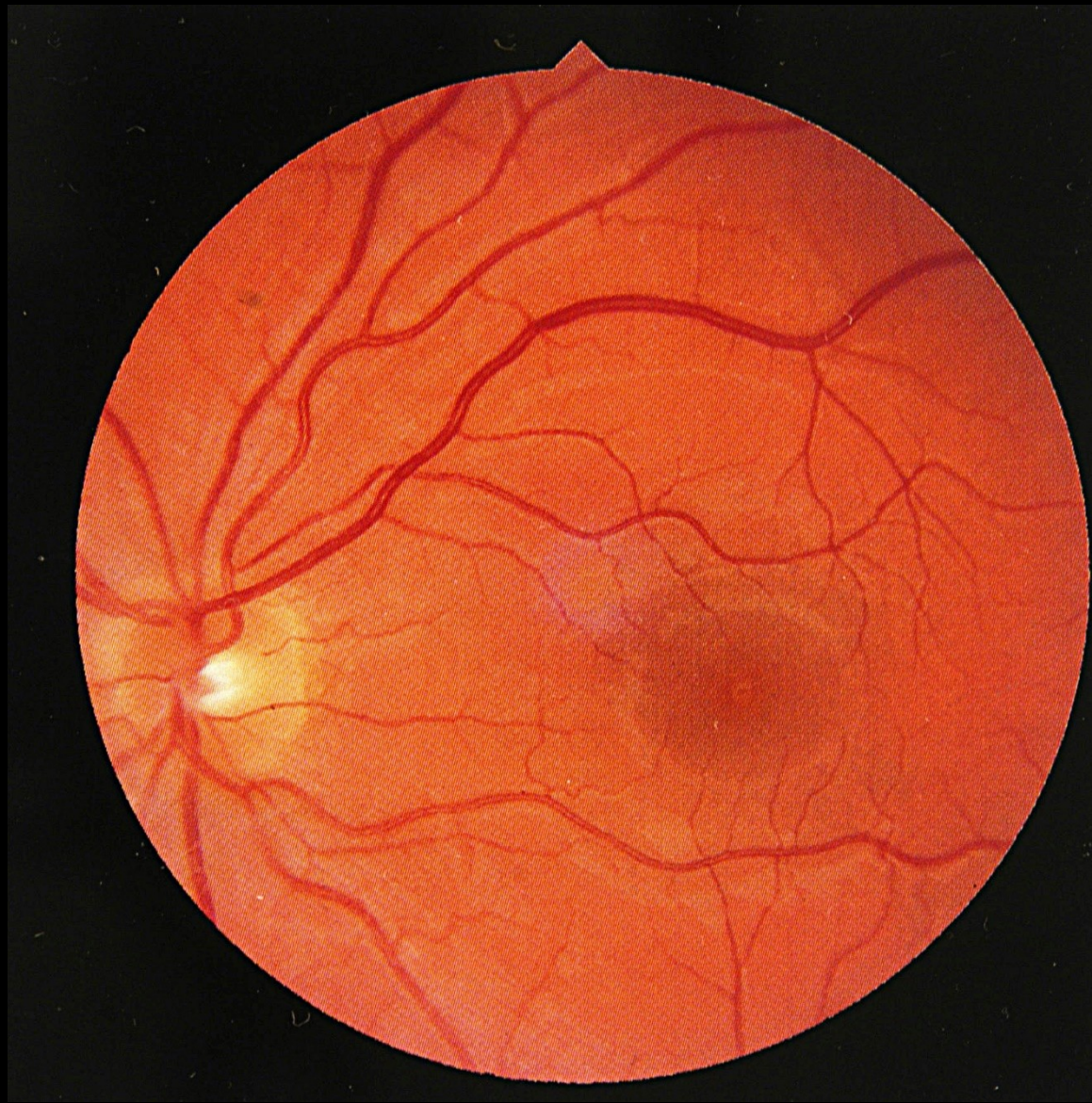

Oblast fovea centralis

- Oblast **FOVEY** ohraničuje žlutá kružnice
- **FOVEÁLNÍ AVASKULÁRNÍ ZÓNA** – červená kružnice
- **FOVEOLA** – světle fialová kružnice
- **UMBO** – centrální vkleslina - bílá tečka

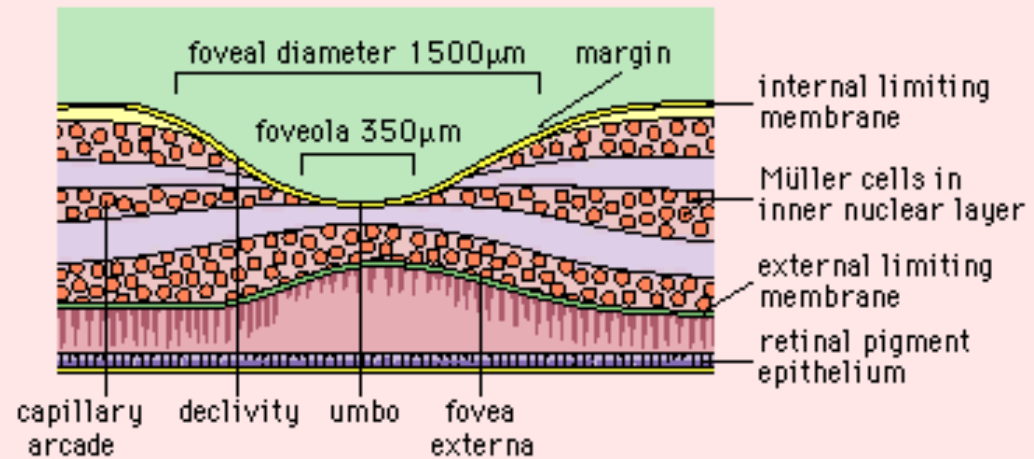
Fyziologický foveální reflex

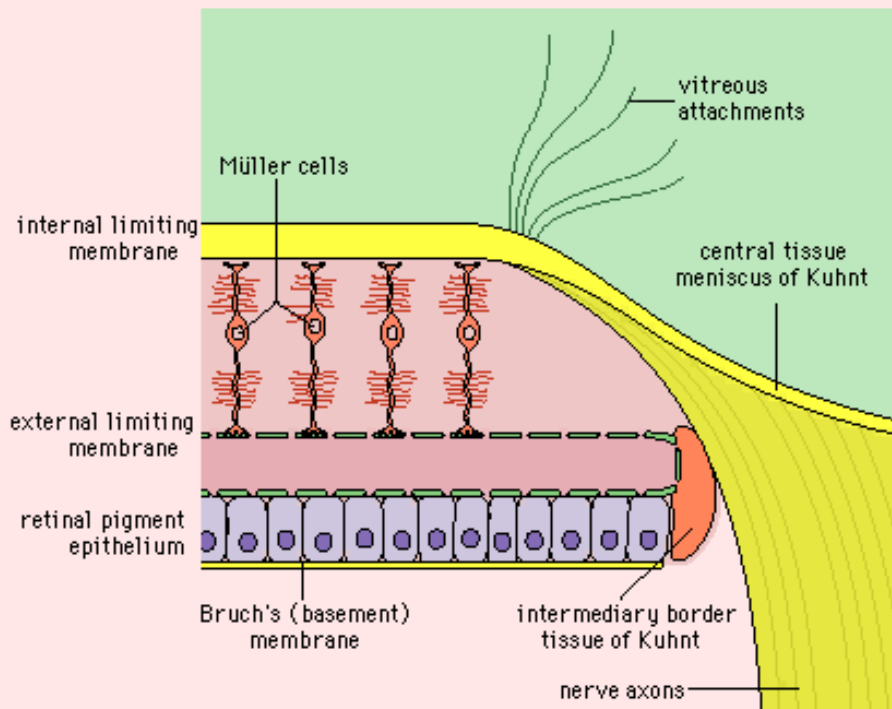
Struktura sítnice v makule

- ve foveola centralis jsou
jen čípky, tyčinky se
objevují až ve vzdálenosti
0,13mm od centrální
jamky

FOVEAL MARGIN, FOVEAL DECLIVITY, FOVEOLA, AND UMBO

STRUCTURES OF THE RETINA THAT BORDER THE OPTIC NERVE HEAD

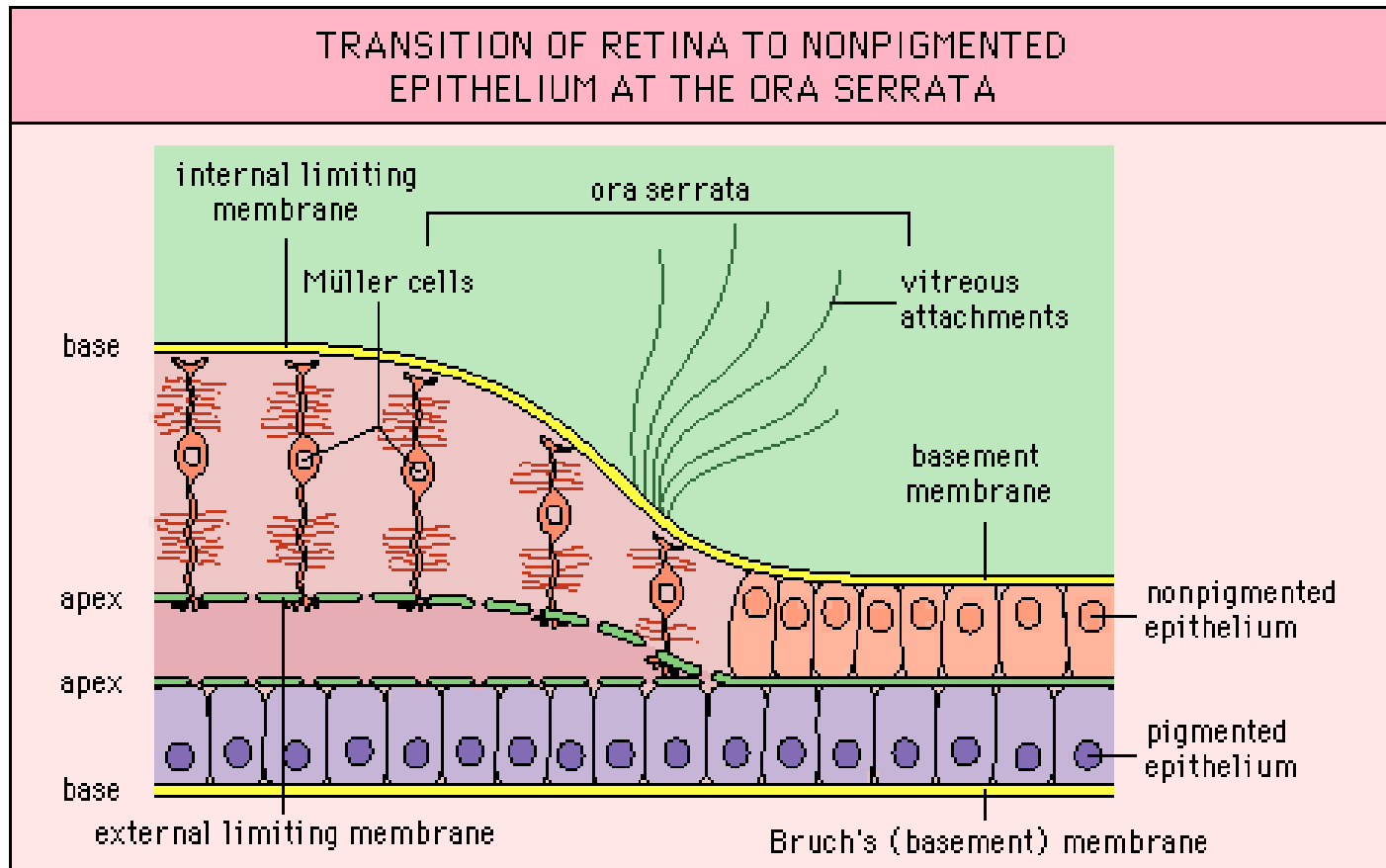

Struktura sítnice při
okraji terče zrkového
nervu

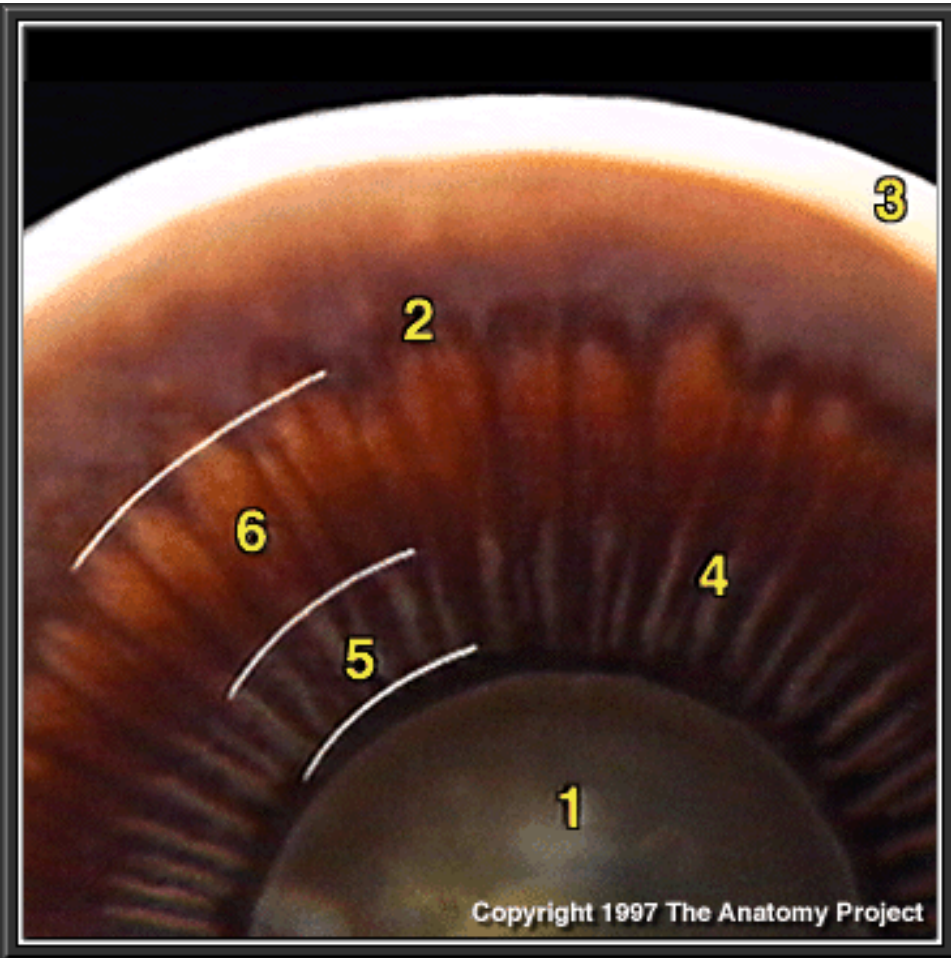

Specifické úseky sítnice

- **Ora serrata** – přechod optické části sítnice ve slepou, redukce vrstev sítnice, MLI pokračuje na iris

Koronární řez oční koulí

1. Čočka
2. Ora serrata
3. Skléra
4. Ciliární výběžky
5. Pars plicata
6. Pars plana

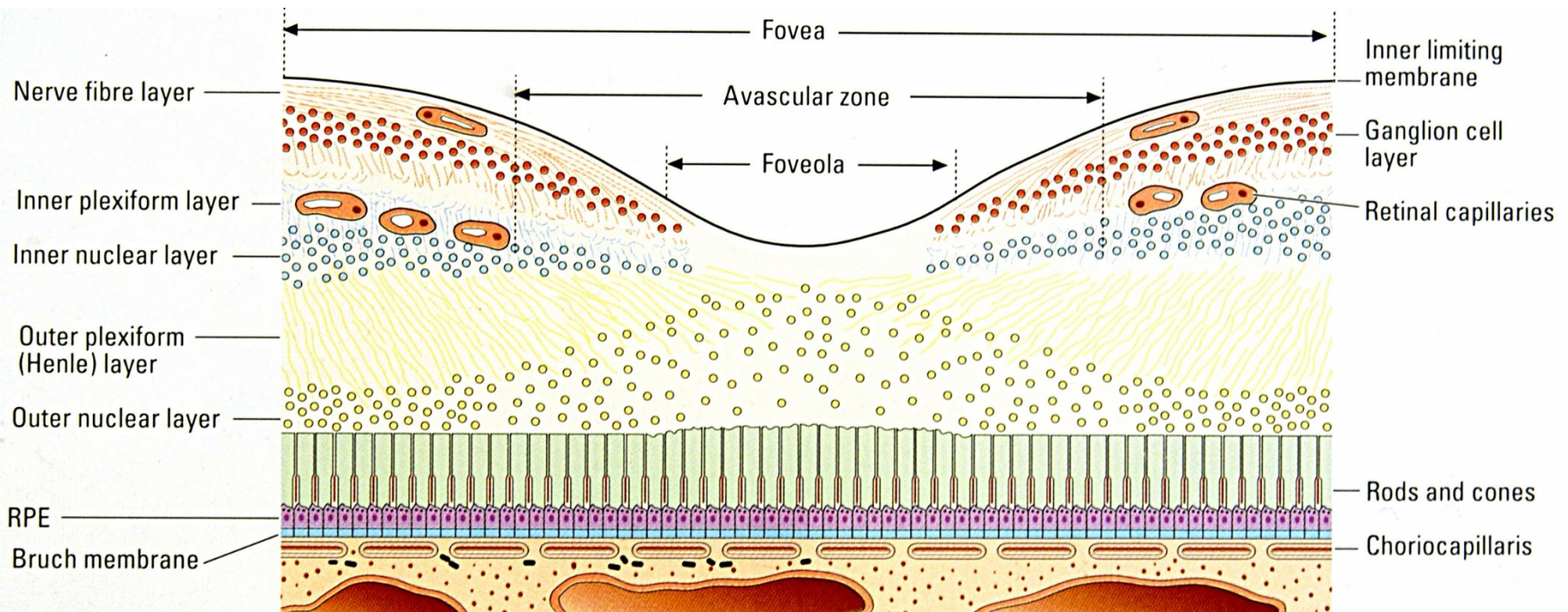

Cévní zásobení sítnice

- **A. centralis retinae** (z a. ophthalmica z a. carotis interna) – oddělena od sklivce MLI, vyživují 1. a 2. neuron (bipolární a gangliové bb.)
- **Choriokapilaris** – zásobuje RPE a smyslový epitel tyčinek a čípků
- **A. cilioretinalis** – variabilní, může zásobovat tyčinky a čípky
- **V. centralis retinae**

Cévy ve foveální oblasti – foveální avaskulární zóna

Větve a. centralis retinae

